

Planprogram för Södra Ryd

Samrådsredogörelse

Upprättad 2019-10-02

Dnr PLAN.2015.12

Sektor samhällsbyggnad

INNEHÅLL

FÖRSLAG TILL BESLUT	4	Bakgrund	71
HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS	4	7/11 - 2018 I STADSHUSET	71
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDE	7	Närvarande	71
Länsstyrelsen	7	Minnesanteckningar	71
Länsstyrelsen Västra Götalands län		Biltrafik	
		Buller	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	11	Gång- och cykeltrafik	
AB Skövdebostäder		Kollektivtrafik	
Avfallshandling Östra Skaraborg		Natur	
Kultur- och fritidsavdelningen		Service	
Miljönämnden östra Skaraborg		Social hållbarhet	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg		Övrigt	
Sektor service		14/11 - 2018 I RYDSSKOLAN	72
Sektor Vård och omsorg		Närvarande	72
Övriga remissinstanser	16	Minnesanteckningar	72
BRF Trollsländan		Centrum	
Hyresgästföreningen Skaraborg		Förtätning	
Polismyndigheten Östra Skaraborg		Gång- och cykeltrafik	
Samfällighetsföreningen Sandjägaren		Kollektivtrafik	
Skövde Naturskyddsförening		Natur	
Svenska kyrkan i Skövde		Service	
Trafikverket		Social hållbarhet	
Vattenfall Eldistribution AB		Trafik	
Västarvet		Övrigt	
Västtrafik		MINNESANTECKNINGAR FRÅN ÖPPET HUS PÅ RYDSKOLAN, 17/11 - 2018 PÅ FLAMMANS FRITIDSGÅRD	73
Privatpersoner	32	Bakgrund	73
Planprogrammet som helhet		Närvarande	73
Trafik		Minnesanteckningar	73
Kollektivtrafik		MINNESANTECKNINGAR FRÅN NYFIKEN PÅ RYD, 9/4 - 2019 I RYDSKOLAN	74
Gång- och cykeltrafik		Bakgrund	74
Biltrafik		Närvarande	74
Buss- och biltrafik mellan Mötesplats Mitt och Station Skövde Norra		Minnesanteckningar	74
Buss- och biltrafik mellan Timmervägen och Fredriksbergsvägen		SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	75
Busstrafik mellan korsningen Timmervägen/Fredriksbergsvägen och Mötesplats Mitt		Planbeskrivning	75
Station Skövde Norra		Bilaga 1 Programförslag - Delområden	76
Buller		Bilaga 2 Planeringsförutsättningar	76
Natur		Planbeskrivning	77
Mötesplatser			
Boende för äldre			
Ny exploatering i norr			
Förtätning			
Förtätning längs Västra Skogsrovägen			
Centrum			
Service			
Social hållbarhet			
Dialog			
Övrigt			
Positiva röster			
Övriga synpunkter som ej behandlas i planprogrammet			
MINNESANTECKNINGAR FRÅN ÖPPET SAMRÅDSMÖTE	71		

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunullmäktige föreslås godkänna redogörelsen över samrådet enligt nedan och godkänna planprogrammet för Södra Ryd.

HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS

Kommunstyrelsen beslutade 2018-10-01 § 230/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd gällande förslag till planprogram för Södra Ryd.

Samråd har hållits mellan den 15 oktober - 9 december 2018. Inbjudan har skickats ut med e-post den 12 oktober enligt upprättad samrådsrets.

Inbjudan till samrådet infördes den 15 oktober i SLA där inbjudan till två öppna samrådsmöten annonserades. Samrådsmötet i Stadshuset hölls den 7 november och samrådsmötet i Rydsskolan hölls den 14 november. Minnesanteckningar från båda samrådsmötena redovisas sist i denna samrådsredogörelse (sidorna 66-68).

Planhandlingarna har under samrådet funnits utställda i stadshusets entréplan, biblioteket i Södra Ryd samt på Skövde kommuns hemsida. Sista dag för att lämna synpunkter har varit den 9 december 2018.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas i matrisen på sidan 5-6.

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen		x	
Lantmäterimyndigheten i Skövde			
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Barn- och utbildningsnämnd			
Byggnadsnämnden			
Kultur- och fritidsnämnd		x	
Servicenämnd		x	
Socialnämnd			
Vård- och omsorgsnämnd		x	
AB Skövdebostäder		x	
Next Skövde Destinationsutveckling AB			
SkövdeNät AB			
Skövde Värmeverk AB			
Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)		x	
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)		x	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)		x	
Skaraborgs kommunalförbund			
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten			
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet			
Kommunala pensionärsrådet			
Rådet för funktionshinderfrågor			
Övriga remissinstanser			
Arabiska föreningen			
Assyriska föreningen			
Assyriska Khabor Syrien föreningen			
Assyriska Namrod förening			
Balder			

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
BVC Södra Ryd			
Centerpartiet (C)			
Ellevio			
Familjecentralen Södra Ryd			
Fastighetsägarna			
FC Skövde			
Finska föreningen			
Folktandvården Södra Ryd			
HSB Brf Fjärilen			
HSB Brf Stenelid			
HSB Brf Trollsländan			x
Hyresgästföreningen		x	
Kristdemokraterna (KD)			
Kv Myggans samfällighetsförening			
Kv Trägnagarens samfällighetsförening			
Liberalerna (L)			
Lions Ryd			
Miljöpartiet (MP)			
Moderaterna (M)			
Muslimska Kulturföreningen			
Naturskyddsföreningen i Skövde			x
Närhälsan Södra Ryd			
Näringslivsforum			
Ollonborrens samfällighetsförening			
Polismyndigheten		x	
PRO Södra Ryd			
PostNord			
Rydskolan			
Ryds scoutkår			
Räddningsskolan Södra Ryd			
Sandjägarens samfällighet		x	
Skanova (TeliaSonera)			
Skaraborgs regemente P4 (Försvarsmakten)	x		
Skogsrokyrkan			

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Skövde hembygdsförening			
Skövde Näring			
Skövde KIK			
Skövde stadsnät (Opto)			
Socialdemokraterna (S)			
Svenska kyrkan		x	
Svensk handel i Skövde			
Sverigedemokraterna (SD)			
Sveriges Åkeriföretag Skaraborg			
Syrisk-ortodoxa föreningen			
Timmermannens vänner			
Tordyvelns samfällighetsförening			
Trafikverket region Väst		x	
Tusenfotingens samfällighetsförening			
Vattenfall Eldistribution AB		x	
Vänsterpartiet (V)			
Västarvet		x	
Västergötlands museum			
Västtrafik AB		x	
Privatpersoner		10	36
Övriga			
Sammanräkning	1	26	38

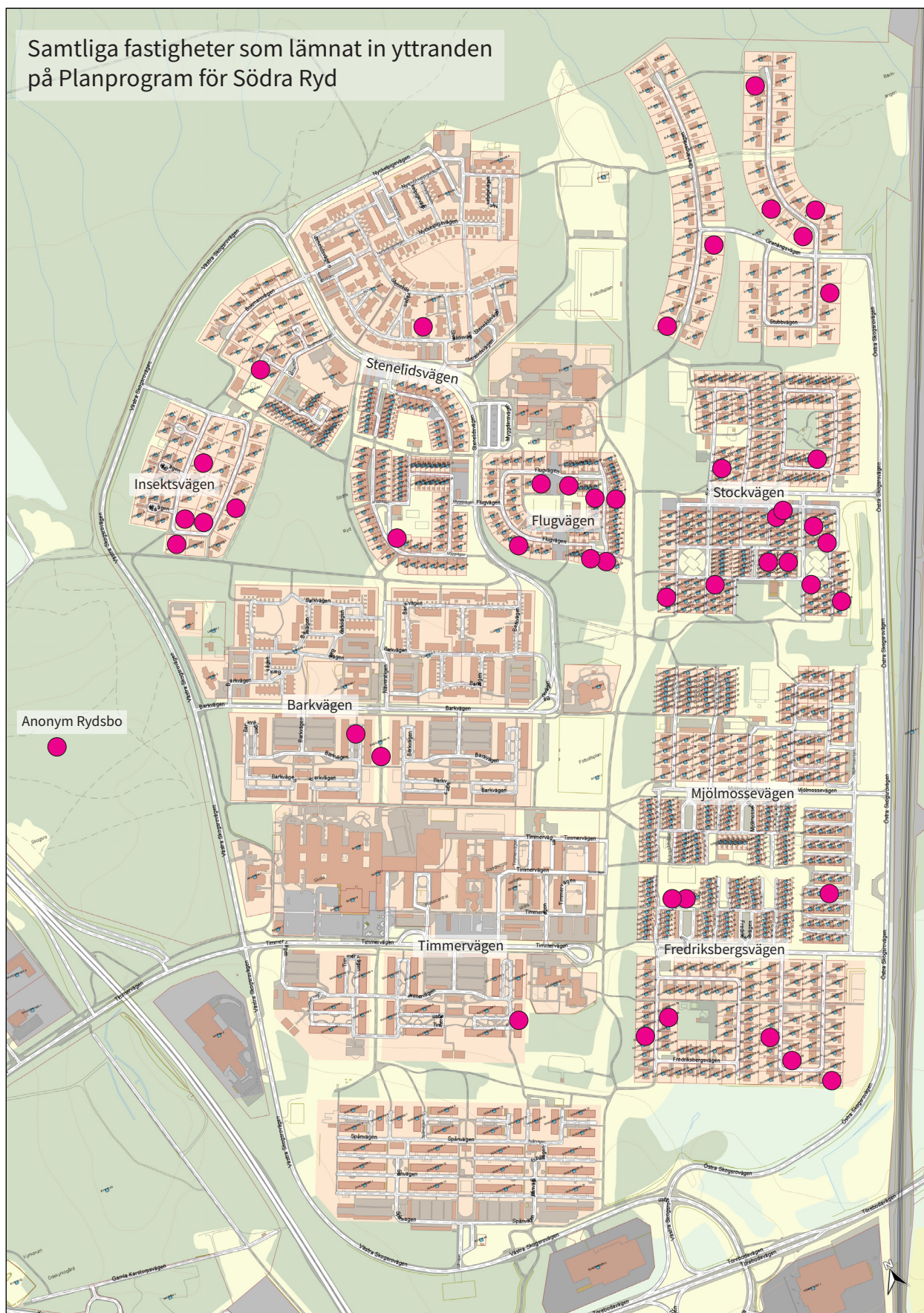

Bild 1. Alla fastigheter som inkom med yttrande i samrådsskedet.

INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDEN

Nedan följer en sammanfattning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Hela skrivelser, stycken eller citat redovisas i kursiv stil. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Yttrandet redovisas i sin helhet:

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Länsstyrelsen anser att kommunen har på ett bra sätt arbetat fram ett planprogram som redovisar kommunens ambition och motiv till det viktiga att höja livskvaliteten för både de som redan bor inom området och de som är tänkt att framöver ska kunna bo eller verka i området. Tydligheten i strukturen för människors livsviktiga och trivsamma aspekter nu och framöver, är genomgående.

Länsstyrelsen stödjer kommunens ambition och vilja och vill med synpunkterna nedan medverka till att kommunens ambition och vilja tillgodoses på ett ännu mer tydligt och ansvarsfullt sätt.

Programmets syfte

Syftet med planprogrammet är att översiktligt utreda förutsättningar och redovisa förslag på hur Södra Ryd kan utvecklas, utifrån infrastruktur, grönområden, bostadsbebyggelse och verksamheter. När det gäller trafikförsörjning ska fokus ligga på möjligheterna att utveckla kollektivtrafiken samt cykel- och gångtrafik. Programmet ska också utreda möjligheten att förtäta området med fler bostäder och inkludera nya bostadsområden och kvarter, bland annat de som redovisas i ÖP 2025. Den kommunövergripande översiktsplanen, ÖP 2025, vann laga kraft den 19 juli 2012. I ÖP 2025 redovisas Södra Ryds befintliga struktur avseende grönstråk, verksamhetsområden, offentlig service, rekreationsområden och idrottsanläggningar. Kommunens ställningstagande är att dessa ska säkerställas för framtiden. ÖP 2025 visar även områden markerade för ny bostadsbebyggelse, verksamhetsetablering och centrumutveckling. Sammantaget förespråkar

de generella riktlinjerna i ÖP 2025 exploatering på ett sådant sätt som är möjligt i Södra Ryd. Även om ÖP 2025 inte pekar ut något specifikt område för förtätning i stadsdelen.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen anser att risker från transporter med farligt gods och för översvämning till följd av skyfall ska belysas tydligare i underlaget.

Länsstyrelsen anser även det viktigt att lämna sandbarrskogen som finns mellan Västra Skogsrovägen och väg 26 oexploaterad.

Strandskyddet bör beaktas och i det fall kommunen avser att upphäva detta så ska särskilt skäl åberopas och motiveras.

Artrik väggkant som finns utmed båda sidor om Västra Skogsrovägen kan enligt underlaget delvis exploateras. Kommunen uppger att där finns bl.a. flera arter av fridlysta orkidéer. Länsstyrelsen vill informera kommunen om att väggkanten bör lämnas oexploaterad. Om kommunen trots detta vill exploatera dessa artrika kanter så krävs det artskyddsdispens om detta berör fridlysta arter.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

Länsstyrelsen anser att kommunen ska bearbeta nedanstående kriterierna i nuvarande underlaget samt även i de kommande detaljplanerna framöver för att dessa ska kunna godkännas av Länsstyrelsen.

- *Hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor översvämning*
- *Strandskydd (MB 7kap)*
- *Områdets höga natur- och friluftsvärden, artrika kanter*

Risker från transporter med farligt gods

Länsstyrelsen anser att risker ska beaktas i detaljplan om planområdet ligger inom 150 meter från en transportled för farligt gods. Öster om programområdet passerar Västra stambanan och väster och söder om programområdet passerar Rv 26 som är en rekommenderad primär transportled för farligt gods. I behovsbedömningen anges att vägen ligger ca 200 respektive 100 meter från planerad bebyg-

gelse och att järnvägen passerar ca 100 meter från området. I planprogrammet framgår att programområdet och några delområden ligger alldeles intill transportlederna och att förtätning därmed kan komma att ske på ett kortare avstånd.

Länsstyrelsen instämmer i att riskanalyser kan behöva tas fram vid fortsatt detaljplanering av bostäder och verksamheter. Det är vad kommande detaljplaner möjliggör för markanvändning som avgör hur risker ska beaktas i detaljplaneringen. Det gäller inte bara ny bebyggelse. Om planerna innebär en förändrad markanvändning i befintlig bebyggelse behöver den nya markanvändningens lämplighet ur risksynpunkt också hanteras.

I planprogrammet nämns planområdets närhet till farligt godsleder. I bilaga 2 Planeringsförutsättningar finns ett avsnitt som heter miljöstörningar och risker. Transporter med farligt gods kan med fördel tas upp även där.

Risken för översvämning till följd av skyfall

I bilaga 2 Planeringsförutsättningar har kommunen tagit upp att området är flackt och att det finns en risk för att problem kan uppstå vid extrema skyfall. Det sluttar svagt till planområdets mitt. Det framgår att dagvattensituationen inte är utredd och man inte har kännedom om vad som händer vid ett 100-årsregn. Kommunen har beskrivit möjliga ytor för infiltration.

Länsstyrelsen ser att det behöver utredas hur ett skyfall, minst ett 100-årsregn, kan påverka området. Kommande detaljplaner ska redovisa konsekvenserna av en sådan översvämning för den planerade bebyggelsen och de riskreducerande åtgärder som eventuellt behövs. Det är bra att kommunen föreslår att dagvattenfrågan kan studeras vidare i en dagvattenhanteringsplan. Detta bör göras innan man börjar ta fram detaljplaner.

Länsstyrelsen har nyligen tagit fram faktabladet Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall. Rekommendationerna ska vara ett stöd i fysisk planering och kan vara en hjälp för kommunen i det fortsatta arbetet.

Buller

Planbeskrivningen bör innehålla en beskrivning av ljudmiljön i området och vilken ljudmiljö som eftersträvas i framtiden. De överväganden som legat till grund för planens utformning med tanke på

buller bör beskrivas. Planbeskrivningen bör även innehålla en beskrivning av eller förslag till åtgärder för att förebygga eller minska bullerexponeringen i hela området. Det kan till exempel vara placering och utformning av byggnader, eller andra typer av åtgärder. Planbeskrivningen kan med fördel även innehålla illustrationsmaterial. Planbeskrivningen ska alltså innehålla en sammanfattning av de ljudmiljöer som man eftersträvar i området och hur dessa kan uppnås.

Det bör ytterligare förtydligas att kommunen inte avser att bygga bostäder i östra delen av planområdet vid järnvägen.

Länsstyrelsen anser vidare att av handlingarna bör tydligare framgå att trafiksäkerhet omfattar både bil- och tågtrafik.

Naturmiljö

Länsstyrelsen anser det viktigt att lämna sandbarrskogen som finns mellan Västra Skogsrovägen och väg 26 oexploaterad. I nuvarande förslag har kommunen lagt in exploateringar i sandbarrskogen vilket är mycket olämpligt med tanke på områdets höga natur- och friluftsvärden.

I nyckelbiotopen som är belägen i områdets nordvästra hörn finns någon form av gång-/cykelväg inritad på visionsbilden. Det kan inte accepteras exploatering i nyckelbiotopen. Inte ens i form av anlagda gång-/cykelvägar då detta riskerar att skada naturvärdena.

Ny sträckning av motionsspåret ska ske utanför nyckelbiotopen och naturvärdesobjektet (dessa är belägna innanför dagens motionsspår) för att inte skada naturvärden och lokal för den fridlysta bombmurklan.

Sandbarrskogen som finns mellan Västra Skogsrovägen och väg 26 samt nyckelbiotopen bör lämnas utanför framtida detaljplangräns och ges ett formellt skydd enligt miljöbalken. Lämpligen som ett kommunalt naturreservat. Detta för att förhindra framtida exploatering samt inte riskera negativ påverkan i samband med övriga exploateringar av närliggande område.

I dokumentet "Planeringsförutsättningar" står det att ny bebyggelse bör placeras med ett avstånd så att den ligger utanför strandskyddsområde. Tittar man på visionsbilden ser det ut som att man ändå kanske är inom det strandskyddade området.

Svårt att avgöra. Viktigt att upplysa kommunen om strandskyddet som ligger där.

Kommunen skriver om en artrik vägkant som finns utmed båda sidor om Västra Skogsrovägen. Denna kan delvis exploateras uppger man. Bl.a. finns här flera arter av fridlysta orkidéer. Vägkanten bör lämnas oexploaterad. Exploatering kräver artskyddsdispens om det berör fridlysta arter.

Trafik

Trafikverket har framfört synpunkter till både Skövde kommun och Länsstyrelsen. Synpunkterna har stor betydelse för det fortsatta arbetet med programmet samt efterföljande detaljplaner. Länsstyrelsen påtalar vikten av att kommunen ska beakta dessa synpunkter och citerar nedan det sammanfattande bedömning som Trafikverket har gjort i sitt yttrande.

"I korthet ser Trafikverket positivt på planprogrammet. Dock är det inte givet att nya ramper till väg 26 och nytt stationsläge är genomförbara. Befintlig statlig infrastruktur kan också medföra begränsningar i kommande detaljplaner intill väg 26 och Västra stambanan."

Råd enligt PBL och MB

Enligt 5 kap 14 § PBL är en av Länsstyrelsens uppgifter under samrådet att särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kapitlet PBL och bestämmelserna i lagen i övrigt om det behövs från allmän synpunkt. (efter 1 januari 2015)

Vatten

Länsstyrelsen är positiv till kommunens initiativ att i ett tidigt skede genomföra en utredning för att ta fram lämpliga dagvattenlösningar som inkluderar befintlig bebyggelse och infrastruktur såväl som tillkommande.

I norra delen av planområdet finns flera bäckar som rinner i nordlig riktning. Om kulvertering, omgrävning etc. av bäckar i samband med exploatering av norra delen blir nödvändigt ska anmälan om vattenverksamhet göras till Länsstyrelsen.

Nordvästra delen av planområdet överlappar med Trädgårdens dikningsföretag av år 1945. Markavvattningsföretag kan behöva omprövas om markavvattningsförhållandena förändras väsentligt.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen ser positivt på att Kulturmiljöprogrammets utpekade bebyggelseområden särskilt lyfts fram i bilaga 2 Planeringsförutsättningar och att det i planprogrammet står att hänsyn ska tas till befintliga kulturvärden. Länsstyrelsen förutsätter att Södra Ryds kulturvärden och beaktandet av dessa även tydliggörs i detaljplaneringen.

Arkeologisk utredning kan bli aktuell inom programområdet innan/vid detaljplan och markingrepp och anläggning av nya områden, då det tar mer än 1 ha i anspråk och det finns lämningar i form av torp, vägmärke och fyndplatser inom programområdet.

Social hållbarhet och bebyggelsestruktur

Bebyggelsestruktur och dess påverkan på det sociala rummet är sådana aspekter som är viktiga i sammanhanget. Kommunens ambition är ett sådant likväl tillgänglighet, användbarhet, trygghet och säkerhet.

Utformning av bebyggelse, grönområden, kommunikationsleder är också sådana aspekter som programmet berör på ett förtjänstfullt sätt även om vissa svårigheter ligger i vägen vad gäller närheten till RV. 26 och stambanan.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken.

En översiktlig redovisning av miljömål på olika nivåer, det nuvarande miljötillståndet och planinnehållets förhållande till detta är lämpligt att arbetas in i underlaget.

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt.

Synpunkter i övrigt

I bilaga 2 Planeringsförutsättningar i avsnittet miljöstörningar och risker har kommunen tagit upp risken för översvämning under MKN vatten. Länsstyrelsen anser att översvämningens risker skulle ligga under en egen rubrik.

Länsstyrelsen anser att det vore tydligare om programområdesgränsen inritades över delkartan för översiktsplanen som redovisas på sidan 9 i planprogrambeskrivningen.

Beredning

Ärendet föredrogs av kommunens representant i Länsstyrelsens hållbarhetsberedning 2018-11-21.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammets exploateringsytor för bostäder inom 150 meter från farligt godsled har uppdaterats till utredningsområden som måste ta hänsyn till risken med närhet till farligt gods.

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Konsekvenser - Konsekvenser hälsa och säkerhet har uppdaterats med tydligare beskrivning av vilka risker som ska utredas vid fortsatt arbete.

Exploateringen i sandbarrskogen är borttagen ur planprogrammet.

Strandskyddet kommer att beaktas vid detaljplanarbetet.

Exploateringsytorna öster om Västra Skogsrovägen är kvar i planprogramförslaget men bör utredas mer vid eventuell detaljpaneläggning. Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner har kompletterats med text om att exploatering kräver artskyddsdispens om det berör fridlysta arter.

Risker från transporter med farligt gods

Vid arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet kommer hänsyn tas till närheten till farligt godsled. Utbredningen av de exploateringsytor som är placerade i närheten av farligt godsled måste utredas vidare vid arbetet med att ta fram detaljplaner.

Planbeskrivningens bilaga 2 Planeringsförutsättningar har kompletterats med rubrik Farligt gods under kapitel Miljöstörningar och risker.

Risken för översvämning till följd av skyfall

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande de-

taljplaner - Dagvattenstråk har förtydligats med att dagvattenfrågan ska studeras vidare inför arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet. Bland annat har Skövde kommun tagit fram en skyfallskartering över Skövde tätort. Kartan visar ett 100-års regn efter 15 minuter och efter 5 timmar.

Buller

Planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - D. Bebyggelse har uppdaterats med en beskrivning av ljudmiljön i området och vilken ljudmiljö som eftersträvas i framtiden, samt hur ljudmiljön påverkat planprogrammets utformning och vilka åtgärder som planprogrammet föreslår för att minska bullerexponeringen i hela planområdet.

Planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - D. Bebyggelse har uppdaterats med tydligare beskrivning av vilka områden som avses för bostäder.

Planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - B. Struktur och kommunikation har förtydligat att trafiksäkerheten omfattar alla trafikslag.

Naturmiljö

Exploateringen i sandbarrskogen är borttagen ur planprogrammet.

Figur 12 i planbeskrivningen har justerats inom skyddszon för nyckelbiotop.

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Konsekvensers text om motions-spår har justerats.

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner har kompletterats med text om att nya detaljplaner inte ska detaljpanelägga sandbarrskogen och området där nyckelbiotoperna finns. I dagsläget är det inte aktuellt att ge området ett formellt skydd i form av ett kommunalt naturreservat.

Ytorna i planprogrammets illustrationer är utredningsområden. Intentionen är inte att exploatera hela ytan, utan att platsens förutsättningar ska få styra utformningen i detaljplanarbetet. Planbe-

skrivningens kapitel Programförslag - Visionsbild har uppdaterats med ett förtydligande kring hur exploateringsytorna ska tolkas.

Samrådsförslagets idé om att skapa en stadsdelsgata av Västra Skogsrovägen har exkluderats ur planprogrammet. Västra Skogsrovägen kommer till stor del att fortsätta vara en genomfartsled, men med fortsatt förslag om gång- och cykelväg i anslutning till gatan. Exploateringsytorna öster om Västra Skogsrovägen är kvar i planprogramförslaget men bör utredas mer vid eventuell detaljplaneläggning. Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner har kompletterats med text om att exploatering kräver artskyddsdispens om det berör fridlysta arter.

Trafik

De svar som Trafikverkets synpunkter har genererat gällande planprogrammet finns att läsa i samrådsredogörelsen under rubrik Övriga remissinstanser - Trafikverket.

Vatten

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner har förtydligats med att dagvattenfrågan ska studeras vidare inför arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet.

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner - Under framtagandet av detaljplaner ska dessa frågor utredas vidare: har kompletterats med text om behovet av att anmäla om vattenverksamhet till Länsstyrelsen, exempelvis om kulvertering eller omgrävning av bäckar i samband med exploatering av norra delen blir nödvändig.

Trädgårdens dikningsföretag av år 1945 är upphävt vilket bland annat innebär att alla rättigheter och skyldigheter enligt förrättningen upphör. Således berörs inte planprogrammet.

Kulturmiljö

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner har kompletterats med att hänsyn ska tas till befintliga kulturmiljövärden och att beaktandet av dessa även ska tydliggöras vid detaljplaneringen. Samt att arkeologisk utredning kan bli aktuell inom programområdet i samband med detaljplanarbetet då nytt planområde tar över 1 ha i anspråk.

Social hållbarhet och bebyggelsestruktur

Intentionen med planprogrammet är att bygga vidare på de funktioner och strukturer som fungerar, men att skapa nya kopplingar för att möjliggöra för tillgänglighet genom planområdet.

Koppling till miljömålen

Planbeskrivningens kapitel Inledning - Vision och mål har kompletterats med rubrik Miljömål som berör hur miljömålen behandlas i planprogrammet. I övrigt har miljömålen arbetats in i hela planprogrammet.

Synpunkter i övrigt

Planbeskrivningens bilaga 2 Planeringsförutsättningar har kompletterats med rubrik Risk vid klimatförändring under kapitel Miljöstörningar och risker.

Planbeskrivningens figur 2 har kompletterats med programområdesgränsen inritades över delkartan för översiktsplanen.

KOMMUNALA NÄMNDER, BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND

AB Skövdebostäder

Planprogram

Skövdebostäder vill poängtera vikten utav att knyta ihop Södra Ryd med övriga stadsdelar och framförallt stärka upp sambanden söderut mot centrum. Bland annat behöver södra gång- och cykelstråket förstärkas mot centrum.

Söder om förskolan på Timmervägen redovisas ett område med schematiskt kvarter. Redovisning saknas på vilken typ av verksamhet som planeras samt hur angöring ska ske till kvarteret.

Exploatering planeras på befintliga parkeringsytor. Förtätning av bostäder och verksamheter ger i sin tur ett utökat parkeringsbehov. Fortsatt utredning behövs på lämpliga parkeringslösningar, utan att framtida exploatering fördyras eller att otrygga miljöer skapas.

Planprogram i jämförelse med Bilaga 1 programförslag-delområden

Bitvis finns en otydlighet mellan dokumenten Planprogram och Programförslag för delområden. Skövdebostäder förutsätter att följande avses i planprogrammet:

Omfattning av Hälsans hus och Skövdebostädernas planerade bostäder är enligt figur 12 samt enligt pågående diskussioner inför kommande detaljplanearbete.

Omfattning av Bussgata är enligt figur 12, vilket innebär att busstrafik inte planeras förbi våra boende på Spånvägen.

Hälsans park behöver medge bebyggelse för att skapa lokaler/mötesplatser med möjlighet till flera olika funktioner.

Bilaga 1 Programförslag-delområden

Gatusektioner bör tas fram först i detaljplanarbetet, när framtida exploatör närmare vet vilken typ av verksamhet i byggnaderna som kommer att inrymmas.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram

Planprogrammet har förstärkts med en ny koppling för gång- och cykeltrafik i planområdets sydvästra del. Även kopplingen mellan Karstorp och Södra Ryd föreslås förstärkas för att binda ihop stadsdelen med Västra Ryd och Karstorps friluftsområde.

Exploateringsytan söder om förskolan Ollonborren är föreslagen som yta för bostadsändamål i planbeskrivningens figur 23. Hur angöringen ska ske till ytan måste studeras vidare i detaljplaneskedet.

Vid exploatering av ytor som i dagsläget är parkeringsplatser bör en parkeringsutredning tas fram,

vilket står i planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - B. Struktur och kommunikation - Bilparkering. Nya parkeringslösningar ska utformas utan att skapa otrygga miljöer eller tillhåll.

Planprogram i jämförelse med Bilaga 1 programförslag - Delområden

Det stämmer att planbeskrivningen och Bilaga 1 Programförslag - Delområden inte är helt lika. Bilagan är ett utredande underlag. De revideringar som är utförda i Bilaga 1 efter samrådet finns redovisade i slutet av samrådsredogörelsen.

Omfattningen av Hälsans park med tillhörande bostäder föreslås enligt figur 12 i planbeskrivningen. Parallellt med planprogramarbetet arbetas även detaljplanen för Hälsans park mm fram. Detaljplanen är det juridiska dokument som styr markens användning.

Den föreslagna bussgatans placering framgår tydligast i figur 15 i planbeskrivningen. Västra Skogsrovägen passerar förbi Spånvägen idag och föreslås att göra det även fortsättningsvis. Utöver Västra Skogsrovägen föreslås inte någon bussgata förbi Spånvägen.

Detaljplanen för Hälsans park mm, som har varit ute för samråd, föreslår att marken får användningen park, vård, bostäder, odling och gata. Användningen odling möjliggör för byggnader som är kopplade till odling, såsom växthus, bodar etc. Inom användningen bostäder finns egenskapsbestämmelser som reglerar att gemensamhetslokal får uppföras. Användningen vård möjliggör för café, restaurang, familjecentral etc. Användningen park innehåller även egenskapsbestämmelserna lek som möjliggör uppförandet av lekplatser. Dessa lika användningar möjliggör för att skapa lokaler och mötesplatser med olika funktioner, vilket även är intentionen med platsen enligt planprogrammet.

Bilaga 1 Programförslag - Delområden

Illustrationerna i Bilaga 1 Programförslag - Delområden är ett förslag till hur sektionerna skulle kunna se ut. Arbetet med kommande detaljplaner får utveckla sektionerna i detalj.

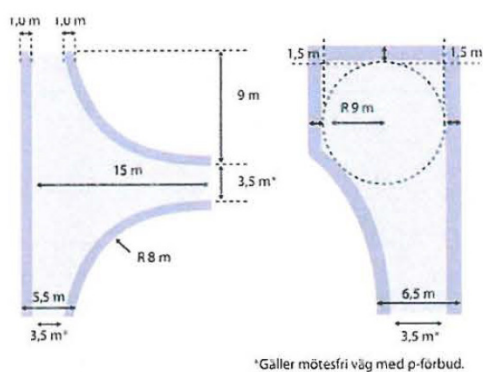

Bild 2. Illustration från AÖS:s yttrande.

Avfallshantering Östra Skaraborg

Gällande sophämtning vill vi framhålla följande för att uppfylla reglerna i renhållningsföreskrifter.

För genomförande av soptömning ska vägen till hämtningsplatsen ha en fri höjd på minst 3,65 meter, ha en fri bredd på minst 3 meter samt ha en bärighet för ett fordon på 18 ton.

Vid hämtningsplatsen ska yta finnas med en bredd på minst 4,5 meter, fri längd på minst 14 meter samt ha en fri höjd på minst 5 meter.

För återvändsgator ska det finnas en vändyta med diameter 18 meter samt en fri remsa på ca 1,5 meter utanför vändytan.

Vi ber er också att studera "Handbok för avfallsutrymmen" som finns att läsa på vår hemsida.

Bemötande och kommentarer:

Fortsatt arbete med utformningen av markens användning i detalj, såsom detaljplanearbete, bygglovshantering och anläggning av gator ska följa renhållningsföreskrifterna.

Kultur- och fritidsavdelningen

Kultur- och fritidsavdelningen har inget att erinra till föreslagna planprogram.

Programmet utgår från ett antal styrdokument och planeringsunderlag. Föreslagna strategier och fysiska åtgärder bidrar till mål- och visionsuppfyllelse.

Det är ett väl underbyggt program som visar på hur man kan bygga bort enklaverna och få en sammanhållande stadsdel med en blandad bebyggelse.

Genom att öka flödet genom stadsdelen synliggörs områdets kvaliteter, attraktivitet och mångfald vilket skapar förutsättningar för både fysisk och social integration.

Programmet öppnar upp för fler mötesplatser och grönytor. Enligt programmet kommer att vara mångfunktionella. Grönskan i området kommer att vara den sammanhållande faktorn. Exploateringen sker inte på bekostnad av skogspartiernas funktion.

Aktivitetsszonerna är mycket positivt. Det ökar människors möjlighet till att vara aktiva och främjar hälsan och ger området olika karaktärer, innehåll och funktion. Det ökar även områdets attraktionsvärde. Detta tillsammans med stadsdelsparken harmoniserar med kultur- och fritidspolitiska programmet och direktivet för områdesutveckling.

De vägledande områdena i planprogrammet med välkomnande och tydliga entréer, nära till naturen, familj och fritid, attraktiva och trygga miljöer, idrott och aktivitet, mat och kultur samt hälsa och det gröna är parametrar som ligger helt i linje med det kultur och fritidspolitiska programmet.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet är framtaget i samarbete med områdesutvecklingen i Ryd och har även tagit hänsyn till alla de relevanta visioner, program och mål som Skövde kommun har tagit fram.

Miljönämnden östra Skaraborg

Skövde kommun har tagit fram ett bra och intressant underlag för utvecklingen av Södra Ryd. Programmet syftar bland annat till att förtäta befintliga strukturer inom stadsdelen, något som har flera fördelar. Det är resurseffektivt att utnyttja redan befintlig infrastruktur, det skapar större underlag för kollektivtrafik samt för service inom gång- och cykelavstånd. Det kan även uppstå negativa effekter av förtätning, bland annat ökade nivåer av trafikbuller och luftföroreningar och att fler utsätts för det. Dessa aspekter behöver också behandlas i planprogrammet.

Miljönämnden ser positivt på programmets satsningar på utvecklingen av kollektivtrafiken. Nya bussgator som ger möjligheter till effektivare kollektivtrafik och förslag på en ny järnvägsstation "Skövde norra" kan förhoppningsvis leda till att fler åker kollektivt.

Miljönämnden ställer sig tveksam till förtätning med bostäder nära Västra stambanan eftersom området är utsatt för stora störningar i form av buller och vibrationer. Andra typer av ny bebyggelse längs Östra Skogsrovägen kan, beroende på utformningen, bidra till minskade bullernivåer inom stadsdelen från Västra stambanan och en eventuell ny dragning av riksväg 26 öster om programområdet. Detta bedöms dock ske "på lång sikt", det vill säga efter 2040. Programhandlingarna behöver generellt kompletteras med underlag om eventuella bullerstörningar från väg och järnväg och om det finns behov av bullersaneringsåtgärder även på kortare sikt.

Det saknas även en mer generell konsekvensbeskrivning för Skövde stad som helhet. Det framgår inte hur programförslaget påverkar trafikflöden och bullernivåer i övriga Skövde. Den trafikutredning som är bifogad planhandlingarna analyserar bara läget inom Södra Ryd och anslutande vägar.

Det saknas information om potentiellt förorenade områden och miljöfarliga verksamheter inom programområdet. Enligt länsstyrelsens databas för potentiellt förorenade områden (EBH-stödet) finns det ett potentiellt förorenat område inom programområdet (fastigheten Myran 3). Det finns en verksamhet inom programområdet som är anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251), återvinningscentralen vid Västra Skogsrovägen.

Det är positivt att programhandlingarna avhandlar och resonerar kring dagvattenhantering och hur dagvattenanläggningar kan bidra till en trivsammare miljö. Det saknas dock mer övergripande resonemang om klimatförändringar och hur Södra Ryd ska planeras ur ett klimatförändringsperspektiv. Till exempel framgår det inte om förtättningsförslagen för Södra Ryd centrum riskerar att bilda urbana värmeöar. En värmeö skapas när markbeläggningar, asfalt, mursten och dylikt ersätter vegetation. Dessa ytor reflekterar mindre solstrålning vilket höjer temperaturen. En värmeö kan vara mer 10 grader varmare än omgivningen.

Det är positivt att programförslaget syftar till att utveckla stadsdelens grönstrukturer och ekosystemtjänster.

Bemötande och kommentarer:

Vid arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet kommer hänsyn tas till närheten till Västra stambanan. Utbredningen av de exploateringsytor som är placerade i närheten av Västra stambanan måste utredas vidare vid arbetet med att ta fram detaljplaner. Utredningar om buller och vibrationer kommer att tas fram i samband med detaljplanearbetet för nya detaljplaner inom planprogramområdet. Detta för att bedömma om platsen är lämplig för bostäder och vilka eventuella åtgärder som detaljplanen ska reglera.

Den modell som konsulten har använt för att analysera flöden inom planområdet tar hänsyn till Översiktsplanens föreslagna exploatering samt trafikallsträngen för övriga planprogramområden i Skövde.

Planprogrammet föreslår nya kopplingar för alla trafikslag och möjliggör för ett hållbart resande genom förslag till kompletterande struktur. Målsättningen enligt Skövde kommuns cykelstrategi är att så många som möjligt tar cykeln hela resan eller på någon sträcka när de ska ta sig till/från arbete, skola och fritidsaktiviteter. Även Kollektivtrafikplan Skövde år 2025 har som mål att öka andelen hållbara resor med kollektivtrafik, gång och cykel. Detta genom att få fler att åka kollektivt och därigenom öka andelen hållbara resor vilket bland annat bidrar till mindre trängsel och miljöpåverkan, minskad biltrafik, minskad trängsel och trafikbelastning i Skövde tätort.

Planbeskrivningens bilaga 2 Planeringsförutsättningar - Markförhållanden - Markföroreningar har kompletterats med information om potentiellt förorenade områden och miljöfarliga verksamheter inom programområdet.

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Konsekvenser - Miljökonsekvenser har uppdaterats med vilka konsekvenser ur klimatförändringsperspektiv som en förtätning inom befintlig bebyggelse kan leda till.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Närheten till järnväg och rekommenderad transportled för farligt gods (väg 26 och väg 200) bör beaktas. Lämpligtvis genomförs en riskutredning för att kartlägga aktuella risker och eventuella behov av åtgärder för att minska sannolikheten för eller konsekvensen av en olycka på transportlederna.

Räddningstjänstens åtkomlighet med räddningsfordon i området ska säkerställas.

Räddningstjänstens tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost i området ska säkerställas i enlighet med räddningstjänstens rekommendationer för detta.

Bemötande och kommentarer:

Vid arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet kommer hänsyn tas till närheten till farligt godsled. Utbredningen av de exploateringsytor som är placerade i närheten av farligt godsled måste utredas vidare vid arbetet med att ta fram detaljplaner. Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser har uppdaterats med att vid byggnation närmare än 150 meter från väg/järnväg ska en riskbedömning göras.

Räddningstjänstens åtkomlighet med räddningsfordon i området samt tillgång till brandvattenförsörjning ska säkerställas i samband med detaljplanering, bygglovshandläggning och anläggning av nya gator etc.

Sektor service

Sektor service har tagit del av samrådshandlingarna för Planprogram för Södra Ryd och har inget att erinra mot programmet.

Med full förståelse för att eventuella konflikter med ledningar under mark hanteras i detaljplaneskedet så önskar vi ändå lyfta de viktigaste stråken och anläggningarna i området. Detta för att undvika att detta blir en tråkig överraskning i ett senare skede. Skissen visar två stora pumpstationer och två större ledningsstråk (rödmarkerade) som vi ser kan komma i konflikt med föreslagen markanvändning.

Det är angeläget att den dagvattenutredning som omtalas i planprogrammet görs så snart som möjligt så det finns en övergripande plan för dagvatten-

Bild 3. Illustration från sektor service yttrande.

hanteringen som underlag för detaljplaner och utveckling av grönstråk och gator.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningens bilaga 2 Planeringsföresättningar - Infrastruktur - Teknisk försörjning har kompletterats med information om de två stora pumpstationerna och de två större ledningsstråken inom planprogramområdet.

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner har förtydligats med att dagvattenfrågan ska studeras vidare inför arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet.

Det är ett gemensamt ansvar att ta fram en övergripande dagvattenutredning för Södra Ryd.

Sektor Vård och omsorg

En viktig aspekt för sektorns målgrupper är graden av tillgänglighet och möjlighet till att enkelt kunna förflytta sig till och från området samt inom närområdet och till samhällsfunktioner och service. Sektorn anser i denna del att planprogrammet väl

beskriver hur kommunikationsvägar är tänkt att binda ihop stadsdelen, både beträffande promenad/cykelvägar samt med fordon/bussvägar. Möjligheten att nyttja allmänna kommunikationer med lagom avstånd mellan hållplatser inom området är av väsentlig betydelse. För rullstolsburna personer och för personer som för sin förflyttning är i behov av hjälpmedel, bör även beaktas höjd och nivåskillnader i promenadstråken för att möjliggöra framkomlighet och självständighet för dessa.

Planprogrammet beskriver framtida behov av s.k. vård och omsorgsboende för äldre. I framtida detaljplanearbetet bör därför mark avsättas till denna typ av boendeform. I närtid ser sektorn dock att behovet av s.k. Trygghetsboende för seniorer, inom områden där förtätning är möjlig, kan prioriteras.

Gruppen personer med funktionsnedsättning har behov av bostäder i form av gruppboende eller serviceboende (bostad med särskild service) och därför ser sektorn att framtida detaljplanearbetet måste innehålla tomtmark som är lämplig för denna boendeform. Både vad avser lokalisering samt till storlek. Benämningen i detaljplan ska för denna boendeform anges som "bostad" för att inte längre fram tvingas till detaljplaneändring inför en bygglovsprocess.

Bemötande och kommentarer:

Tillgängligheten inom planområdet ska utredas vid kommande detaljplanearbete och regleras i bygglovshandläggningen.

Planprogrammet pekar inte ut exakt var boende för äldre ska möjliggöras. I yta för bostadsändamål som redovisas i planprogrammet ingår alla typer av bostäder. Planprogrammet nämner att trygghetsbostäder med fördel kan placeras vid de större gröna platserna och stråken, Planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - C. Stråk och mötesplatser.

Vid detaljpaneläggning för trygghetsbostäder och gruppboende ska lämplig bestämmelse användas för att reglera markanvändningen.

ÖVRIGA REMISSINSTANSER

BRF Trollsländan

Områdets identitet är ett naturnära boende, vilket vi är angelägna att behålla. Därför anser vi att området väster om bostadsrättsföreningens område inte bör bebyggas. Det räcker med de byggnader som finns där i nuläget, d v s LSS-boende, scoutstuga och telecentral.

Fler in- och utfarter på Västra Skogsrovägen är olämpligt, då den redan nu utgör genomfartsled för en stor del av bebyggelsen i norr, och om utbyggnad sker norrut enligt planerna blir den ännu mer trafikerad. Den bör behållas som genomfartsled och en naturlig gräns för området.

Området mellan BRF Trollsländan och Västra Skogsrovägen vill vi behålla som rekreativområde. Det skogsbevuxna området har en dämpande effekt både på ljud och ljus från Västra Skogsrovägen.

Rekreativområdet väster om Västra Skogsrovägen är redan nu en tydlig del av Södra Ryd och uppskattas och används av invånarna i stadsdelen.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammets intention med exploateringsytan öster om Västra Skogsrovägen och väster om BRF Trollsländan kvarstår som yta möjlig att utveckla för eventuell förtätning. Vid detaljplaneläggning behöver ytan studeras vidare och lämpligheten prövas. Även om en stor yta är markerad för eventuell exploatering innebär det inte att hela ytan kommer att bli exploaterad. Det finns många fördelar att spara befintlig vegetation. Exempelvis ur klimatanpassningssynpunkt, som vatten- och värmereglerare, och som insynsskydd.

Västra Skogsrovägen kommer att fortsätta att vara genomfartsled till Södra Ryd. Förslaget om att skapa en stadsdelsgata av Västra Skogsrovägen har tagits bort. De kvarstående ytorna för ny exploatering ska i så stor utsträckning som möjligt använda befintliga in- och utfarter.

Vid detaljplanearbetet med ytan öster om Västra Skogsrovägen och väster om BRF Trollsländan bör vegetationen studeras vidare och utreda vad som är lämpligt att bevara för att skapa en avskärmning samt i klimatanpassningssynpunkt.

Samrådsförslagets exploatering väster om Västra Skogsrovägen är borttagen.

Hyresgästföreningen Skaraborg

Vi är positiva till helheten i den föreslagna planen, Vi tror att på sikt kommer detta att vara positivt för Ryd utveckling. Det är dock några punkter vi har synpunkter om.

Vi är positiva till att utveckla kollektivtrafiken och göra den mer tillgänglig för fler boende i området. Vi vet att det finns ett motstånd mot att dra busslinjer enligt förslaget, som innebär att det korsar den cykel/gångled som går genom hela Ryd från Granängsvägen till Törebodavägen med fortsättning mot centrala Skövde. Därför har vi funderat på några alternativ. Måste man låta bussen köra utmed cykel/gångleden. Finns det inte möjligheter att bara låta den korsa leden så att bussen kör Timmervägen/ Fredriksbergsvägen och sedan tillbaka längre norrut så att den kommer ut någonstans vid t.ex. Flugvägen?

Vi tror att förslaget att dra en ny gata genom den "skog" som ligger öster om fotbollsplanen inte är optimal. Dels tar det bort bra ytor för lek och fritid och dels är "skogen" en bra miljöförbättrare. Bättre att använda befintliga gator.

Om bussen ska åka utmed cykel/gångleden föreslår vi att man skiljer på bussleden och cykel/gångleden. Man måste ändå göra en ny gata för bussen. Nuvarande led är inte grundad för tung trafik. En fråga som man måste lösa är hur man ska se till att inte vanlig privattrafik, bilar m.m. använder bussgatorna.

När det gäller bostäder tycker vi det är bra att man förtätar bland befintliga områden. Vi förutsätter att det är en "bra" blandning av olika boendeformer och att byggnationen anpassas till befintlig byggnation och därmed smälter in på ett bra sätt. Är det låg bebyggelse ska även förtätningen vara låg.

Vi vill att ett äldreboende prioriteras. Det har under årens lopp framförts önskemål om detta både från enskilda boende i Ryd och från pensionärsorganisationerna. Den som flyttade in i börja av 70-talet vill bo kvar bland kända grannar och kanske barn även när åldern tar ut sin rätt och man inte orkar med eget boende längre. Det borde vara bland det första man börjar rita på.

Sen undrar vi om det är klokt att bygga bostäder så nära järnvägen som planen föreslår. Det känns inte som något bra ställe att bo på och det blir tufft att få husen så ljudisolerade att det inte stör. Om vi sen får ett tredje spår som politikerna jobbar med så ökar trafiken ytterligare. Inte kul att sitta på altanen eller balkongen intill järnvägen då.

Viktigt också att man i samband med fastställandet av planen nogsamt går igenom att det är god belysning på parkeringar och gångstråk. Det är också viktigt att man tar hänsyn till de "bostadsnära" mindre grönområden som finns. De är viktiga "lungor" i bebyggelsen och bra för barn och vuxna.

Det står i planen att man kommer att ta ett antal parkeringsplatser i anspråk. Vi vill påpeka att parkeringssituationen i Skövde är ett problem redan idag. Man bör ha respekt för att många har bil och då också måste ha en parkering eller ett garage. Om vi sen lägger till att besöksfrekvensen ökar till olika delar i Ryd. Både till boende och kommande verksamheter som kyrkor, affärsverksamhet m.m. Då måste det också finnas någonstans att ställa bilen. Är det en elbil vore det bra med laddningsstationer. Sen tycker vi också att vi ska prioritera kollektivt åkande. Men ibland funkar det inte.

Utökningen av gång och cykelstråk tycker vi är bra. Det är en poäng att det är skilt från bil- och busstrafik. Det måste beaktas.

Vi är positiva till ett Hälsans hus och tycker placeringen är bra. Nära centrum Ryd med bussar och parkering.

Några allmänna funderingar.

De allra flesta som bott och levt i Ryd säger att de trivs bra och att det varit en bra stadsdel att bo i. Det beror bland annat på att det finns bra service. Även om den har försämrats sen början på 70-talet. Det finns affärer, Närhälsan och en skola som har fungerat bra och som har hela den obligatoriska skolan, från förskolan till nionde klass. Det är en mycket bidragande orsak till trivsel och gemenskap. Det som sägs när man frågar är att det är promenadvänligt men grönområden och gångstråk samt nära till större skogsområden. Hundägare påpekar ofta detta. Detta vill man också ha kvar så det krävs att förtätning och dragningar av nya gator m.m. görs med varsamhet och eftertanke.

Det är ju så tar man bort träd och fria ytor minskar man direkt naturens möjligheter att hjälpa oss att ta tillvara utsläpp av olika slag. Därför ska man hantera dessa grönytor med eftertanke om konsekvenserna och kanske verka för att plantera nya träd för att hålla balansen.

Vi har också under diskussionens gång funderat på vilka fler verksamheter som skulle kunna verka i Ryd. Någon nämnde Saluhall med olika små butiker med specialiteter och möjligheter att äta och fika. Kanske inte i centrum utan ner mot Mötesplats Mitt t.ex.

Det är väl också en självklarhet att alla byggnation och andra insatser görs med miljömässig långsiktig hållbarhet som mål. Byggnader ska uppföras på ett hållbart och återvinningsbart sätt och med god framtida miljö som ledmotiv.

Vi har pratat med boende i Ryd och fått synpunkter genom mail och telefon. Det är grunden till vårt yttrande.

De flesta hade synpunkter på förslaget till ny bussled och att det ska byggas på grönområden och någon nämnde även det nya området norr om Granängsvägen och Lilla Sommarland. Det var farhågor för att det blir försämringar för området och att det blir negativa konsekvenser för de boende.

Bemötande och kommentarer:

Samrådsförslaget redovisade hur en bussgata skulle kunna gå från korsningen Timmervägen/Fredriksbergsvägen upp till Mötesplats Mitt. Bussgatans sträckning går fortfarande i grönstråket längs gång- och cykelvägen. Utformningen av bussgatan behöver utredas vidare, även hur bussgatan ska gå kan behöva justeras. Funktionen med en koppling mellan centrum och norra delen av Södra Ryd är det som är intressant. Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Inspirationsbilderna är till för att visa hur bussgatan kan komma att se ut och att visa hur fungerande lösningar ser ut på andra platser i Sverige.

Förslaget att anlägga en bussgata öster om fotbollsplanen vid Barkvägen finns fortfarande kvar. Intentionen med bussgatan är att låta den gå där

Bild 4. Sektion kollektivtrafik i park.
Källa Karlstadsstråket Karlstads kommun

Bild 5. Illustration kollektivtrafik i park.
Källa Karlstadsstråket Karlstads kommun

Bild 6. Illustration i plan.
Källa Karlstadsstråket Karlstads kommun

det finns plats och inte ta ner befintlig vegetation i onödan. Närskogen har många funktioner, del som lekplats men också som en naturlig avskärmning mot befintlig bebyggelse.

Gång- och cykeltrafik ska vara skild från bussgatan. Gatans bärighet utreds vidare vid projekteringen av bussgatan och ska dimensioneras för att klara av busstrafik. Utformningen av bussgatan ska anpassas så att enbart busstrafik kommer fram. Det kan utföras på många olika sätt, exempelvis med spårviddshinder som idag finns i bussgatan vid Kvarnsjön.

Exploateringsytorna som i planprogrammet är yta för bostäder kommer att utredas vidare vid detaljplanearbetet. Markens användning regleras i detaljplanen genom att bland annat undersöka vilken typ av bostäder eller vilken höjd som är lämplig för platsen.

Planprogrammet pekar inte ut exakt var boende för äldre ska möjliggöras. I yta för bostadsändamål som redovisas i planprogrammet ingår alla typer av bostäder. Planprogrammet nämner att trygghetsbostäder med fördel kan placeras vid de större gröna platserna och stråken, Planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - C. Stråk och mötesplatser.

Vid arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet kommer hänsyn tas till närheten till Västra stambanan. Utbredningen av de exploateringsytorna som är placerade i närheten av Västra stambanan måste utredas vidare vid arbetet med att ta fram detaljplaner. Bullerutredningar kommer att tas fram i samband med detaljplanearbetet för nya detaljplaner inom planprogramområdet. Detta för att bedömma om platsen är lämplig för bostäder och vilka eventuella åtgärder som detaljplanen ska reglera.

Intentionen är att nya områden, parkeringsytorna och gator ska ha en god belysning. Belysningen måste studeras vidare vid fortsatt exploatering inom planområdet.

Vid detaljplaneläggning behöver ytan studeras vidare och lämpligheten prövas. Även om en stor yta är markerad för eventuell exploatering innebär det inte att hela ytan kommer att bli exploaterad. Det finns många fördelar att spara befintlig vegetation. Närskogen har många funktioner, del som lekplats men också som en naturlig avskärmning mot befintlig bebyggelse.

Vid exploatering av ytor som i dagsläget är parkeringsplatser bör en parkeringsutredning tas fram, vilket står i planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - B. Struktur och kommunikation - Bilparkering. Nya parkeringslösningar ska utformas utan att skapa otrygga miljöer eller tillhåll.

Gång- och cykelvägar ska så långt som möjligt hållas skilda från motortrafik. Korsningspunkter ska utformas trafiksäkert.

Planprogrammet föreslår nya kopplingar mellan enklaverna i Södra Ryd bland annat för att stärka centrum och tillgängligheten till den service som finns. Närheten till naturen är en viktig faktor för exempelvis trivsel, klimat och biologisk mångfald och det är viktigt att ny exploatering sker med varsamhet.

Möjligheten att skapa mötesplatser såsom restaurang eller café vid Mötesplats Mitt är helt i linje med planprogrammets vision.

Planprogrammet förespråkar att all utveckling som sker i Södra Ryd ska ske med ekologisk hållbarhet, ekonomisk hållbarhet och social hållbarhet i fokus.

Vid detaljplanearbete ska hänsyn tas till platsens förutsättningar såsom exempelvis närhet till befintlig bebyggelse och natur.

Polismyndigheten Östra Skaraborg

Lokalpolisområde östra Skaraborg vill lyfta fram ett antal generella framgångsfaktorer som vi ser som särskilt viktiga inom stadsplaneringen för att öka tryggheten och minska brottsligheten.

Fysiska miljöer

- *Öka känslan av att "någon kan se mig". Med insyn från tre håll eller mer minskar brotten. Fundera därför kring hur byggnader placeras och vinklas. Skapa tydliga gränser som markerar var en mer privat miljö tar vid – exempelvis i form av murar eller grindar.*
- *Se upp med dolda utrymmen, till exempel inskjutna portar kan bidra till otrygghet.*
- *Öppna upp, bredda och ljussätt gångtunnlar.*

- *Snabba åtgärder när det gäller underhåll och skötsel. Trasiga lampor och klotter som inte tas om hand genererar ofta mer skadegörelse.*
- *Belysning som utformas och placeras strategiskt kan göra stor skillnad i till exempel parker under kvällstid.*

Trafik

- *Håll cyklister och bilister separerade. En cykelbana med parkeringsplatser intill, som buffert mot gatan, är att rekommendera framför ett cykelfält i gatan och parkeringsplatserna bredvid.*
- *Se till att gående och cyklister inte behöver dela utrymme.*

Socialt

- *Involvera det lokala föreningslivet. Det finns en stor potential i det ideella föreningslivet.*

Utöver de generella råden så vill Polismyndigheten framhäva ett antal specifika råd gällande just stadsdelen Södra Ryd:

Planerna ser bra ut, inte minst visionen och resonemanget kring flöden, stråk och kopplingar. Problemet är bara hur man får igång dessa flöden och hur man får stråken levande. Bara genom att rita ut stråk på en kartsnitt löser man inte problemet. Här handlar det om behov av verksamheter som skapar ett naturligt flöde av människor i området. Att exempelvis flytta hållplatser för att tvinga fram nya vägar för människor att förflytta sig känns tyvärr ofta konstgjort. Det ska kännas självklart att röra sig i dessa stråk, inte bara för att man vill nå en busshållplats.

En sak som är viktig att påtala är att man skapar insyn mot aktivitetsytan i områdets norra del. Vad vi kan förstå av satellitbilder så finns där idag en fotbollsplan som i princip är helt insynsskyddad av grönska.

Vad ett sådant här område framför allt behöver för att på ett bättre sätt integreras i staden är verksamheter och aktiviteter som lockar till besök från andra områden. Frågan som borde ställas är således: "Hur får vi Skövdebor i andra områden att besöka Södra Ryd?"

Bemötande och kommentarer:

Fysiska miljöer

Byggnadernas placering och utformning för att skapa trygga miljöer kommer att studeras vidare i detaljplanearbetet och i bygglovsskedet.

Synpunkten gällande gångtunnlarnas utformning och ljussättning skickas vidare till Sektor samhällsbyggnads enhet Gata för kännedom.

Skadegörelse på de byggnader och platser som ägs av Skövde kommun åtgärdas så fort det är möjligt för att inte generera mer skadegörelse.

Ny belysning ska placeras för att öka tryggheten och vara tydlig och rätt placerad, vilket utreds vidare vid ny exploatering eller vid projektering av nya mötesplatser och gator.

Trafik

Figur 4 och 5 i Bilaga 1 Programförslag - Delområden visar ett förslag till gatusektion med gång- och cykel skild från gatan med parkering placerad mellan cyklister och bilister som en buffert.

Enligt Skövde kommuns Cykelplan, antagen 2018-06-11, ska behov av separering av gång- och cykeltrafik utredas vid behov.

Socialt

Planprogrammet är framtaget i nära samarbete med områdesutvecklingen i Ryd. I direktivet för områdesutvecklingen för Ryd står bland annat att: syftet med områdesutveckling Ryd är att i dialog med Rydsborna och olika aktörer verka för att fler företag och verksamheter, så som till exempel föreningsliv, etableras. Arbetet med att involvera det lokala föreningslivet kommer att fortsätta genom områdesutvecklingen i Ryd.

Planprogrammet är en av förutsättningarna för att möjliggöra för nya etableringar av verksamheter exempelvis genom nya kopplingar inom området vilket ökat flödet av människor som rör sig inom området och skapar intressanta punkter för etableringar. Självklarheten att röra sig på en plats kommer med olika förutsättningar. Hållplatslägen, gena gång- och cykelvägar och andra funktioner som lockar människor behöver studeras vidare i detalj. Planprogrammet visar vägen för helheten

och fortsatt arbete med exempelvis detaljplaner och bygglovsprövningar får studera de detaljerade förutsättningarna för den specifika platsen vidare.

Vid utformningen av aktivitetsytan Lilla sommarland och övriga aktivitetsytor kommer hänsyn tas till att skapa trygga miljöer både för besökare och närboende.

Planprogrammet föreslår flera aktiviteter som kan locka till sig besökare till Södra Ryd. Exempelvis aktivitetsstråket, saluhall och en ny vårdcentral. Redan idag finns återkommande aktiviteter som lockar till sig besökare från andra delar av kommunen, såsom Vinterkalaset och olika idrottsaktiviteter i Fjärilshallen och Rydshallen.

Samfällighetsföreningen Sandjägaren

Våra synpunkter rör utvecklingsområde Östra Skogsrovägen.

Järnvägsstation

En järnvägsstation innebär en betydande miljöpåverkan avseende buller, trafik och genomströmning av resande. Att dessutom placera den på den plats längs järnvägen som ligger allra närmast befintlig bebyggelse skulle få betydande negativa konsekvenser för boendemiljön i flera av kvarteren. Dessa kvarter är redan idag drabbade av buller från järnvägen och vibrationer när långa godståg kör förbi. En station med tågutrop, ökat flöde av trafik och människor skulle ytterligare förstärka störningarna. Redan idag är det, till exempel, omöjligt att föra samtal i trädgården när ett tåg passerar.

Buss- och bilgata

Längs Östra Skogsrovägen ligger fyra gator som leder in till bostadskvarter: Fredriksbergsvägen, Mjölmossevägen, Stockvägen och Granängsvägen. Vi ifrågasätter nödvändigheten av att anlägga ytterligare en gata, inklämd mellan Mjölmossevägen och Stockvägen.

Den planerade buss- och bilgatan till och från tågstationen, genom grönområdet mellan samfälligheterna Tusenfotingen (Mjölmossevägen) och Sandjägaren (Stockvägen) skulle på ett orimligt sätt förstöra en fantastisk naturmiljö och ersättas av en relativt starkt trafikerad väg. Grönområdet består idag av fotbollsplan, gräsmattor och skogsdungar.

Det är inte bara de två kvarterens invånare som njuter av skogsdungarna och grönytorna, även människor från omgivande områden dras hit. Barnen leker i dungarna, minst lika mycket som på lekplatserna, förskolan gör utflykter med de små och många Rydsbor tar sina promenader på vägen mellan dungarna och på stigarna i skogen. I skogsdungarna finns dessutom en stor mängd olika fågelarter, liksom fladdermöss, ekorrar, harar, räv och ett och annat rådjur. Här har bildats en "enkav" av det trivsammare slaget.

En buss- och bilgata, skulle skapa en gräns mellan Tusenfotingen och Sandjägaren som inte finns idag. Tvärtom vill vi påstå att grönområdet snarare för samman kvarteren och utgör en mötesplats för både barn och vuxna. Barnen samlas på fotbollsplanen och sparkar boll och vuxna möts under promenader. Det är ett trivsamt inslag att se alla hundägare som spontansamlas på promenadvägen under sköna sommarkvällar.

Planens vision om "en attraktiv, gen och tillgänglig kollektivtrafikförsörjning" utanför trädgårdsgrinden lockar inte!

Förtätning

Området (mellan Mötesplats Mitt och Station Skövde Norra) fyller redan idag en viktig funktion. Som en riktigt bra boendemiljö för barn och vuxna! Här växer barn upp i en, för att vara en stadsdel, unik miljö med ren luft, grönska och trygghet utan de risker som vägar och avgaser medför. Att bygga en trafikerad gata tvärs igenom ett sådant område skadar området, förstör miljön och minskar områdets attraktivitet.

I planen skissas på förtätning genom att bygga någon form av bostäder mellan kvarteren på de grönytor som blir över när vägen är dragen. Det vore att helt förstöra det unika och charmiga området mellan Östra Skogsrovägen och Mötesplats Mitt!

Synpunkter på planen i övrigt

Det är mycket välkommet med en satsning på Södra Ryd. Hela området behöver lyftas, moderniseras och fräschas upp för att bli mer attraktivt. Det finns många bra och trevliga förslag i planen, men det är viktigt att inte i förtätningens namn "slänga ut barnet med badvattnet". Södra Ryds största tillgångar är närheten till naturen, grönskan i och

mellan bostadsområdena, ren luft, fria ytor och bilfria områden. Modernisera gärna, men var rädda om det som är bra!

Vi, som många andra, blev varnade för att flytta till Ryd som hade och fortfarande har dåligt rykte. Men vi trivs och njuter varje dag av att kunna se gröna träd från köksfönstret och ta långa promenader i skogen. Ta vara på sådana värden! Skapa ett gott exempel på hur man kan skapa en människovänlig stadsdel där människor mår gott.

Bemötande och kommentarer:

Järnvägsstation

Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen. Möjligheten finns fortfarande att station Skövde Norra, med placering enligt samrådshandlingen, även blir aktuell i framtiden. Men placeringen måste få vara flexibel och anpassas efter där lämpligheten anses vara störst med tanke på upptagningsområde, koppling till centrala punkter och markens förutsättningar.

Buss- och bilgata

Kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. Planprogrammet är uppdaterat med nya illustrationer och förklarande text, framförallt under kapitel Programförslag och Händelseförlopp. Det stora övergripande flödet genom området kommer att fungera även om inte väganslutningen mellan Mötesplats Mitt och Station Skövde Norra byggs om för buss- och biltrafik. Kopplingen är fortfarande intressant för att nå Stadsskogen öster om järnvägen. Men om det sker enbart via gång- och cykelväg eller med buss- eller/och biltrafik får framtida utredningar studera.

Förtätning

Ytor för bostäder och verksamheter som illustreras i samrådsförslaget mellan Mötesplats Mitt och

Station Skövde Norra kommer även de att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering.

Synpunkter på planen i övrigt

Flera exploateringsytor som fanns med i samrådsförslaget har plockats bort till förmån för närheten till naturen, vilket är en av de viktigaste värdena som finns i Södra Ryd.

Skövde Naturskyddsförening

Vi är negativa till att skogsområdet väster om Västra Skogsrovägen bebyggs.

Området har en kärlväxtflora knuten till gammal tallskog. Här finns rikligt med den rödlistade arten knärot. Här påträffas också sällsynta arter som grönpyrolo och linnea. I området påträffas vidare två rödlistade svamparter, motaggsvamp och tallticka. Några rödlistade fågelarter håller till i området, kungsfågel och spillkråka. Även flera sällsynta insektsarter har påträffats. Området är också ett värdefullt tätortsnära strövområde för befolkningen i Ryd.

Vi föreslår därför att tallskogen väster om Skogsrovägen inte exploateras. Om marker behövs för olika ändamål föreslår vi istället att dessa placeras söder om den befintliga industrin, TEMA och riksväg 26.

Det finns många fina ord i planprogrammet:

”Mötesplatser och verksamheter finns i Södra Ryd som bygger på ideer kring hälsa och det gröna. Mötesplatser och verksamheter finns i Södra Ryd som bygger på idéer kring aktivitet och idrott. Barriäreffekterna mellan Södra Ryd och omkringliggande rekreationsområden och bostadsområden har minskat. Närheten till naturen ska bevaras och förstärkas med bättre kontaktytor så att det upplevs som enkelt att nå rekreationsområden. Gröna ytor såsom gräsmattor, naturmark och parkmark gestaltas för att öka naturvärdet och samtidigt skapa en större variation i grönstrukturen.”

Tyvärr tycker vi stora delar av programmet går i helt andra riktningar.

Man planerar stor exploatering av skolskogen som idag ligger direkt norr om Nyckelpigevägen. Redan idag är det alltför långa avstånd från skola/förskola till grönområden så hur detta rimmar med de ambitioner som finns i planen förstår vi inte.

"Närheten till naturen ska bevaras" m.m. Enligt det barnperspektiv som omnämns i planen så ska "Naturområden med skogsmark finns tillgängligt i närheten av Södra Ryd, vilket uppmuntrar till äventyrlig lek och kunskap."

Enligt planen är det "Idag är det relativt korta avstånd till grönska. Tillgången till grönytor och lekplatser är stor i området. Befintliga grönytor används idag av bland annat förskolor och skolor."

Men i planen tas det inte hänsyn till det. Tvärtom kommer dessa att byggas bort. Skolskogen är inte ens omnämnd i planen!

Här måste stor del av denna skog bevaras för framtida behov. I ÖP pratas om mer boende i området och då måste den skog som idag finns bevaras för ett framtida behov. Grönytor ska inte minska!! Denna skog är idag också ganska tyst och lugn jämfört med skogen som ligger intill Väg 26. Tystnad är ett viktigt basalt behov i dagens stressade samhälle.

"Planprogrammet föreslår exploatering intill rekreationsområdet och Västra Skogsrovägen i syfte att införliva gatan i stadsdelen, skapa målpunkter längs vägen, befolka stråket och därmed övervinna dagens barriär mellan stadsdelen och natur- och rekreationsområdet. Målet är att naturen ska utgöra en naturlig del av stadsdelen och att exploateringen inte ska ske på bekostnad av nyckelbiotopen".

Hur kan man anse att denna exploatering kommer naturen och människan till gagn? Här kommer skogen hamna som bakgård till verksamheter eller hyreshus samt inklämd mellan dessa och väg 26 med allt det buller detta betyder.

Vad betyder det att "övervinna dagens barriär mellan stadsdelen och natur- och rekreationsområdet"? Det kan göras på många enklare sätt än exploatering. Varför inte göra små enkla passager och vägvisningar från dagens hus ut i skogen? Skapa passager för djur och människor över dagens stora väg där det idag är alltför hög hastighet. Genom exploatering kommer skogen i skymundan och blir än mer ointressant för de boende.

Hur kan man anse att ett intrång med vägar och cykelvägar i biotopskyddade är en bra idé? Enligt skissen på sid 29 planprogrammet kommer biotopskyddade området genomkorsas med vägar och andra hårdgjorda ytor.

Man brukar anse att människor bör ha max 300 m till större grönområden. Idag finns detta i hög grad i Ryd men med dessa förtätningar kommer de att försvinna och/eller minska drastiskt.

Sen med de föreslagna idéer till bussgator och öppna fler gator för biltrafik kan man svårligen förstå att "Planprogrammet säkerställer bilfria skolvägar."

Bemötande och kommentarer:

Exploateringen väster om Västra Skogsrovägen är borttagen till förmån för naturvärden och för att bibehålla närheten till naturmiljön för människor.

Ytor söder om Myran 3 detaljplaneras i dagsläget till förmån för Hälsans park.

Planprogrammet för Södra Ryd innefattar bland annat de ytor som i Översiktsplan 2025 föreslås för bostadsändamål. Dock har placeringen av bostäderna justerats till förmån för naturvärden. Det område som i ÖP 2025 är markerat som bostadsändamål är i planprogrammet markerat som skyddszon till förmån för nyckelbiotoper. Ny bostadsbebyggelse föreslås i stället inom område som idag är skogsmark. För att etablera nya bostäder här behöver viss del av skogen tas ner. De nya bostäderna ska ha en liknande struktur som dagens Södra Ryd. Det innebär att när området detaljplanearbets ska närhet till naturen finnas med. Området ska utformas med mindre närskogar och med tillgänglighet till det större skogspartiet norr om Södra Ryd. Detaljplanearbetet ska utreda vilka delar som är bäst lämpade att spara och vilka som lämpar sig för exploatering. Detta med hjälp av exempelvis kommunekologen och naturinventeringar över området.

De grönområden som inte förtätas inom Södra Ryd bör ses över för att skapa ännu fler värden såsom ekosystemtjänster och skapa ytterligare kvalitéer inom Södra Ryd, för människor, djur och växter.

De två skolskogar som finns i närheten av Södra Ryd behöver ses över då båda är placerade på mark som planeras att tas i anspråk. Den skolskog som finns norr om Södra Ryd är placerad inom den norra exploateringsytan inom planprogramsområdet och den skolskog som finns sydväst om planområdet är placerad inom yta för begravningsplats. Nya place-

ringar nära skolverksamheten behöver säkerställas vid fortsatt planläggning. Bilaga 2 Planeringsföresättningar - Park och natur - Grönstruktur har kompletterats med text om skolskogarna i Södra Ryd. Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner har kompletterats med text om att nya placeringar av skolskogar ska säkerställas vid fortsatt planläggning.

Planprogrammet föreslår viss förtätning inom Södra Ryds befintliga bebyggelse. Fördelen är att infrastruktur redan finns vilket sparar resurser och ger en effektiv markanvändning. All förtätning ska ske med hänsyn till befintlig bebyggelse och de värden som finns inom platsen. Det är av största vikt att små barn ska ha närhet till skog och öppna ytor.

Flera exploateringsytor som fanns med i samrådsförslaget har plockats bort till förmån för närheten till naturen, vilket är en av de viktigaste värdena som finns i Södra Ryd. Exploateringen väster om Västra Skogsrovägen är borttagen till förmån för naturvärden.

Figur 12 i planbeskrivningen har justerats inom skyddszon för nyckelbiotop.

Södra Ryds befintliga struktur med natur mellan bostäderna kommer att beaktas vid etablering av ny bostadsbebyggelse. Hänsyn till befintlig grön-ska ska även tas vid förtätning.

Utformningen av bussgatan behöver utredas vidare, även hur bussgatan ska gå kan behöva justeras. Funktionen med en koppling mellan centrum och norra delen av Södra Ryd är det som är intressant. Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Inspirationsbilderna är till för att visa hur bussgatan kan komma att se ut och att visa hur fungerande lösningar ser ut på andra platser i Sverige.

Svenska kyrkan i Skövde

Svenska kyrkan i Skövde har ända sedan området Södra Ryd började bebyggas i början av 1970-talet funnits på plats i området genom S:t Matteus kyrka, dess personal och engagerade församlingsbor. Då jag, Eva, kom till området som nyutbildad socionom och diakon i början av 1980-talet kom jag att på ett naturligt sätt ingå i den samarbetsgrupp som fanns då med kvarterspolis, fältassistent, kurator för nyanlända, bibliotekspersonal. Det var ett enklare samhälle då med korta beslutsvägar och god personkännedom i området; mycket kunde förebyggas på ett informellt sätt.

Under årens lopp har man i S:t Matteus kyrka verkat för de boendes bästa, inte minst genom att vara en mötesplats för många. Det har också funnits ett nära samarbete mellan S:t Matteus kyrka och Rydskolan. Vintern 2007/2008 när det började bli ganska oroligt på skolan p g a besparingar, bristande förtroende mm påtalade en Rydspräst tydligt sin oro till politiker i kommunledningen. Nu när vi ska lämna våra synpunkter angående planprogrammet nås vi av förslaget att än en gång, med kort varsel, stänga ner Rydskolans högstadium. I samrådshandlingarna ses ju skolan och högstadiet som något prioriterat.

Utifrån det vi, med begränsad tid till vårt förfogande, kunnat utläsa ur materialet för planprogrammet på Skövde kommuns hemsida verkar det ligga ett gediget utredningsarbete bakom. Området beskrivs ur en rad olika synvinklar och specifika utmaningar påvisas. Work shops med politiker och tjänstemän redovisas tydligt men vi uppfattar inte riktigt i vad mån samfällighetsföreningarna kommit till tals. Det är ju boende i några av dem som närmast berörs av öppnad trafik mellan Timmervägen och Fredriksbergsvägen för att ta ett exempel.

Vi ser att förslagen ligger i linje med vad som tidigare arbetats fram i ÖP 2025 där bl a miljö- och klimatfrågor är viktiga samt en väl fungerande infrastruktur med prioritering av kollektivtrafik, gång- och cykelmöjligheter. Förtätning av stadsmiljön beskrivs som nödvändig för att få fram fler bostäder. Människan ska vara i fokus och viktiga faktorer som folkhälsa, jämställdhet och goda socioekonomiska förutsättningar poängteras.

För många av de boende har den lite lantliga känslan med bilfria områden, mycket grönska och närhet till skog en stor betydelse. De dungar som finns mellan

olika områden uppfattas nog inte av de boende som barriärer utan snarare lungor där barn får en spännande miljö att upptäcka och Södra Ryds många hundägare lätt kan rasta sina hundar. När staden växer och områden förtätas blir med nödvändighet stadsbilden mer tydlig även i ett sådant område som Södra Ryd. För fortsatt utveckling av staden kan vi förstå att denna förändring är nödvändig men vill starkt påtala vikten av att ta stor hänsyn till gröna värden för de boendes välbefinnande.

Faktorer som hög arbetslöshet, barnfattigdom, ungdomsgång och språksvårigheter nämns och också svårigheter att nå ut med information. Kyrkor och kulturföreningar beskrivs som viktiga för att sprida information – men de kanalerna verkar inte ha utnyttjats i någon högre utsträckning för att nå ut med möjligheten till samråd. Utifrån de samrådstillfällena vi deltagit i kan vi se att andra språkgrupper än den svenska inte haft någon större representation. Vår känsla är att många invånare i Södra Ryd kan uppfatta att kommunens företrädare fortsätter att köra över Rydsborna – även om möjligheten till samråd lagts upp på kommunens hemsida, också på arabiska, och annonserats i dagspress. Man har inte nåtts av information och om man gjort det har tiden varit knapp för att kunna tillgodogöra sig den fulla innebörden av förslaget och ha möjlighet att lämna synpunkter.

I den satsning som gjorts på Ryd har också ingått kommunens anställning av fyra trygghetsvårdare för 18 månader som snart är till ända. Den frågan hör inte hemma inom Samhällsbyggnad men utifrån vår uppfattning att närvaro av några som ser har betydelse för vad som kan ske vädjar vi till ansvariga om fortsatta förebyggande insatser i Södra Ryd.

Bemötande och kommentarer:

Samrådsförslaget utgick ifrån de förutsättningar som fanns inom området. Högstadiet var en av dem. Planprogrammet berör en stadsdel med en omfattande mängd invånare och föreslår dessutom fler bostäder och funktioner.

Stadsdelen Södra Ryd har ett upptagningsområde som skulle kunna fylla Rydskolan med elever. Utifrån utfallet av det fria skolvalet för årskurs 7-9 så har kommunen ett överskott av elevplatser. Söktrycket för Rydskolan har dessutom varit lågt.

Detta trots att det finns ett demografiskt underlag inom stadsdelen.

Skövde kommun arbetar ständigt med att se över nuvarande och framtida lokalbehov och resursplanering för att effektivisera kommunens resurser. Bland annat ska vi ha skolplatser till alla elever som vill gå i kommunal skola, men samtidigt inte stå med ett överskott av elevplatser som bidrar till dyra utgifter för kommunen.

Det tidigare planerade återtagande av Fjärilskolan utgick från att det fanns årskurs 7-9 på Rydskolan. Som det ser ut i dagsläget finns inga planer på att varken öppna Fjärilskolan eller högstadiet i Rydskolan.

Kommande detaljplaner kommer att utreda behovet av både skola och förskola inom planområdet.

Samrådsförslaget är baserat på olika workshops och dialogtillfällen, vilket finns redovisat i planbeskrivningens kapitel Inledning - Vision och mål - Medborgardialog i Södra Ryd. Områdesutvecklingen i Ryd höll i ett informationsmöte för samfälligheterna 2017-04-05. En av punkterna på dagordningen var information om planprogrammet för Södra Ryd samt tidplanen för när samråd beräknades.

Samrådet är det tillfälle då alla får komma till tals. Syftet med samrådet är dels att förbättra beslutsunderlaget genom att samla in den kunskap och de synpunkter som finns och dels att ge de intressenter som berörs insyn i förslaget och möjlighet att påverka det.

Planprogrammet föreslår viss förtätning inom Södra Ryds befintliga bebyggelse. Fördelen är att infrastruktur redan finns vilket sparar resurser och innebär en effektiv markanvändning. All förtätning ska ske med hänsyn till befintlig bebyggelse och de värden som finns inom platsen. Det är av största vikt att närheten till skog och öppna ytor fortfarande finns kvar trots förtätning inom området.

Ett flertal föreningar har fått inbjudan om samråd, se lista i Samrådsretsen. Ett öppet samrådsmöte hölls i Rydskolans entré och i Stadshuset under samrådstiden. Tolk fanns på plats. Skövde kom-

mun arbetar ständigt med att förbättra sitt sätt att arbeta och att nå ut till våra medborgare. För att nå ut med planprogrammet använde vi oss av affischering på flertalet av kommunens byggnader i Södra Ryd (bibliotek, skola, idrottshallar, förskolor) samt affischering i affär, på vårdcentral och på folktandvården samt medverkan vid flertalet informationsmöten. Den lärdom vi har fått efter samrådsmöten och inkomna yttranden är att trots att vi annonserade mer än vanligt bara lyckats få in yttranden och besökare från samma homogena grupp människor som normalt.

Fyra trygghetsvårdar projekterades i 18 månader. Efter att projektet har löpt ut ska resultatet utvärderas. Er synpunkt gällande trygghetsvårdar vidarebefordras till kommunstyrelsen.

Trafikverket

Statlig infrastruktur

Trafikverket är väghållare för riksväg 26 som utgör gräns för planområdet i söder och väster, samt Västra stambanan som utgör gränsen i öster.

Riksväg 26 är utpekad som riksintresse för kommunikation och även som funktionellt prioriterad väg för såväl godstransporter som långväga och dagliga personresor samt kollektivtrafik. Väg 26 är också primärväg för farligt gods. Trafikmängden uppmättes år 2014 till 10 016 fordon/dygn, varav 1032 tunga. Hastigheten varierar mellan 80 och 100 km/h förbi programområdet.

Västra stambanan är även den utpekad som riksintresse för kommunikationer och är av avgörande betydelse för nationella transporter av personer och gods.

Tidigare samråd

Trafikverket har inte tidigare deltagit i arbetet med framtagande av planprogrammet, vilket är olyckligt i och med att planprogrammet utpekar åtgärder i den statliga infrastrukturen. För att bättre kunna samordna statliga och kommunala intressen skulle det uppskattas att en dialog hålls i ett tidigt skede.

Trafikverkets synpunkter

Generellt

Trafikverket ser positivt på det helhetsgrepp som kommunen genom planprogrammet tar över både

de fysiska och sociala strukturerna. Att utnyttja och förstärka det redan nu kollektivtrafikstarka läget är ur hållbarhetssynpunkt klokt. Samtidigt gör förtätningen av bostäder och tillkommande ytor för verksamheter och lokaler att Skövdes tyngdpunkt ytterligare flyttas norrut och staden blir utsträckt, något som i sig innebär utmaningar för infrastrukturen i staden som helhet.

Det är också positivt att cykelvägnätet står i fokus, och då inte minst viktigt kopplingarna från Södra Ryd till övriga delar av staden.

Det kan dock övervägas om man genom att öppna en väg genom Södra Ryd från Stadsskogen mot Norra Ryd för biltrafik (sträckan nytt stationsläge till Stenelidsvägen) ger biltrafiken onödiga fördelar. Det skulle också medföra en avsevärd negativ påverkan på befintliga boendemiljöer.

Påverkan på väg 26

Som en del i Trafikverkets uppdrag att främja tillväxt och utveckling har Trafikverket tagit initiativ till att peka ut vilka vägar som är viktigast för tillgängligheten ur ett nationellt och regionalt perspektiv, häribland väg 26. Detta har genomförts i samråd med i första hand länsplaneupprättarna. Dessa vägar kallas för funktionellt prioriterat vägnät och kommer att vara ett planeringsunderlag och stöd för prioritering av insatser för att värna om och utveckla tillgängligheten för resor och transporter, samt ett underlag i samhällsplanering, utformning av vägarna samt i avvägning av olika intressen. De funktioner som pekas ut som viktiga är godstransporter, långväga personresor med bil, dagliga personresor med bil och kollektivtrafikresor med buss. Detta innebär i sin förlängning att Trafikverket ser restriktivt på nya anslutningar, vägförlängning eller annat som kan medföra att restiden i vägens riktning förlängs.

De ramper som planprogrammet föreslår mellan väg 26 och Timmervägen inom 20 år måste i ett senare skede studeras mer i detalj. Spontant skulle avfarten i norrgående riktning kunna tillföras utan att trafiken på väg 26 påverkas negativt, förutsatt att korsningen mellan rampen och Timmervägen utformas så att den klarar trafikflödena och köer inte uppstår ut på väg 26. Som dagens trafiksituation ser ut är dock bedömningen att den södergående påfarten är svårare. Det råder redan idag köproblematik på väg 26 norrifrån in mot Karstorpsrondellen

i högtrafiklägen, och att tillföra ytterligare trafik i denna punkt är idag inte lämpligt.

Trafikverket vill också påtala att den vägsträckning öster om Västra stambanan som i översiktsplanen benämns som ny sträckning av väg 26 snarare kommer att ha funktionen av en kommunal väg. Det finns idag inte några planer på att ge väg 26 en förändrad sträckning förbi Södra Ryd.

I avsnittet om gång- och cykeltrafik nämns gång- och cykeltunnlar som ett problem ur trygghets-synpunkt. Ur trafiksäkerhetsperspektivet liksom Trafikverkets uppdrag med att arbeta för att korta restiderna är det dock inte aktuellt att skapa gång- och cykelkorsningar över väg 26 i plan ifall det var textens avsikt.

Västra stambanan och stationsläge

Trafikverket noterar planprogrammets möjlighet att anlägga en ny station vid Västra stambanan vid Södra Ryd. Det finns i dag dock inte några sådana planer, men det är positivt att kommunen tänker i termer kring att utveckla hållbara resor och reserverar ytor för det ifall det i en framtid blir aktuellt att tillföra ytterligare stationslägen.

Trafikverket vill också påtala att processen för att bygga undergångar under Västra stambanan är mycket lång. Alla åtgärder som kan påverka tågtrafiken planeras noggrant flera år i förväg för att utföras synkroniserat och med så obetydlig påverkan som möjligt. Tidsplanen för denna typ av arbeten är därför osäker och styrs av andra projekt och samordnas nationellt.

Risker och störningar från befintlig infrastruktur

Vid ny bebyggelse intill väg och järnväg måste en rad aspekter belysas, till exempel:

- Trafikbuller och vibrationer kan innebära begränsningar för möjlig byggnation och verksamhet.
- Risker kopplade till olyckor med farligt gods, både på väg och järnväg, behöver hanteras och vid byggnation närmare än 150 meter från väg/järnväg ska en riskbedömning göras.
- Bebyggelsefri zon från väg 26 är generellt 30 meter, och från järnväg rekommenderas att ny bebyggelse inte heller placeras närmare än 30 meter från närmaste spår.

Sammantagen bedömning

I korthet ser Trafikverket positivt på planprogrammet. Dock är det inte givet att nya ramper till väg 26 och nytt stationsläge är genomförbara. Befintlig statlig infrastruktur kan också medföra begränsningar i kommande detaljplaner intill väg 26 och Västra stambanan.

Bemötande och kommentarer:

Tidigare samråd

SSB bjöd in Trafikverket till dialog efter samråd-tidens slut för att beskriva hur inkomna yttranden har påverkat utformningen av planprogrammet samt stämna av att dessa justeringar går i linje med Trafikverkets visioner. SSB vill, liksom Trafikverket, att en dialog hålls i ett tidigt skede.

Generellt

Kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik från Stations Skövde Norra till Mötesplats Mitt och vidare till Stenelidsvägen kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. Planprogrammet är uppdaterat med nya illustrationer och förklarande text, framförallt under kapitel Programförslag och Händelseförlopp. Det stora övergripande flödet genom området kommer att fungera även om inte väganslutningen mellan Mötesplats Mitt och Station Skövde Norra byggs om för buss- och biltrafik. Kopplingen är fortfarande intressant för att nå Stadsskogen öster om järnvägen. Men om det sker enbart via gång- och cykelväg eller med buss- eller/och biltrafik får framtida utredningar analysera.

Påverkan på väg 26

Planprogrammet föreslår nya ramper mellan väg 26 och Timmervägen för att öka tillgängligheten till Södra Ryd. För att inte påverka väg 26 negativt måste de föreslagna ramperna studeras mer i detalj innan de kan bli verklighet.

Vägsträckningen öster om Västra stambanan finns med i ÖP 2025, därför är den med i planprogrammet. Vi noterar att Trafikverket inte ser denna vägsträckning som en ny sträckning av väg 26 idag, utan att Trafikverket anser att vägen bör vara kommunal.

Det är inte aktuellt att skapa gång- och cykelkorsningar över väg 26. Däremot bör uppförandet av nya cykeltunnlar eller renovering av befintliga cykeltunnlar utformas med ett trygghetsperspektiv i fokus. Planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - B. Struktur och kommunikation - Gång- och cykeltrafik har förtydligat att tunnarnas utformning, inte deras funktion, kan ses som ett problematiskt inslag.

Västra stambanan och stationsläge

Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen.

Syftet med utredningsområde för Station Skövde Norra är att reservera ytan för att möjliggöra för ett hållbart resande i framtiden.

Vi noterar att processen för att bygga undergång under Västra stambanan är mycket lång och beroende av andra projekt som samordnas nationellt.

Risker och störningar från befintlig infrastruktur

Utredningar om buller och vibrationer kommer att tas fram i samband med detaljplanarbetet för nya detaljplaner inom planprogramområdet. Detta för att bedömma om platsen är lämplig för bostäder och vilka eventuella åtgärder som detaljplanerna ska reglera.

Vid arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet kommer hänsyn tas till närheten till Västra stambanan och väg 26 som båda är farligt godsled. Utbredningen av de exploateringsytorna som är placerade i närheten av Västra stambanan och väg 26 måste utredas vidare vid arbetet med att ta fram detaljplaner. Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser har uppdaterats med en illustration som visar vilka ytor som berörs.

Vattenfall Eldistribution AB

Väster om väg 26 har Vattenfall elnätanläggningar bestående av två 145 kV markkablar, lila streckad linje i karta nedan, en 24 kV markkabel, ljusblå streckad linje en transformatorstation, blå fyrkant, och en nätstation, svart fyrkant. Enligt Vattenfalls bedömning påverkas dessa elnätanläggningar inte av planerade förändringar eller exploateringar.

Inom den västligaste delen av område för planprogram har Vattenfall elnätanläggningar bestående av tre 145 kV markkablar, lila streckad linje, och en 12 kV markkabel, röd streckad linje. Enligt Vattenfalls bedömning påverkas dessa elnätanläggningar av planerad exploatering i område som i ert underlag är benämnt "Utvecklingsområde för Norra Ryd".

Vid planering måste hänsyn tas till dessa elnätanläggningar både vad gäller säkerställande med U-område och avstånd till nya exploateringar med gator, byggnader eller andra anläggningar.

Vattenfall vill informera om följande:

- *Eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall, men bekostas av exploitören.*

Bild 7. Illustration från Vattenfalls yttrande.

- *Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av plangenomförandet.*
- *Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall så att de säkerhetsavstånd som framgår av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter inte innehålls.*

Bemötande och kommentarer:

Det stämmer att Vattenfall elnätanläggningar inte kommer att påverkas av planprogrammets föreslagna exploatering.

Det stämmer att Vattenfall elnätanläggningar kommer att påverkas av Utvecklingsområde för Norra Ryd. Området är i detaljplaneskedet.

Synpunkterna gällande säkerställande av tillgänglighet, närhet till exploatering och kostnader har hänvisats vidare till detaljplanehandläggaren för kännedom.

Västarvet

Västergötlands museum/Västarvet har i samverkan med kommunen utarbetat ett underlag till kulturmiljöprogram för Skövde kommun. Åren 2009-11 genomfördes arbetet med att uppdatera äldre kulturmiljöunderlag för centralorten och ett stort antal nya kulturmiljöer uppmärksammades. Urvalet presenterades år 2011 i en rapport, som efter vad Västarvet erfar antogs av byggnadsnämnden år 2012. Tre av de kulturmiljöer som uppmärksammas i underlaget till kulturmiljöprogram för Skövde stad ligger i Södra Ryd; Barkvägen och S:t Matteus kyrka (kulturmiljö nr 35, sid. 181-182), Tordyveln (kulturmiljö nr 36, sid. 183-184) samt Myggvägen och Knottvägen (kulturmiljö nr 37, sid. 184-185). År 2017 publicerades boken "Skövde kulturmiljöer", som bygger på underlaget till kulturmiljöprogram och där de tre kulturmiljöerna i Södra Ryd får utgöra exempel på stads- och bebyggelseutvecklingen i Skövde från sent 1960-tal till 1980-talet.

Västarvet konstaterar med tillfredsställelse att man i planhandlingarna uppmärksammat de tre kulturmiljöerna i Södra Ryd. Kulturmiljöerna Tordyveln samt Myggvägen och Knottvägen förefaller inte ligga inom något av de delområden där förändring planeras. Däremot ligger Barkvägen och S:t Matteus

kyrka inom delområdena 3 och 4 i Bilaga 1, vilket kan innebära att kulturmiljöerna påverkas. Risken för påverkan på kulturmiljön verkar vara störst genom de förslag till förtätning av området söder om Barkvägen som presenteras i delområde 4. I texten nämns vikten av att ny bebyggelse anpassas till befintliga byggnaders kulturvärden vad gäller våningsantal, arkitektur samt fasad- och takmaterial. Enligt Västarvet bör man i det fortsatta arbetet med gestaltningsprogram mm även ta hänsyn till bostadsområdets rätvinkliga planläggning, grönyrtornas betydelse samt den befintliga bebyggelsens skala och proportioner.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner har förtydligat skrivelser kring att huvudsakligen ta hänsyn till bostadsområdets rätvinkliga planläggning, grönyrtornas betydelse samt den befintliga bebyggelsens skala och proportioner.

Västrafik

Västra Götalandsregionens långsiktiga mål för persontransporter är att andelen hållbart resande ska öka och kollektivtrafikresandet fördubblas. En fördubbling av antalet resor är ett av delmålen fram till 2025. För att åstadkomma detta behöver förutsättningarna för att resa kollektivt förbättras. En grundläggande faktor för ett ökat kollektivt resande är att invånarna i regionen i allt större utsträckning bor nära de gemensamt prioriterade kollektivtrafikstråken.

Kollektivtrafiken är ofta – men inte alltid – det hållbara alternativet, ekonomiskt och miljömässigt. Ett viktigt utvecklingsområde är att kombinera färdstätt smartare och målet är att det hållbara resandet ska öka, där gång och cykel är en viktig del, både som hel resa och del av resa.

Kollektivtrafiken är idag en bärande del av en enklare vardag för fler och en förutsättning för en hållbar stads- och regionutveckling i framtiden. Om kollektivtrafiken ska vara attraktiv och kunna ta hand om fler resenärer i stadstrafiken såväl som i regionbusstrafiken, behöver den utvecklas och förstärkas efter behov och i samverkan med kommunens utbyggnadsplaner. Därför har Västra Götalandsregionen, Västrafik och Skövde kommun i

nära samarbete med kollektivtrafikföretaget Nobina tagit fram en gemensam kollektivtrafikplan för hur Skövdes stadsbusstrafik ska utvecklas fram till 2025 med utblick mot 2035. Kollektivtrafikplanen kommer att utgöra underlag och förutsättningar inför kommande revideringar av trafikförsörjningsprogrammet för Västra Götalandsregionen, utvecklingsplaner för Västtrafik och Skövde kommuns utvecklingsplaner.

Vi anser att Kollektivtrafikplanen därför bör omnämnas och framförallt utgöra ett viktigt underlag i framtagande av planprogram för Södra Ryd. Vi saknar även den nyligen antagna cykelstrategin för Skövde, som ett underlag till arbetet.

Södra Ryd har alla förutsättningar för att bli en ännu mer attraktiv och mer levande stadsdel, där människor kan vistas och förflytta sig på ett hållbart sätt. Skövde kommun har här chansen att visa att man på riktigt prioriterar de hållbara färdslagen genom att tydligt prioritera gång, cykel och kollektivtrafik.

Ansatsen i planprogrammet är att kollektivtrafiken ska vara strukturbildande, men tyvärr öppnar programmet även upp för nya framtida kopplingar för bil, i syfte att minska barriärerna. Att möjliggöra fler bilrörelser inom och igenom området varken minskar barriärerna eller skapar en trygg stadsdel för människor att röra sig i. Det bidrar inte heller till ett ökat hållbart resande och minskad trängsel i staden.

Däremot kan de grönområden som finns i stadsdelen, och som idag delvis är barriärer, istället utvecklas till bryggor mellan områdena. Genom att göra grönområdena attraktivare med målpunkter i form av centralt placerade hållplatser, belysta och säkra gång- och cykelstråk och tillskapande av fler målpunkter såsom parkytor, lekplatser mm så kommer sannolikt dessa upplevas som tryggare att vistas i och därmed också skapa liv och rörelse mellan de olika delarna av stadsdelen.

Att skapa attraktiva gång-, cykel- och kollektivtrafikstråk i grönområdet mellan västra och östra delarna av Södra Ryd skulle ge invånarna i stadsdelen god tillgång till attraktiv kollektivtrafik med trygga och trafiksäkra gångvägar till hållplatser och en levande miljö där busshållplatser blir naturliga målpunkter i området. Kollektivtrafiken blir en barriärbrytare med gemensamma målpunkter i form av busshållplatser centralt placerade mitt i grönstråket. Att

beakta är också att framtiden, när det gäller kollektivtrafik i staden, med stor sannolikhet kommer att innebära att stadsbussarna kommer att vara elbussar, vilket får positiv påverkan på miljön och bullernivåer.

Vi anser att planprogrammet bör kompletteras med illustrationer eller fotomontage som visualiserar hur det framtida grönområdet kan komma se ut. Bilden nedan är hämtad ur planprogram för Karlstadstråket – fas 2, och vi anser att illustrationer av den typen skapar en bättre förståelse för hur grönområdet skulle kunna se ut med bussgator.

Bild 8. Illustration från Västtrafiks yttrande.

Vårt mål är att ge fler invånare närhet och tillgång till attraktiv kollektivtrafik. För att det ska vara möjligt är det nödvändigt med bussgator i Södra Ryd.

Västtrafik har i ett tidigt skede (170522) lämnat inspel till planprogrammet, med utgångspunkt i en planskiss. Tyvärr saknas nu i samrådshandlingen en mycket viktig länk för kollektivtrafiken. Den länk som skulle kunna skapa en effektiv och attraktiv kollektivtrafik med goda tillgänglighet för samtliga invånare i Södra Ryd – d.v.s bussgatan mellan korsningen Västra Skogsrovägen/Östra Skogsrovägen till Timmervägen/Fredriksbergsvägen.

Bild 9. Illustration från Västtrafiks yttrande.

Vi anser att även den bussgatan (2 i bilden ovan) bör finnas med i planprogrammet.

Idag är det fyra linjer (linje 1, 3, 6 och 13) som trafikerar Södra Ryd. Även linje 10 trafikerar Södra Ryd, på kvällar och helger, men linjen är tillfälligt ersatt av linje 1 under tiden som Heneporten byggs om.

Linje 3 har hållplats Ryds centrum som start/slut-hållplats, övriga linjer är genomgående med andra start/sluthållplatser. Bilden nedan visar antalet turer per timme, ju tjockare streck desto fler turer. Här ser man tydligt vilken onödigt stor belastning det är på Timmervägen, där samtliga bussar måste köra in och vända för att nå Ryds centrum. Hälften av dessa bussrörelser skapar alltså ingen nytta alls, på de linjer som är genomgående.

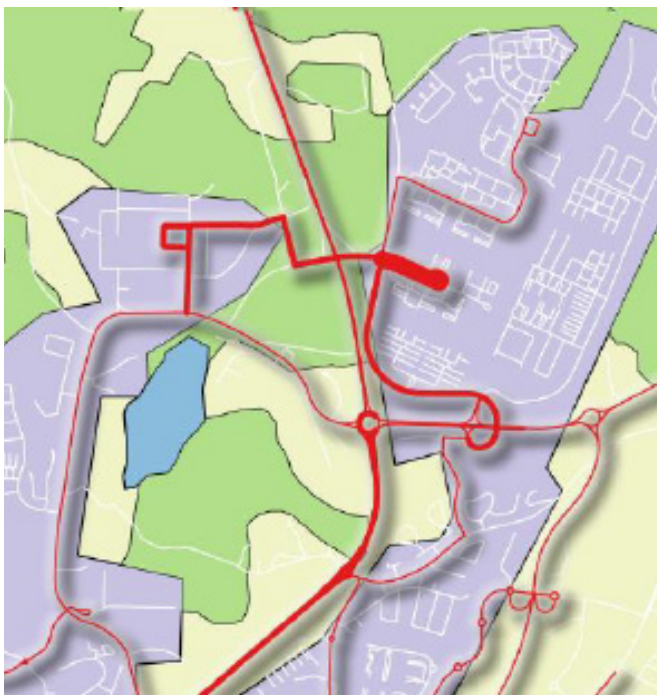

Bild 10. Illustration från Västtrafiks yttrande.

Dagens väginfrastruktur i Södra Ryd är inte tillräcklig för att skapa en attraktiv kollektivtrafik, varken när det gäller möjligheter att ge boende, särskilt i de östra delarna, närhet till hållplats eller när det gäller restidskvoter och kundupplevelse för de som har mål/start bortom hållplats Ryds centrum, t ex sjukhuset. Detta gör kollektivtrafiken mindre attraktiv, vilket i sig påverkar resandeutvecklingen negativt och bidrar till en ökad trängsel i staden, då fler väljer att ta bilen.

En kombination av flera bussgator är den bästa lösningen, men även en bussgata som möjliggör "genomkörning" för att trafikera hållplats Ryds centrum, skulle vara positivt för att öka möjligheterna att utveckla attraktiv kollektivtrafik i Skövde. En kombination av bussgator i Södra Ryd skulle ge ökad kreativitet vad gäller körvägar i området och det skulle förbättra restidskvoterna mellan Skövde resecentrum och Ryd/Sjukhuset, men även mellan Ryd/Sjukhuset och andra delar av Skövde. Det skulle också innebära att fler invånare i Södra Ryd skulle få närmare till kollektivtrafiken.

Det är också viktigt att framtida utbyggnadsområden och nya målpunkter, placeras i närhet av befintlig och möjlig framtida kollektivtrafik. Häl-sans hus är en viktig framtida målpunkt och det borde placeras mer centralt i stadsdelen än på det, i planprogrammet, föreslagna läget.

Västtrafik önskar få vara aktivt delaktiga i det fortsatta arbetet, då utformningen av infrastrukturen i Södra Ryd har en avgörande betydelse för den framtida utvecklingen av stadstrafiken i hela Skövde tätort.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningen har uppdaterats med referenser kopplade till Kollektivtrafikplanen, Cykelstrategin och Cykelplanen för Skövde. De tre dokumenten finns även med under planbeskrivningens kapitel Vision och mål - Politiska styrdokumen och mål.

Samrådsförslaget redovisade hur en buss- och bilgata skulle kunna koppla samman Fredriksbergsvägen och Timmervägen. Planprogrammet har reviderat gatan till enbart bussgata för att prioritera hållbart resande. Utformningen av bussgatan behöver utredas vidare. Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Inspirationsbilderna är till för att visa hur bussgatan kan komma att se ut och att visa hur fungerande lösningar ser ut på andra platser i Sverige.

Planprogrammet förespråkar attraktiva gång-, cykel- och kollektivtrafikstråk med en god tillgång till attraktiv kollektivtrafik med trygga och trafiksäkra gångvägar till hållplatser och en levande miljö

där busshållplatser blir naturliga målpunkter i området.

Planprogrammets bilaga 1 Delområden har kompletterats med illustrationer och bilder från Karlstads kommun som visualiserar hur det framtida grönområdet kan komma att se ut i Södra Ryd.

Kopplingen söderut från Timmervägen/Fredriksbergsvägen till Entré Söder är inte med i planprogrammet bland annat för att terrängen är mycket kuperad och en bussgata i den sträckningen skulle skapa ett mycket stort ingrepp i närmiljön. Strategiskt är en koppling förbi Södra Ryds centrum viktigare än en snabb koppling genom området och inte förbi Södra Ryds centrum.

Planprogrammets förslag att öppna upp Timmervägen/Fredriksbergsvägen för bussgata skulle minska antalet bussresor men fortfarande ge en attraktiv kollektivtrafik till området. Möjligheten att öppna upp för en bussgata genom grönstråket till Mötesplats Mitt och Stenelidsvägen skulle skapa ytterligare fördelar för kollektivtrafiken och möjliggöra för ett större upptagningsområde vilket innebär fler resenärer vilket i förlängningen kan bidra till tätare turer.

Föreslagna hållplatser har markerats än tydligare då de är preliminära och ej bör blandas ihop med befintliga hållplatser.

Planprogrammet är utformat efter föreslagna kollektivtrafikstråk och målpunkter har identifierats efter det. Detaljplanearbetet för Hälsans hus pågår parallellt med planprogrammet. Uppdraget är att utreda läget vid Västra Skogsrovägen mellan Timmervägen och Spånvägen. Någon ny placering av Hälsans hus är inte aktuell.

SSB bjöd in Västtrafik och Nobina till dialog efter samrådstidens slut för att beskriva hur inkomna yttranden har påverkat utformningen av planprogrammet samt stämma av att dessa justeringar går i linje med Västtrafiks visioner. SSB vill, liksom Västtrafik, att en dialog hålls i ett tidigt skede.

PRIVATPERSONER

Nedan följer en sammanfattning av de 46 yttranden som inkommit från privatpersoner. Yttrandena är sorterade efter insändare, vilket innebär att om flera skrivelser inkommit från samma insändare har de klassats som ett yttrande. Om ett yttrande är undertecknat av flera personer från samma adress har det klassats som ett yttrande.

Synpunkterna och kommunens svar är sorterade efter teman. Under varje tema finns en siffra som anger antal yttranden som berör frågan.

Vilka fastigheter som har yttrat sig framgår av bild 1 på sidan 6.

Planprogrammet som helhet

Nedan följer en sammanfattning av de 9 yttranden som berör frågan.

Förslaget är i sin helhet omfattande med stora förändringar som ska genomföras under en lång tidsperiod. Det gör att det är svårt att tränga in i projektet som helhet.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet för Södra Ryd är ett omfattande dokument med ett ännu mer omfattande underlag som grund. Dokumentet är till för att visa hur vi kan utveckla Södra Ryd som helhet på ett bra sätt. Samrådsmöten är ett sätt för kommunen att förklara vad förslaget innebär. Om förslaget ändå känns svårt att få grepp om finns det alltid personer på kommunen som kan hjälpa till att beskriva planprogrammet mer ingående.

Problemet med det omfattande förslaget är att det inte i något avseende tar sig an de stora strukturella problem som utgörs av de centrala geografiska områdena/byggnaderna i Södra Ryd.

Bemötande och kommentarer:

Kommunen anser att planprogrammet för Södra Ryd tar hänsyn till de strukturella problem som finns genom att föreslå nya funktioner såsom mötesplatser och aktivitetsstråk för att stärka områdets allmänna platser, att fokusera på strukturförändringar för trafik för att koppla samman området, att utveckla området med fler bostäder

för att skapa möjlighet för fler att bosätta sig i stadsdelen, att skapa förutsättningar för nya verksamheter och skapa arbetstillfällen och service. Södra Ryd är en stor stadsdel som har en demografi som skiljer sig geografiskt över stadsdelen. Intentionen är inte att en gentrifiering ska ske av stadsdelen, utan precis som i övriga kommunen ska det finnas plats för alla.

Planprogrammet saknar beredskap för/visioner om framtida tekniska innovationer som kan nyttiggöras för såväl trafiklösningar som byggnation (av bostäder, lokaler mm).

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet för Södra Ryd ska ge en övergripande bild av strukturen och inte redovisar i detalj hur tekniska lösningar ska ske. Det finns i högsta grad utrymme för innovativa framtida tekniska lösningar inom planområdet.

Stadsplanering är inte i första hand ett fält för arkitekter, ekonomer, ingenjörer och konsulter. Det är i högsta grad och i första hand politik. Det gäller också Södra Ryd.

Bemötande och kommentarer:

Arkitekter, ekonomer, ingenjörer och konsulter är några av de professioner som behövs för att undersöka, analyser och utreda förutsättningar, idéer och hypoteser och ta fram ett förslag till planprogram för Södra Ryd. Tjänstepersoner bereder sedan ärendet till politiken som tar beslutet att godkänna, eller inte godkänna, förslaget.

Några förslag till förändringar/etableringar behöver nog hanteras i snabbare takt än vad jag uppfattat i förslaget. Till dem hör Vårdcentralens (Närhälsan) placering. Kollektivtrafiken behöver utvecklas ytterligare men i snabbare takt, även i detta fall krävs samarbete mellan regionen och kommunen. Nya, billiga och attraktiva boendeformer för unga (ensamstående och nybildade familjer) i tidsenliga miljöer och där boendetyperna enkelt kan förändras borde stå högt på dagordningen. Byggnader i anslutning till fotbollsplanen (läktare mm) måste kunna tidigareläggas utan större problem.

Bemötande och kommentarer:

De händelseförlopp som planprogrammet redovisar är ett förslag till hur en utbyggnad skulle kunna se ut. Vissa faktorer och funktioner är beroende av varandra för att kunna utföras. Därför har planbeskrivningens kapitel Händelseförlopp justerats för att ge en tydligare bild av vad som är rimligt att ske inom en greppbar framtid. Planprogrammet reglerar inte någon byggrätt utan föreslår ytor som behöver studeras vidare. För att gå vidare med exploatering behövs, i de flesta fall, nya detaljplaner upprättas.

Planen är framställd på ett metodiskt och följsamt sätt. Val av metod borde ha problematiserats mer. Att Södra Ryd inte är en stad utan en stadsdel gör att en sådan diskussion borde förts. Södra Ryd är alltså inte något i sig självständigt utan ingår som en del i staden Skövde. Att det till exempel inte finns särskilt många arbetsplatser i Södra Ryd behöver inte vara ett problem. De kan finnas i en annan del av Skövde som Södra Ryd är en del av. Skövde är helheten. Södra Ryd är en del av helheten.

Bemötande och kommentarer:

I kapitel Analys - Metodbeskrivning står att läsa att "Södra Ryd är inte en stad utan en stadsdel. Metoden går att använda även på en stadsdel och är mycket relevanta för att få en bild av hur området uppfattas." Södra Ryd är en stadsdel som är en del av Skövde stad. Något som gör Södra Ryd unikt som stadsdel är Södra Ryds centrum. Här finns funktioner och service som bidrar med arbetstillfällen redan idag. En utveckling av centrum med fler funktioner möjliggör för fler arbetstillfällen. I dagsläget finns fler än 500 arbetstillfällen i Södra Ryd, vilket inte täcker ett behov för hela stadsdelen. Det behöver inte vara ett problem. Men arbetstillfällen för med sig många fördelar som kan bidra med tillskott i stadsdelen som exempelvis att stadsdelen blir befolkat dygnet runt.

I planprogrammet återges en formulering i en punkt om den i Skövde i övrigt gängse synen på Södra Ryd sålunda: "Allmän uppfattning om att Södra Ryd har ett dåligt rykte och därmed låg status". Den satsning som föreslås i planen innehåller ingen

analys om hur den uppfattningen kan förändras. Endast abstrakta målformuleringar anges. Enligt min uppfattning finns en stor osäkerhet om huruvida det som förslås i planprogrammet kommer att bidra till att en förändrad attityd till vad Södra Ryd står för. Denna punkt borde vara en kritisk fråga vid utvecklingen av Södra Ryd och ägnas stor omsorg, då den får konsekvenser för vilka som vill flytta till Södra Ryd efter Södra Ryd:s utveckling. Ett underlag för en djupare diskussion om detta vore att undersöka hur olika innevånare ser på hur det är att bo i Södra Ryd idag och vilka förändringar de skulle vilja se utifrån olika alternativa utvecklingsförslag. Även uppfattningar hos boende utanför Södra Ryd borde något penetreras.

Bemötande och kommentarer:

Formuleringen "Allmän uppfattning om att Södra Ryd har ett dåligt rykte och därmed låg status" som står under "Nuläge" (kapitel Analys - Metodbeskrivning - Status) är besvarad i spalten bredvid under "Önskat läge" med formuleringen "Södra Ryd ska ha en egen positiv identitet", vilket hela planprogrammet är uppbyggt kring. Händelseförloppen är noggrant analyserade för att inte sätta fokus på nya bostadsområden innan kvalitét i stadsdelen har utförts först, såsom servicefunktioner, aktivitetsstråk och parker. Hela planprogrammet fokuserar kring hur identiteten i stadsdelen ska stärkas för att på sikt kunna skapa nya bostadsområden som en del av stadsdelen och inte isolerade öar som inte vill vara en del av Södra Ryd. Att stärka Södra Ryd genom att satsa på allmänna platser anser vi vara ett vinnande koncept för att förädla stadsdelen och skapa en efterfrågan av fler bostäder i Södra Ryd.

De medborgardialoger som ligger till grund för planprogrammet tar upp vilka faktorer som är avgörande för att trivas i Södra Ryd. Efter att ha läst inkomna synpunkter efter samrådet har programmet reviderats för att förstärka ytterligare det som ökar trivseln i stadsdelen. Bland annat har närheten till naturen varit en avgörande faktor för många. Därför har planprogrammet justerats för att tillgodose känslan av närhet till naturen på ett bättre sätt. Exempelvis genom att ta bort exploateringsytor längs Västra Skogsrovägen och att utöka grönkilen norrut.

Det är positivt att det finns planer på att utveckla Södra Ryd, men frågan är om planerna inte är för ambitiösa, man undrar vem som kommer att trivas i denna "förtätade" stadsdel. Bostäder och samhällsservice behövs, men det är mycket viktigt att bevara skog och grönområden för allas trivsel och rekreation.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet har justerats för att bevara närhet till naturen mer än vad som presenterades i samrådsförslaget. Vi delar er uppfattning om att det är viktigt att bevara skog och grönområden för trivsel och rekreation.

Kartorna är inte samstämmiga. Mycket liten text. Plottrigt. Svårt att få ett helhetsgrepp, hur det är nu. Hur det är tänkt årsvis framåt. 2040 för de som lever då, tänker några.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammets illustrationer har justerats för att bli ännu tydligare. Planbeskrivningen är utformad för A3 format. Planbeskrivningens kapitel Händelseförlopp har justerats.

Skulle man knyta ihop något så borde man länka samman Lunden och Södra Ryd.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet har kompletterats med en ny koppling för gång - och cykeltrafik för att koppla samman Södra Ryd med Karstorps friluftsområde på ett tydligare sätt. I dagsläget finns direkta kopplingar för kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik mellan Södra Ryd och Kvarnsjön och vidare till Lunden. Kopplingen för biltrafik är något längre till dessa områden.

I planprogrammet anges flertalet områden där förtätning kan ske och så kallade "nya kvarter". Flera av dessa förtätningsområden och nya kvarter är delvis/påtagligt ritade på mark som ingår i samfälligheter och det förekommer också på flera ställen att gränsområdena dragits över såväl privatägda tomter

som byggnader. I planprogrammet (bilaga 1 sid 9) så anges att det planlagda området är allmän plats och kommunalt ägd. Detta antyder att antingen så har den som tagit fram planen inte haft koll på gränserna eller så anses dessa inte vara så viktiga eller att planprogrammet är "lite på en höft". Både fastighetsägare, samfälligheter och inte minst ett seriöst genomfört planprogram förtjänar korrekt utritade gränser.

Bemötande och kommentarer:

Ett planprogram är inte juridiskt bindande, utan har en mer översiktlig karaktär där inte gränserna ska ses som exakta. Det är först i detaljplaneskedet som en gräns blir bindande och innebär rättigheter och skyldigheter. Ytor som planprogrammet föreslår för exploatering behöver inte vara kommunens mark. Planprogrammet för Södra Ryd är ett visionsdokument. Det är inte bara kommunen som är ansvarig för att visionen blir verklighet, utan det är vi tillsammans i Skövde kommun som ska verka för förändringen, såsom näringslivet, samfälligheter, bostadsbolag och privatpersoner etc. Därför föreslår planprogrammet exploatering av mark som inte bara ägs av kommunen. Figur 6 i Bilaga 1 Programförslag - Delområden samt även övriga figurer och illustrationer i både planbeskrivningen och bilagorna har justerats för att stämma överens med beskrivande text.

Bra att en del av planen har karaktär av vision.

Bemötande och kommentarer:

Målet med planprogrammet är att visa en vision, principer, en hållbar strategi och fysiska åtgärder för hur områdesförnyelse kan ske över tid. Planprogrammet ska ge ett underlag och vägledning för framtida beslut och prioriteringar. Planprogrammet ska även vara vägledande för en positiv kommunikation i syfte att stärka Södra Ryds identitet.

Trafik

Nedan följer en sammanfattning av de 13 yttranden som berör frågan.

Behåll Ryd som det är, inga mer bussgator, vägar, infarter.

Vi vill INTE ha någon buss- och bilgata i Ryd eller järnvägsstation.

Jag accepterar inte och stödjer inte någon form av öppnande för fordonstrafik som korsar Södra Ryd.

Jag instämmer med den mötesdeltagare som sa att vi i Ryd inte vill ha och inte behöver ha den här stora förändringen som blir i området. Men att man fräschar upp de miljöer och hus som finns nu. Ur min synpunkt vill jag ha kvar det Ryd som är nu.

Bemötande och kommentarer:

Det är självklart tillåtet att anse att stadsdelen inte behöver förändras. Kommunens åsikt är dock att stadsdelen behöver komplettera befintlig struktur för att kunna förverkliga den målbild som Skövde kommuns översiktsplan 2025 redovisar.

Planprogrammet för Södra Ryd föreslår ett flertal strukturförändringar för att kunna utveckla stadsdelen. Kommunen vill förbättra kollektivtrafiken och låta den vara det prioriterade trafikslaget i Södra Ryd. Flertalet förändringar av planprogrammet har utförts efter samrådet för att inte låta biltrafiken få onödiga fördelar. Exempelvis föreslås Timmervägen/Fredriksbergsvägen att öppnas enbart för kollektivtrafik.

En sammanbindning av Skogsrovägarna i norr borde vara gjort för längesedan.

Bemötande och kommentarer:

Förslaget att binda samman Västra och Östra Skogsrovägen består i planprogrammet.

Varför inte bara öppna upp vägen mellan Västra Skogsrovägen och Östra Skogsrovägen i norr som det en gång var tänkt enligt en äldre planlösning vilket också är inritat på den nya vilket är mycket bra. Då kan buss och biltrafik gå runt hela Ryd upptagningsområdet blir minst lika bra om folk får gå

utåt i området för att nå en busshållplats antingen västerut, österut, norrut, eller söderut. Detta blir ur både boende och trafikmässigt mycket bättre för alla rydsbor.

Bussar och bilar behöver inte mer plats i området att åka på. Bussen kan gå i ytterområdet, eftersom vi ska värna om miljön och vi ska röra på oss mer så är det ju bara bra att hållplatserna blir i ytterområdet. Det är så skönt när barnen kan ta sig till kompisar och annan verksamhet utan att bli påkörda av bussar och bilar som de kan göra nu.

Här i Ryd har barnen möjlighet att röra sig i området utan att behöva träffa på en enda bil. De kan gå eller cykla säkert utan bekymmer. Nu planerar ni att förstöra allt detta genom att dra buss- och bilgata genom trygga Ryd och skapa en osäker trafikmiljö för barnen. Våra barn går på Rydskolan. I dag kan de gå till skolan utan att träffa på en enda bil eller buss på vägen. Det innebär att vi inte längre vågar låta våra barn gå till kompisar, eller röra sig fritt i det fina och säkra Ryd som vi har idag om ni skapar bussgator.

Motsätter mig sammanbindning av Östra och Västra Skogsrovvägen. Ökad biltrafik i området vilket ökar risken för olyckor samt hindrar tillgången till skogs- och naturområdena.

Bemötande och kommentarer:

För att skapa en så attraktiv kollektivtrafik som möjligt behövs korta körvägar och ett stort upptagningsområde av resenärer. Genom att köra runt området istället för genom kommer turerna att bli längre och upptagningsområdet mer än halveras. Därför kommer förslaget om bussgata genom Södra Ryd att stå kvar även inför godkännandet.

Planprogrammet har justerats till att inte tillåta biltrafik Timmervägen/Fredriksbergsvägen för att prioritera kollektivtrafiken framför biltrafiken och ge kollektivtrafiken genare väg. Planbeskrivningen har även kompletterats med inspirationsbilder för att ge en tydligare bild av hur stråket skulle kunna utformas för att skapa en säker miljö för gång- och cykeltrafik, se bilaga 1. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor. Gång- och cykelmöjligheter ska finnas kvar och utformas i samband med utbyggnaden av bussgatan.

Förslaget att binda samman Västra och Östra Skogsrovvägen kvarstår i planprogrammet. Gående och cyklister ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet. Detta gäller även vid koppling med naturområden.

Det finns en ambition att göra om Västra Skogsrovvägen till en "stadsgata". Alldeles oavsett vad begreppet "stadsgata" innebär i praktiken är det ett vällovt syfte att göra gatan mer tillgänglig för kollektivtrafik med busshållplatser samt minska vägens karaktär av "transportled". Även nya gång- och cykelvägar bör framhållas.

Bemötande och kommentarer:

Västra Skogsrovvägen kommer att även fortsättningsvis vara en genomfartsled. Planprogrammet är justerat till att bara föreslå exploatering längs Västra Skogsrovvägens östra sida. De gång- och cykelvägar som föreslås längs Västra Skogsrovvägen är fortfarande kvar i planprogrammet.

Det är helt orimligt att ni vill bygga trafikerade vägar genom lugna områden i Ryd, det kommer leda till mer osäkert Ryd med fler bilar som kör för fort bland barn och gamla men också mer oväsen. I dagsläget tar det inte ens 5 minuter med bil att ta sig från Stockvägen till Ryds centrum. Att gå till närmsta busshållplats tar lika lång tid. Det behövs inte fler vägar för att möjligheter ska öppnas i Ryd. Det är dom fina naturområdena och barnvänliga säkra områden som gör att vi barnfamiljer söker oss till Ryd. Nu kommer det få motsatt effekt av massa vägbyggen. Lagg pengarna på andra viktiga saker som behövs i Ryd inte till vägar och busshållplatser som det redan finns gott om.

Bemötande och kommentarer:

Bussgatorna och kopplingarna för biltrafik som föreslås i planprogrammet är till för att tillgodose Södra Ryd med en attraktiv och tillgänglig kollektivtrafik som håller över tid samt tillgängliggöra kommande nya bostadsområden och stadsdelar i närheten av Södra Ryd. Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspira-

tionsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Inspirationsbilderna är till för att visa hur bussgatan kan komma att se ut och att visa hur fungerande lösningar ser ut på andra platser i Sverige. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor.

När det gäller busstrafik samt biltrafik ska den väl hållas isär från gång/cykeltrafik av säkerhetsskäl. Som det nu är tänkt så kommer både buss och bilväg att korsas på ett flertal ställen detta främjar inte säkerheten för gång/cykeltrafik. Ur miljösynpunkt så kommer många grönområden att tas i bruk och även träd vilket inte gynnar vår yttre miljö.

Bemötande och kommentarer:

Bussgata i grönstråket öppnar upp för en mycket god kollektivtrafikförsörjning och ska vid utbyggnad detaljstuderas utifrån, trygghet, säkerhet, gång- och cykeltrafik och gestaltning. Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor. Det är viktigt att både bussgata och befintlig gång- och cykelväg utformas med stor hänsyn till grönstråkets befintliga naturvärden.

Avverkas skogen intilliggande mitt boende för en stadsdelsgata med gatugrönska? Vad är det för fördel, mot den biltrafikerade vägen som redan finns? Med grönska!

Bemötande och kommentarer:

Västra Skogsrovägen kommer inte att förändras till en stadsdelsgata utan kommer även fortsättningsvis vara en genomfartsled. Planprogrammet är justerat till att bara föreslå exploatering längs Västra Skogsrovägens östra sida. De gång- och cykelvägar som föreslås längs Västra Skogsrovägen är fortfarande kvar i planprogrammet.

Det som sägs om SCAFT-planeringen känns väldigt "ideologiskt" och helt emot invånarnas önskemål. Det som sägs i detta avsnitt är verklighetsfrämmande och felaktigt. Trender inom stadsplaneringen är inte alltid av godo. Kort sagt rör inte SCAFT-gatorna.

Den beskrivande texten i planprogrammet har några svagheter. På sidan 12 finns följande text: "De obefintliga kopplingarna med återvändsgator mellan områdena har lett till att stadsdelen segregats och fått svag kontakt till resten av staden, vilket stämmer in på Södra Ryd." Textförfattaren drar långtgående slutsatser utifrån den kritik som framförts mot SCAFT-planering. Av texten framgår att kritiken av textförfattaren anses riktig och helt applicerbar på S:a Ryd. Detta förhållningssätt kan inte utifrån en vetenskaplig methodsyn anses vara korrekt.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammets text under kapitel Inledning - Programområdet - Dåtidens ideal speglar dagens struktur gällande SCAFT har justerats.

Att ge S Ryd sin huvudinfart från väster - Timmervägen - Rv 26 anser jag vara ett alldeles utmärkt förslag. Möjligheten till av- och påfart till Rv 26 både söder och norrifrån känns mycket vettiga. Dagen infart är inte bästa möjliga.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet föreslår nya ramper mellan väg 26 och Timmervägen för att öka tillgängligheten till Södra Ryd. För att inte påverka väg 26 negativt måste de föreslagna ramperna studeras mer i detalj innan de kan bli verklighet.

Vi är däremot mycket kritiska till planen på den nya på-/och avfarten till väg 26 som går rätt igenom Rydsbornas skog. Denna väg skulle medföra att det blir svårare att ta sig ut till en riktig skog (inte bara ett elljusspår) och en ökning av vägbullret vid vistande i skogen. Vägen anser vi bidrar direkt negativt till Rydsbornas hälsa. För aktiviteter som orientering och cykling som nämns i planprogrammet är Rydsskogen attraktiv just för att den är större

och inte bryts av vägar med tung trafik. Med detta förslag kommer aspekten "Närhet till naturen" inte att bevaras, trots att detta i programmet beskrivs som en viktig parameter för området. Dessutom påverkas den biologiska mångfalden negativt genom fragmentering.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammets illustrationer har justerats för att tydligare visa hur Norra Ryds industriområde växer fram norr om Södra Ryd. Ett förslag till detaljplan för Norra Ryd etapp 2-3 har påbörjats under 2019. För att koppla samman Södra Ryd och Norra Ryd, enligt ÖP 2025, har väganslutningen till väg 26 illustrerats i planprogrammet. Kopplingen gör att Södra Ryd får ytterligare en entré. Bild 11 nedan illustrerar hur planprogrammets förslag till exploatering, kommande detaljplaner och områden utpekade i ÖP 2025 kommer att påverka skogen i närheten av Södra Ryd. Bilden visar att det fortfarande finns mycket skog i närheten av Södra Ryd. Förslag till ny exploatering i norra delen av Södra Ryd har justerats för att ge en mer direkt närhet och en kil in till den större sammanhållna skogen

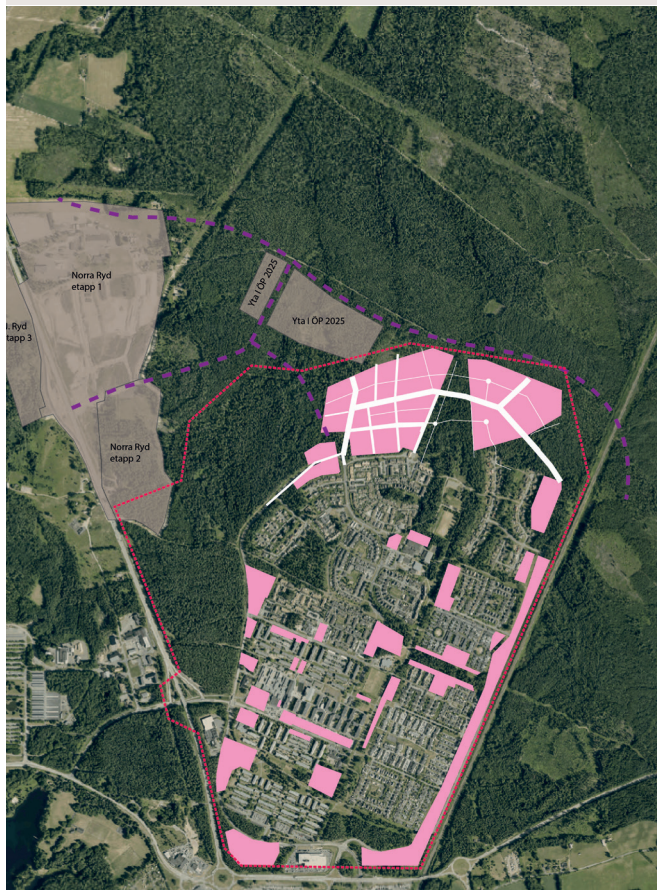

Bild 11. Illustration över natur i närheten av Södra Ryd.

norr om föreslagen exploatering. Vilket också gynnar det biologiska mångfalden. Delar av närskogen i väst ingår inom skyddszon för nyckelbiotop, vilket innebär att marken inte bör exploateras.

Gående och cyklisterna ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet. Detta gäller även vid koppling med naturområden.

Motsätter mig samtliga nya bilkopplingar som går från Östra Skogsrovsvägen i riktning väster ut. Dessa passerar den gång- och cykelväg som frekvent nyttjas för att barn och vuxna skall kunna ta sig till/från Ryds centrum och Rydskolan (om den får finnas kvar i den långsiktiga planen).

Bemötande och kommentarer:

Den enda nya koppling för biltrafik som redovisades från Östra Skogsrovsvägen och västerut i samrådsförslaget var den vid Station Skövde Norra. Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stads-skogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen. Gällande Rydskolan läs bemötande under rubrik Service nedan.

Förslaget om en förbifart från v 26 till Östra leden verkar klok, under förutsättning att sträckningen dras tillräckligt långt norr om Södra Ryd. I syfte att inte skära av närheten till skogs- och naturområdena.

Bemötande och kommentarer:

Enligt Trafikverket finns idag inte några planer på att ge väg 26 en förändrad sträckning förbi Södra Ryd. Planprogrammet för Södra Ryd följer ÖP 2025.

Kollektivtrafik

Nedan följer en sammanfattning av de 14 yttranden som berör frågan.

Förslag på bussgata kan vara att fortsätta asfaltera Östra Skogsrovägen och koppla ihop med Västra Skogsrovägen.

Bemötande och kommentarer:

Se bemötande under rubrik *Trafik* ovan.

Varför inte låta bussen köra där den kör nu och inte krångla till det för någon.

Bemötande och kommentarer:

Det är självklart tillåtet att anse att stadsdelen inte behöver förändras. Kommunens åsikt är dock att stadsdelen behöver komplettera befintlig struktur för att kunna förverkliga den målbild som Skövde kommuns översiktsplan 2025 redovisar.

Se även bemötande under rubrik *Trafik* ovan.

Återställ hållplatsen längst ner på Timmervägen.

Bemötande och kommentarer:

Att öppna hållplatsen längst ner på Timmervägen utan att öppna Timmervägen/Fredriksbergsvägen skulle innebära längre körväg och fler bussrörelser (då bussen behöver vända och köra samma väg tillbaka på Timmervägen) utan att turtätheten skulle öka för kollektivtrafiken. Alternativet som planprogrammet föreslår är att öppna Timmervägen/Fredriksbergsvägen och ha en hållplats längst ner på Timmervägen som skulle göra det möjligt för kollektivtrafiken att köra fler turer samt korta ner körtiden, vilket skulle leda till en attraktivare kollektivtrafik för hela Södra Ryd.

Det vore bra med en direktlinje Ryds centrum och Skövde city, stopp endast vi Arenan.

Vi som bor i norra delen av Södra Ryd har kollektivtrafik men den tar alldeles för lång tid in till Centrum. Flytta upp hållplatsen Södra Ryd centrum

till korsningen Timmervägen/Västra Skogsrovägen så att vi sparar tid.

Att ni vill ge mer busstrafik till Ryd är bra men lägg en tur som går längs med järnvägen, låt den gå direkt till centrum utan att åka massa omvägar via Trädgårdsstaden, Stallsiken och Elins Esplanad. Skapa INTE bussgator genom Ryd. Varför förstöra miljön och säkerheten som finns idag. Folk ska ju röra på sig mer och det gör de genom att ta sig till ytterkanterna av Ryd.

Vill man skapa mer bussresande så kan man ju börja med att titta på linjedragningen, som dessutom redan har förändrats jämfört med förslaget till planprogram. Boende norr om Timmervägen tvingas om de vill resa till Skövde centrum att antingen byta buss vid Ryds centrum eller åka sightseeing genom Trädgårdsstaden, Stallsiken, förbi Elins Esplanad, Norrmalm och förbi Arenan. En resa som tar alldeles för lång tid för den som kan välja. Alltså en direktlinje från Myggdansvägen till Centrum är ett mycket bättre förslag än bussgator genom området.

Bemötande och kommentarer:

Med en utvecklad kollektivtrafik såsom planprogrammet föreslår finns goda förutsättningar för att skapa nya linjedragningar som skulle kunna innebära färre stopp och snabbare turer. Vilket är en god förutsättning för att exempelvis skapa en direktlinje.

Bilaga 2 Planeringsförutsättningar - Infrastruktur - Kollektivtrafik - Buss har uppdaterats med dagsaktuell linjedragning.

Se även bemötande under rubrik *Trafik* ovan.

Kommunen borde fundera över shuttletrafik, då får vi bort alla dessa onödigt stora, nästan tomma bussar.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet för Södra Ryd ska ge en övergripande bild av strukturen och inte redovisar i detalj hur tekniska lösningar ska ske. Det finns i högsta grad utrymme för olika tekniska lösningar inom planområdet.

Kommunen borde ta över lokaltrafiken i egen regi och överge Västtrafik.

Bemötande och kommentarer:

Skövde kommun, Västra Götalandsregionen och Västtrafik har i nära samarbete med kollektivtrafikföretaget Nobina tagit fram en gemensam kollektivtrafikplan för hur Skövdes stadsbusstrafik ska utvecklas fram till 2025 med utblick mot 2035. Kollektivtrafikplanen utgör underlag inför Skövde kommuns utvecklingsplaner, såsom planprogrammet för Södra Ryd.

Varför trycka in busslinjer överallt när de inte är längre än 10 min gång oavsett vart i Ryd man bor till närmsta hållplats? Jag och min sambo flyttade till Ryd just för att det är så naturnära. Så fritt från massa trafik. Kommer ju bli livsfarligt för barn att va ute.

Kommunen kan med mycket enklare medel förbättra stadsdelen, t ex genom att förbättra den nästintill obefintliga kollektivtrafiken i den norra delen av stadsdelen. Det går på många sätt se till att invånarna kan transportera sig snabbt från stadsdelen till resecentrum med effektiv kollektivtrafik utan att därmed riva upp och förstöra grönområden. En effektiv kollektivtrafik mellan stadsdelen och centrum går att få till på det befintliga vägnätet. Bättre kollektivtrafik skulle underlätta för jobbpendlare som behöver ta sig till resecentrum och vidare i världen (idag måste man ta bilen pga att kollektivtrafiken är undermålig).

Bemötande och kommentarer:

För att skapa en så attraktiv kollektivtrafik som möjligt behövs korta körvägar och ett stort upptagningsområde av resenärer. Därför kommer förslaget om bussgata genom Södra Ryd att stå kvar även inför godkännandet.

Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor.

Se även bemötande under rubrik *Trafik* ovan.

Just nu måste bussen runda området på flera ställen. Hade varit bra om bussen gick rakt igenom området så att både västra och östra delen fick samma nytta, från förskolan förbi fotbollsplan till dagis Ollonborren och ut på Spånvägen.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet föreslår ny bussgata genom att binda samman bussgatan på Stenelidsvägen med ny bussgata från Mötesplats Mitt, förbi Fjärilens förskola och Idrottsplatsen ner till mötet med Timmervägen/Fredriksbergsvägen. Förslaget att fortsätta bussgatan rakt söderut förbi Spånvägen mot Entré Söder på Västra Skogsrovägen har utretts under planprogramarbetets gång. Kopplingen är intressant ur ett kollektivtrafikförslagsperspektiv men skulle innebära mycket större ingrepp i befintlig topografi vilket innebär att mer yta behöver tas i anspråk. Vilket i sin tur innebär att mycket av den befintliga naturmiljön som finns idag skulle behöva tas ner för att möjliggöra bussgatan.

Strategiskt är en koppling förbi Södra Ryds centrum viktigare än en snabb koppling genom området och inte förbi Södra Ryds centrum, vilket denna bussgata skulle uppmuntra till.

Jag är mycket ledsen och upprörd över att ni planerar en bussgata från korsningen Östra och Västra Skogsrovägen till Fjärilskolan. Det kommer förstöra det fina grönområde som är där nu med träd och bilfritt. Jag promenerar där dagligen och njuter av naturen. Snälla förstör inte det.

Bemötande och kommentarer:

Det är självklart tillåtet att anse att stadsdelen inte behöver förändras. Kommunens åsikt är dock att stadsdelen behöver komplettera befintlig struktur för att kunna förverkliga den målbild som Skövde kommuns översiktsplan 2025 redovisar.

Planprogrammet föreslår ny bussgata genom att binda samman bussgatan på Stenelidsvägen med ny bussgata från Mötesplats Mitt, förbi Fjärilens förskola och Idrottsplatsen ner till mötet med Timmervägen/Fredriksbergsvägen. Planprogrammet föreslår inte bussgata från Fjärilsskolan hela vägen

ner till Entré Söder där Västra och Östra Skogsrovägen möts i söder.

Bussgatorna och kopplingarna för biltrafik som föreslås i planprogrammet är till för att tillgodose Södra Ryd med en attraktiv och tillgänglig kollektivtrafik som håller över tid samt tillgängliggöra kommande nya bostadsområden och stadsdelar i närheten av Södra Ryd. Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor. Gående och cyklister ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet. Detta gäller även vid koppling med naturområde.

De synpunkter jag har är lite ambivalenta. En bussgata är väl inte det man önskar, men den ena damen som upprepade gånger ganska högljutt proklamerade att vi behöver minska biltrafik i Ryd fick mig att fundera. Ska biltrafiken minskas så måste det nog tyvärr till en utökad tillgång till kollektivtrafik. Som det är nu så är tillgången på sådan bra i västra delen av Ryd, men människan är av naturen bekväm och jag kan tänka mig att de som bor på östra sidan hellre tar bilen än går de några hundra meterna till en busshållplats. Kanske kunde man lägga om en av linjerna ner på Östra Skogsrovägen istället, så delas det ju upp lite. Det kan vara något för kommunen att fundera på.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet föreslår att kollektivtrafiken ska vara det bärande trafikslaget i Södra Ryd. För att skapa så goda förutsättningar som möjligt för kollektivtrafiken har förslaget om bussgator arbetats fram. Hur linjedragningarna kommer att gå i framtiden är ingenting som planprogrammet bestämmer, men ju smartare kopplingar som föreslås desto större sannolikhet att dessa skapar förutsättningar för nya linjedragningar vilket leder till en attraktiv kollektivtrafik.

Reagerar kraftigt mot utbyggnad av bussgator. Finns inget positivt i detta. Mängder av bussar körs idag så gott som tomma. Endast morron o eftermiddag finns folk med. Reaktionen gäller inte minst den biltrafik detta för med sig. Erfarenheten visar att biltrafiken ökar eftersom inga hinder finns. Hur har man tänkt här?

Hur ordnar man passagen över gång- cykelvägen som går i nord-sydlig riktning genom Ryd? Jag är emot bussgator om man inte kan göra dem säkra och fria från andra fordon. Och inte skapa fler olyckor med korsande möten mellan olika grupper som i dessa fallen med fotgängare och cyklister.

Bussgator som de föreslås i förslaget skulle, om de genomförs, på ett synnerligen allvarligt sätt försämra trafiksäkerheten och då främst för barn/ ungdomar och funktionsvarierade.

Öppningen Timmervägen/Fredriksbergsvägen för buss och på sikt bilar är definitivt ett sätt att förstöra GCM-vägens skyddade karaktär. En planskild korsning kan möjligtvis förbättra det hela.

Bemötande och kommentarer:

Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor. Gående och cyklister ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet.

Se även bemötande under rubrik *Trafik* ovan.

För ganska många år sedan fanns det ett förslag på bussgata från Timmervägens östra vändplats till infarten av Södra Ryd. Detta "sågades" av en förkrossande majoritet av Rydsborna och genomfördes inte. Förslaget med bussgator är lika dåligt nu som då. Det hela liknar ett beställningsarbete från bussbolagen.

Vem ska i närtid åka med buss från Fredriksbergsvägen och hur ska bussarna vända?

Bemötande och kommentarer:

Idén med bussgatorna är att det ska möjliggöra för genomkörning och inte behöva vända. Hur linjedragningarna kommer att gå i framtiden är ingenting som planprogrammet bestämmer, men ju smartare kopplingar som föreslås desto större sannorlighet att dessa skapar förutsättningar för nya linjedragningar vilket leder till en attraktiv kollektivtrafik.

Gång- och cykeltrafik

Nedan följer en sammanfattning av de 5 yttranden som berör frågan.

Behåll gång- och cykelvägar som det är nu.

Bemötande och kommentarer:

Det är självklart tillåtet att anse att stadsdelen inte behöver förändras. Kommunens åsikt är dock att stadsdelen behöver komplettera befintlig struktur för att kunna förverkliga den målbild som Skövde kommuns översiktsplan 2025 redovisar.

I de programhandlingar som finns tillgängliga saknade jag en tillräckligt genomtänkt strategi för stadsdelens befintliga angöringspunkter för gående och cyklister, det vill säga de tre tunnlarna som leder in till området.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet för Södra Ryd ska ge en övergripande bild av strukturen och inte redovisar i detalj hur tekniska lösningar ska ske. Det finns i högsta grad utrymme för innovativa framtida lösningar när det gäller exempelvis gångtunnlarnas utformning. Korsningspunkter ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet.

Planprogrammet har kompletterats med en ny koppling för gång - och cykeltrafik för att koppla samman Södra Ryd med Karstorps friluftsområde på ett tydligare sätt.

Dagens möjligheter att komma ut i skogen norr om Södra Ryd, till den så kallade Stöpaskogen måste bibehållas. Alltså gång- och cykelvägar under eventuella ringvägar norr dagens bebyggelse måste byggas.

Bemötande och kommentarer:

Gående och cyklister ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet. Detta gäller även vid koppling med naturområde.

Biltrafik

Nedan följer en sammanfattning av de 6 yttranden som berör frågan.

Ett förslag är att öppna upp vägen i norr och bind samman Östra och Västra Skogsrovägen, då får man ett snabbt flöde.

Jag motsätter mig den tänkta förlängningen av Östra Skogsrovägen. En genomfartsled för att människor som kör bil ska få något kortare färdsträcka är direkt olämpligt.

Jag accepterar inte och stödjer inte ett öppnande mellan Västra och Östra Skogsrovägen. Att offra skogsområdet som många uppskattar för ökad biltrafik är fel.

Bemötande och kommentarer:

Förslaget att binda samman Västra och Östra Skogsrovägen kvarstår i planprogrammet.

Se bemötande under rubrik *Trafik* ovan.

Jag ser att Östra Skogsrovägen ska flyttas närmare Fredriksbergsvägen och ta bort våra lekplatser och fotbollsplan. Jag trodde att kommunen skulle visa mer hänsyn för oss boende och lyssna på vad vi vill ha.

Bemötande och kommentarer:

Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen.

Jag accepterar inte och stödjer inte öppnandet mellan Södra och Norra Ryd. Södra Ryd ska vara en oas och inte ha öppningar som gör det till en genomfartsled.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammets illustrationer har justerats för att tydligare visa hur Norra Ryds industriområde växer fram norr om Södra Ryd. För att koppla samman Södra Ryd och Norra Ryd enligt ÖP 2025 har väganslutningen till väg 26 illustrerats i planprogrammet. Kopplingen gör att Södra Ryd får ytterligare en entré och en ny koppling till väg 26.

Det som är mest allvarligt är den väg som ska förkorta 26:an genom den fina skogen som vi använder varje vecka året om. Man vinner så lite men förlora hela själen i den skog som gör att vi i Ryd känner att vi bor på landet. Gör inget stort misstag genom att lägga en stor väg rakt igenom vår blåbärsskog, träningsskog, rekreationsskog mm. Den lilla skog som nämns och som ska skyddas är ju bara en "liten plätt" innan det kommer dels en mindre väg men framförallt en stor genomfartsväg som delar av den fantastiskt fina skog som sträcker sig ända till Stöpen/Ulvåker.

Bemötande och kommentarer:

Bild 11 under rubrik Trafik s 38 illustrerar hur planprogrammets förslag till exploatering, kommande detaljplaner och områden utpekade i ÖP 2025 kommer att påverka skogen i närheten av Södra Ryd. Bilden visar att det fortfarande finns mycket skog i närheten av Södra Ryd. Förslag till ny exploatering i norra delen av Södra Ryd har justerats för att ge en mer direkt närhet och en kil in till den större sammanhållna skogen norr om föreslagen exploatering. Vilket också gynnar det biologiska mångfalden. Delar av närskogen i väst ingår inom skyddszon för nyckelbiotop, vilket innebär att marken inte bör exploateras.

Enligt Trafikverket finns idag inte några planer på att ge väg 26 en förändrad sträckning förbi Södra Ryd.

Ett förslag är att öppna upp för bilar för boende på Granängsvägen och Hyggesvägen mot Stenelidsvägen. Idag blir det väldigt många extra km med bil för oss som bor på östra sidan om vi ska nå Fjärilskolan/Myggdansvägen och dagis.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet föreslår att kollektivtrafiken ska vara det bärande trafikslaget i Södra Ryd. Med ett väl utbyggt kollektivtrafiknät skapas förutsättningar för att kollektivtrafiken blir det snabbaste och enklaste färd sättet att nå sitt mål, i stället för att välja bilen.

Vi vill absolut inte ha flera bilar och ökad trafik på våra gator inne i bostadsområdena. Bilfri boendekområden med så lite biltrafik som möjlig (som det är idag) har varit bra och trygg lösning för barnfamiljen som äldre.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet föreslår att kollektivtrafiken ska vara det bärande trafikslaget i Södra Ryd. Timmervägen/Fredriksbergsvägen föreslås öppnas enbart för kollektivtrafik. Kopplingen mellan Stadsskogen/Stenelidsvägen ska utredas vidare i samband med att planeringen av Stadsskogen påbörjas.

Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor. Gående och cyklister ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet.

Buss- och biltrafik mellan Mötesplats Mitt och Station Skövde Norra

Nedan följer en sammanfattning av de 3 yttranden som berör frågan.

Planerad buss- och bilgata mellan Mjölmossevägen och Stockvägen är inte önskvärt. Man gräver hål i bullervallen och ökar bullret i våra bostadsområden. Den förstör grönområdet, tar bort fotbollsplanen och ökar olycksrisken (för exempelvis barn) i området.

Vi bor på Stockvägen idag och vi har bland annat en fotbollsplan i området där våra barn leker och spelar fotboll. Vi har också en liten skogsduge som används flitigt intill våra kvarterslokal. Dotterns kompis bor på Mjölmossevägen och dagligen går barnen den korta biten från Stockvägen till Mjölmossevägen. Vi ser varandras hus och kan lätt ha koll på att barnen går till varandra. Där planerar ni idag att skapa en buss- och bilgata. Vilket innebär att de ska behöva korsa en trafikerad väg för att ta sig till sina bästa kompisar. Galet! Vi kommer heller inte våga låta barnen leka fritt på samma sätt. Fotbollsplanen försvinner för där ska ni skapa en gata och även den trygga fina skogsdugen kommer inte vara en naturlig lekplats längre.

Bemötande och kommentarer:

Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen.

Buss- och biltrafik mellan Timmervägen och Fredriksbergsvägen

Nedan följer en sammanfattning av de 8 yttranden som berör frågan.

Stark kritik mot bussgata Fredriksbergsvägen-Timmervägen, trafikfarlig lösning rakt genom ett barnrikt område. Vill erinra om att vi för några år sedan folkomröstade om att öppna genom dessa gator, en förkrossande majoritet sa då nej till förslaget.

Lägg ner planerna med nya bussgator inne i bostadsområdena. Vill bara påminna att vi har folkomröstat frågan några år sen, då 85% sa nej till planerna. Man hade väntat lite mer respekt av politikerna i saken!!

Nu återigen motsätter vi oss ett öppnande för genomfartstrafik Timmervägen-Fredriksbergsvägen.

Öppna inte tvärtrafiken, Timmervägen-Fredriksbergsvägen varken buss- eller biltrafik.

Bemötande och kommentarer:

Det är självklart tillåtet att anse att stadsdelen inte behöver förändras. Kommunens åsikt är dock att stadsdelen behöver komplettera befintlig struktur för att kunna förverkliga den målbild som Skövde kommuns översiktsplan 2025 redovisar.

Folkomröstningen berörde motortrafik mellan Fredriksbergsvägen och Timmervägen och ägde rum i Skövde kommun söndagen den 23 april 2006. Valsedlarna var försedda med texten "Ska en förbindelse för motortrafik öppnas mellan Timmervägen och Fredriksbergsvägen?" med svarsalternativ ja, nej eller blankt.

Det var bara boende i Södra Ryd som fick delta i folkomröstningen. Nästan 1400 personer röstade, vilket motsvarade 32 procent av de röstberättigade. 73 procent av de som röstade i folkomröstningen röstade nej till förslaget. Mer än hälften av de som röstade nej var boende från Fredriksbergsvägen.

Folkomröstningar i kommuner är alltid rådgivande och inte beslutande.

Då valdeltagandet var lågt och folkomröstningen skedde för mer än 13 år sedan bedömer Skövde kommun att stadsdelen är mogen för en strukturförändring. Planprogrammet för Södra Ryd tar ett

helhetsgrepp om hela stadsdelen och motiverar varför en ny förbindelse är viktig för Södra Ryd. Planprogrammet för Södra Ryd föreslår dessutom att förbindelsen mellan Timmervägen och Fredriksbergsvägen enbart ska vara till för kollektivtrafik.

Jag är boende på Fredriksbergsvägen och behöver inte någon genomfart från Timmervägen. Det här att öppna för genomfart innebär att det blir en 1 km lång raksträcka att köra fort på. Är det tänkt att bygga några farthinder?

Jag accepterar inte och stödjer inte ett öppnande mellan Fredriksbergsvägen och Timmervägen, ens för busstrafik. Jag utgår från att man nu och för all framtid ska kunna låta barn röra sig runt hela Ryd utan att behöva korska trafikerade vägar. Detta är en av dom fantastiska sakerna som finns med Södra Ryd.

Varför ska man öppna upp vägen mellan Timmervägen och Fredriksbergsvägen för trafik med både buss och biltrafik? Den har varit öppen en gång i tiden men stängdes på grund av för mycket trafik med hög hastighet.

Om kommunen går vidare med en bussgata mellan Timmervägen och Fredriksbergsvägen så måste kommunen se till att planskilja gata och cykelbana över Fredriksbergsvägen, för cyklar och mopeder kommer fort uppifrån spånvägen, och det är mörkt mellan träden.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet för Södra Ryd ska ge en övergripande bild av strukturen och inte redovisa i detalj hur tekniska lösningar ska ske. Det finns i högsta grad utrymme för innovativa lösningar när det gäller exempelvis utformningen av bussgatan Timmervägen/Fredriksbergsvägen.

Planprogrammet föreslår att kollektivtrafiken ska vara det bärande trafikslaget i Södra Ryd. Timmervägen/Fredriksbergsvägen föreslås öppnas enbart för kollektivtrafik.

Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsam-

mans med gång- och cykeltrafik. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor. Gående och cyklister ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet.

Att öppna upp Fredriksbergsvägen och Timmervägen gynnar enbart dem som bor i södra delen av stadsdelen. Boende i norra delen är fortfarande begränsade till en buss idag (linje 6) som inte är någon snabbuss mot centrum och inte gynnar oss som bor i norra delen runt "myggan".

Bemötande och kommentarer:

Med en utvecklad kollektivtrafik såsom planprogrammet föreslår finns goda förutsättningar för att skapa nya linjedragningar som skulle kunna innebära färre stopp och snabbare turer. Vilket skulle gynna hela Södra Ryd.

Se även bemötande under rubrik *Kollektivtrafik* ovan.

En svårighet är att de som bor på Östra Skogsrovägen lever i mångt och mycket sitt egna liv och tar bilen till stan. Det finns ingen bilväg inom området som gör att de bilburna kommer till Ryds centrum, möjligtvis i så fall för att besöka vårdcentralen. Jag tror att för att centrum verkligen ska bli en mötesplats för alla människor i Ryd behöver även de på östra sidan lätt kunna åka förbi centrum och parkera sin bil. Tyvärr så blev förslaget om att binda ihop Fredriksbergsvägen-Timmervägen nedröstat vid folkomröstning för ett antal år sedan och jag tror att det kanske bara är möjligt att göra bussgata där. Däremot är tanken att vägen mellan Fredriksbergsvägen och Timmervägen skulle kunna bli infart, alltså infart Södra med en tydlig entré en jättebra idé som jag skulle vilja se som bilväg och bussväg in i centrum. Det skulle förhoppningsvis göra centrum mer lättåtkomligt.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet föreslår att kollektivtrafiken ska vara det bärande trafikslaget i Södra Ryd. Timmer-

vägen/Fredriksbergsvägen föreslås öppnas enbart för kollektivtrafik.

Förslaget att fortsätta bussgatan rakt söderut förbi Spånvägen mot Entré Söder på Västra Skogsrovägen har utretts under planprogramarbetets gång. Kopplingen är intressant ur ett kollektivtrafikför-sörjningsperspektiv men skulle innebära mycket större ingrepp i befintlig topografi vilket innebär att mer yta behöver tas i anspråk. Vilket i sin tur innebära att mycket av den befintliga naturmiljön som finns idag skulle behöva tas ner för att möjliggöra bussgatan.

Strategiskt är en koppling förbi Södra Ryds centrum viktig, vilket bussgatan Timmervägen/Fredriksbergsvägen skulle uppmuntra till.

Busstrafik mellan korsningen Timmervägen/ Fredriksbergsvägen och Mötesplats Mitt

Nedan följer en sammanfattning av de 3 yttranden som berör frågan.

Bussgatan ställer jag mig helt emot, detta för att jag har STOR erfarenhet av den lilla bussgata vi har idag. Det rådet totalt 0-respekt för bussgatan som det är idag och många anser det som en bra genomfart för att gena sig igenom. Detta kommer ju inte minska när vi får en bussgata rakt genom Ryd, det kommer bli den nya E4:an!

Vi anser att en bussgata på "raka linan" från Spånvägen till Granängsvägen vore ett stort misstag. Den gång och cykelvägen används flitigt av barn till skolan och vuxna som cyklar till arbete och skola.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet för Södra Ryd ska ge en övergripande bild av strukturen och inte redovisar i detalj hur tekniska lösningar ska ske. Det finns i högsta grad utrymme för innovativa lösningar när det gäller exempelvis utformningen av bussgatan.

Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor. Gående och cyklister ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet.

Planprogrammet föreslår ny bussgata genom att binda samman bussgatan på Stenelidsvägen med ny bussgata från Mötesplats Mitt, förbi Fjärilens förskola och Idrottsplatsen ner till mötet med Timmervägen/Fredriksbergsvägen. Planprogrammet föreslår inte bussgata från Fjärilsskolan hela vägen ner till Entré Söder där Västra och Östra Skogsrovägen möts i söder.

Station Skövde Norra

Nedan följer en sammanfattning av de 8 yttranden som berör frågan.

Placeringen av en järnvägsstation nära Stockvägen är ett väldigt dåligt förslag. Oro för ökade störningar såsom inbromsningar från tågen och framtida tågutrop av avgående och ankommande tåg samt oro för eventuell kriminalitet som finns vid många järnvägsstationer. Trafiken kommer att mångdubblas.

Förslag på ny placering av en järnvägsstation i Södra Ryd vid det planerade industriområdet (gamla Allerts Åkeri) där inga boende störs samt att det där går det bra att bygga parkeringsplatser för resande.

Kommande Rydsbor uppskattar säkerligen en tågstation när vi i kommunen länkar samman Ryd med Skogsstaden. En spännande framtidsvision.

En tågstation i Södra Ryd känns lika meningslöst som en tågstation i Skultorp eller vilken stadsdel som helst. Knappast att direkttåg mellan Stockholm/Göteborg kommer stanna här. En mindre investering skulle vara att öka busstrafiken och sätta upp en ny busshållplats eller öka trafiken vid befintliga busshållplatser än att bygga en tågstation.

Lägg tågstationen längre ner i Ryd (Norra Ryd) om ni måste ha en tågstation, där man inte har så mycket hus byggda än. Vi hör redan som det är idag trafiken ifrån tågen.

Och tanken om att ha en järnvägsstation i norra Ryd låter inte rimligt. Varför skulle tågen vilja stanna på två ställen i Skövde?

En pendelstation kan jag tycka är en bra idé. Det är svårt att visualisera nu, men då den är tänkt att komma någon gång efter 2040 så lär ju området se helt annorlunda ut än idag och det kommer troligen vara bebyggt på båda sidor om Törebodavägen ända ner till Ösan och Fjället vilket mycket väl kan skapa det behov man tror kommer finnas. Där får jag nog säga att tänka på de som är unga är nog precis vad kommunen gör. En tågstation där västtågen stannar lär göra Ryd och Stadsskogen bra mycket mer attraktiva för de som exempelvis jobbpendlar.

Dessutom förefaller det huvudlöst att nu planera för en eventuell järnvägsstation Skövde Norra. Jag ifrågasätter placeringen i höjd med Stockvägen. Enligt min mening bör en sådan station ligga så nära befolkningscentrum i stadsdelen som möjligt, dvs i höjd med Fredriksbergsvägen.

Motsätter mig "Station Skövde Norra" som känns att den skapar behov av parkeringsplatser, som i sin tur innebär ökad biltrafik i området.

Bemötande och kommentarer:

Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen.

Planprogrammet föreslår att kollektivtrafiken ska vara det bärande trafikslaget i Södra Ryd. För att skapa så goda förutsättningar som möjligt för kollektivtrafiken har förslaget om bussgator arbetats fram. Hur linjedragningarna kommer att gå i framtiden är ingenting som planprogrammet bestämmer, men ju smartare kopplingar som föreslås desto större sannolikhet att dessa skapar förutsättningar för nya linjedragningar vilket leder till en attraktiv kollektivtrafik.

Buller

Nedan följer en sammanfattning av de 6 yttranden som berör frågan.

Att utöka Södra Ryd norrut är troligen helt oproblematiskt men tänk på buller från väg 26 och järnvägen. Tycker därför att man ska se till att få ordentligt med skog mellan bebyggelse och transportlederna. Vi som bor vid Västra Skogsrovägen märker av ökat trafikbuller från väg 26 sedan iordningställandet av Norra Ryds industriområde. Bullret kan bli en stor olägenhet om mer träd fälls mellan bostadsområdet och väg 26. Släpp inte in mer trafikbuller. Bevara skogen mot 26:an.

Med mer bussar och trafik från tågstopp så kommer bullernivån att bli för hög. Lägg också till alla bilar som ska ta sig till och från stationen i tid och otid. Vi värnar enormt mycket om det lugn vi har här ute, naturen och det bilfria områden som är det unika med Ryd.

Skogsområden som tas bort för byggnation innebär mera trafikljud från väg 26. Kommer bli störande moment ljudmässigt för flertalet boende.

Bemötande och kommentarer:

För att möjliggöra exploatering i områden som är utsatta för buller behöver bullerutredningar tas fram. Bullerutredningen blir ett av underlagen för att utreda lämplig byggrätt och eventuella åtgärder. Detta sker i samband med detaljplanarbetet.

Det finns dock en punkt som vi tycker är störande. Det är det stundtals ganska störande ljudet från Västra stambanan. Vi bor ca 200 m från järnvägen.

Bemötande och kommentarer:

Bebyggelse inom 2500 meter från Västra stambanan är berörd av buller från tågtrafiken.

Natur

Nedan följer en sammanfattning av de 17 yttranden som berör frågan.

Var rädd om grönområdena så att våra barn och barnbarn kan växa upp och andas frisk luft som vi har gjort.

Vi har bott i Ryd i drygt 26 år och trivs bra och har alltid gjort det. Nackdelen att det är ganska långt till stan vägs upp av att vi bor väldigt nära naturen. Nästan som på landet. Vi har 100 meter till skogen. Jag lyfter alltid fram detta när jag pratar om varför vi trivs här.

Tänk er väldigt noga för när ni gör detta stora ingrepp i naturen norr om Skövde. Det är bättre att lyfta fram denna fina skog för alla Skövdebor. Billingen är bra på vintern men blöt och besvärlig övriga året.

Tråkigast är att de fina grönområden som nu finns kommer att tas bort till stor del och det är mycket därför många trivs här. Alla grönområden ska tydligen tas bort i Skövde och bebyggas.

En sak som man poängterade flera gånger var att man skulle behålla grönområdena, men när man ser på planen så tar ni bort massa grönområden. Grönområdena är ju det som är så härligt här i Södra Ryd, man har bara några meter att gå så har man en härlig och fin skog att strosa i, där det finns svamp och bär. På vintern har man ett bra spår att åka på.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd är Skövde kommuns visionsdokument som redovisar hur strukturen skulle kunna utformas och markerna användas för att möjliggöra en fungerande ny exploatering. De rosa ytor som redovisas i planbeskrivningens figur 12 är inte byggnader, utan ytan är det område som ska utredas vidare för att se vad markerna är lämpligt att använda till. De rosa ytor som finns i figur 12 är illustrerade med en hypotetisk ej fastlagd struktur för att visa att vägarna går att binda samman. Det är först i detaljplanearbetet som gränser dras och byggrätter fastställs.

Med detaljplan får kommunen reglera användningen av mark- och vattenområden. Vid kommande detaljplanering kommer platsens förutsättningar att utredas i förhållande till planerad förändring. Vilket sker enligt plan- och bygglagen.

Enligt Boverkets hemsida: "Planläggning med detaljplan syftar till att mark och vattenområden används till de ändamål området är mest lämpat för. Lämpligheten bedöms med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. När kommunen tar fram en detaljplan görs det enligt en väl definierad process med syfte att säkra insyn för berörda, få fram ett bra beslutsunderlag som möjligt och att förankra förslaget."

Planprogrammet har uppdaterats under kapitel Genomförande och konsekvenser - Kommande detaljplaner med förtydliganden kring att kommande detaljplanering ska utforma en kvartersstruktur med närhet till natur.

Se även bild 11 som illustrerar sammanhängande grönytor.

Det bästa tycker vi är närheten till skogen och att det finns så mycket små gröna stråk och "småskogar", så att barnen t o m har det på lekavstånd. Dessa små och fina oaser vill ni ta bort, det är ju detta som är charmen med Ryd!. Tar ni bort detta så har faktiskt inte Ryd så mycket att komma med.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet har uppdaterats under kapitel Genomförande och konsekvenser - Kommande detaljplaner med förtydliganden kring att kommande detaljplanering ska utforma en kvartersstruktur med närhet till natur.

Vi instämmer i att närhet till inklädd gröna ytor är en kvalité som ska bibehållas även vid fortsatt exploatering av Södra Ryd.

Ni skriver att ni vill "Värna om närheten till naturen", tyvärr går planprogrammet tvärt emot just detta. Genom att exploatera och förtäta stadsdelen förstör ni stadsdelen! Det finns ingen trafik i de centrala delarna av stadsdelen för att främja att barnen kan tryggt ta sig till skolan och förskolan, att cyklister inte behöver trängas med fordon och att invånarna kan ta promenader och njuta av det gröna i området. Nu vill ni med planprogrammet införa tung trafik bara meter från bostäder och där barnen ska ta sig till skolan/förskolan!

Bemötande och kommentarer:

Vi instämmer i att närhet till inkilade gröna ytor är en kvalité som ska bibehållas även vid fortsatt exploatering av Södra Ryd.

Exempelvis har planprogrammets föreslagna exploateringsytor längs Västra Skogsrovägen justerats till förmån för naturvärden.

Bilaga 1 Programförslag - Delområden har kompletterats med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik. Bussgatan ska utformas på de oskyddade trafikanternas villkor. Gående och cyklister ska prioriteras vid övergångsställen och vid korsningspunkter med fordon. Korsningspunkterna ska utformas för bästa tydlighet, överskådlighet och säkerhet.

Se även bemötande under rubrik *Trafik* ovan.

Vi uppskattar att de finns mycket grönska och skog. Spåret används flitigt av oss som bor här.

Bemötande och kommentarer:

Motionsspåret kommer att justeras i samband med exploateringen. Intentionen är att motionsspåret ska återskapas på lämplig plats. Den del av motionsspåret som är placerad innanför skyddszon för nyckelbiotop kommer att vara kvar. Yttrandet skickas för kännedom till kultur och fritid.

Vad är det för asfaltbarn som kan med att skriva ”överdimensionerade grönytor”. Det kan i princip aldrig bli för mycket grönytor.

Bemötande och kommentarer:

”Överdimensionerade grönytor” var en inkorrekt benämning på det som texten syftade till. Texten ska beskriva de gräsytor som skulle kunna utnyttjas till en annan typ av markanvändning.

Planbeskrivningen har justerats till: ”SCAFT-planeringen är en bidragande faktor till att Södra Ryd idag är ett segregerat område med storskaliga gaturum och outnyttjade gräsytor som saknar parkkarraktär och estetiska kvaliteter.”

Vidare anges på sidan 13 att naturområdet vid Västra Skogsrovägen inte känns som en del av Södra Ryd. Vem som ”känner” framgår dock inte av texten.

Bemötande och kommentarer:

Texten på sidan 13 i planbeskrivningen har justerats.

Som en tankeställare till kommunen vill vi tillägga att Skövde aldrig kommer att kunna tävla med storstäderna om arbetstillfällen och kulturutbud, men däremot närheten till naturen! Både Rydsskogen, Ryds ängar och vårt fantastiska Billingen är platser som inte går att ersätta när de väl ersatts av en väg eller ett gruvbrott. Fortsätt istället att satsa på aktiviteter och evenemang på temat uteliv och gör oss kända genom att satsa på vår natur!

Bemötande och kommentarer:

Vi instämmer i att Skövde kommun har ett rikt naturliv som vi ska värna om och marknadsföra.

Exempelvis arbetar Områdesutvecklingen i Ryd med att samordna, sammanställa och marknadsföra olika aktiviteter och evenemang som händer i Södra Ryd. Fritidsbanken är även i skrivandet stund lokaliserad i Fjärilskolans lokaler vilket uppmuntrar till att utföra eller testa olika sporter som kräver utrustning.

Se även bemötande ovan under rubrik *Natur*.

Mötesplatser

Nedan följer en sammanfattning av de 4 yttranden som berör frågan.

Vart ska barnen leka när kommunen vill bygga hus och infarter i naturområdena? Tur att vi i området har fräschat till våra egna lekplatser när barnen inte kan leka i naturområdena längre.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd är Skövde kommuns visionsdokument som redovisar hur strukturen skulle kunna utformas och marken användas för att möjliggöra en fungerande ny exploatering. De rosa ytor som redovisas i planbeskrivningens figur 12 är inte byggnader, utan ytan är det område som ska utredas vidare för att se vad marken är lämpligt att använda till. De rosa ytor som finns i figur 12 är illustrerade med en hypotetisk ej fastlagd struktur för att visa att vägarna går att binda samman. Det är först i detaljplanearbetet som gränser dras och byggrätter fastställs.

Vi instämmer i att närhet till naturområden och gröna ytor är viktiga för barn. Därför föreslår planprogrammet en struktur som fortfarande möjliggör närhet till grönområden för spontanlek samt ett utvecklat aktivitetsstråk som en ytterligare kvalitet i området.

Planprogrammet har uppdaterats under kapitel Genomförande och konsekvenser - Kommande detaljplaner med förtydliganden kring att kommande detaljplanering ska utforma en kvartersstruktur med närhet till natur.

Se även bemötande under rubrik *Naturovan*.

Jag tror inte på några dammar vid Lilla Sommarland kommer att hjälpa. Förresten är det så bra att ha vatten och barn ihop med tanke på ev drunkningsolyckor?

Bemötande och kommentarer:

Södra Ryd är relativt plant, men sluttar svagt till planområdets mitt med en lågpunkt längs grönstråket som går från norr till söder. Dammarna som är illustrerade i parkområdet Lilla Sommarland behövs för att fånga upp och fördröja dagvatten på

ett kontrollerat sätt. Vilket kommer att bli än viktigare med ett förändrat klimat med mer nederbörd.

Se gärna figur 19 i planbeskrivningen för att få en bättre bild av hur dagvattenhanteringen är illustrerad.

Liknande dammar finns på många andra platser i Skövde kommun. Dessa är utformade efter de föreskrifter som finns för att vara säkra.

Jag funderar på vad ni menar med fler religiösa byggnader? Jag går själv till en kyrka i Ryd och upplever att de redan finns många olika kyrkor och platser där olika religioner samlas. Detta låter som något som skulle göra Ryd ännu mer "annorlunda" än resten av Skövdes stadsdelar. Varför ska man samla alla olika kyrkor/religioner just här, kanske skulle vara bättre att sprida ut mer över hela staden. Jag tror t.ex att en moské eller likande i Ryd bara skulle öka klyftan mellan Ryd och resten av Skövde.

Riskera inte att göra Södra Ryd till ett reservat för olika religiösa inriktningar. Sprid ut fler religiösa byggnader och samlingslokaler till andra stadsdelsområden. Religiösa gruppers efterfrågan på byggnader/samlingslokaler bör kunna tillgodoses utanför Södra Ryd för att även befärma integrationen och rörligheten mellan olika stadsdelsområden.

På sidan 21 anges att det för de boende i området finns fem kyrkor. Denna beskrivning av nuläget innehåller bekymrade synsätt. Kyrkorna anses vara de fem som finns för de boende i Ryd. Att resterande kyrkor och religiösa byggnader i Skövde och bortom kommungränsen också faktiskt finns där för Rydsbon är inte i linje med texten. Då den framtida målbeskrivningen dessutom är att: "Religiösa byggnader och föreningslokaler ligger inom Södra Ryd" framkommer ett synsätt att Rydsbon skall hålla sig till de kyrkor och religiösa byggnader som finns inom stadsdelsgränsen. De som i dagsläget ligger utanför denna gräns skall flyttas in i området. Detta indikerar inte en öppning mot övriga delar av staden utan det omvända.

Bemötande och kommentarer:

För närvarande så finns flertalet av dessa samfund i lokaler och på platser som inte är helt anpassade

för denna typ av verksamhet. Vilket blir problematiskt vid exempelvis behov av en utbyggnad.

Kommunen har mottagit ett flertal inkomna bygglovsförfrågningar avseende samlingslokaler och religiösa lokaler. Då det i dagsläget finns en efterfrågan att möjliggöra byggrätter för större samlingslokaler i Södra Ryd har planprogrammet pekat ut ytor som skulle kunna vara lämpliga för denna typ av verksamhet.

Avgränsningen för Planprogram för Södra Ryd är begränsat till stadsdelen Södra Ryd. Inom planområdet har ytor för religiösa byggnader och samlingslokaler placerats ut då det inkommit önskemål om detta under arbetets gång. Det finns fortfarande möjlighet att både uppföra byggnader på andra platser i Skövde kommun och möjlighet för boende i Södra Ryd att besöka andra kyrkor utanför planområdesgränsen.

Skrivelsen i planbeskrivningens kapitel Analys - Metodbeskrivning - Förutsättningar Nuläge justeras till ” Fem kyrkor finns inom området” för att tydliggöra vad texten syftar till.

Det finns redan gott om naturliga mötesplatser inom Södra Ryd framförallt torget/handelsstråket i centrum samt det långa gång- och cykelstråket men även fotbollsplanerna, Ryds sommarland och näraliggande strövområden. Frågan är vad de utpekade mötesplatserna i planförslaget syftar till och vilket mervärde de tillför utöver redan nämnda mötesplatser. Det om framförallt skulle göra Södra Ryd attraktivt för framtida bosättare är att ta vara på det stora sammanhängande grönområdet och utveckla redan befintliga ytor för rekreation och friluftsliv, t ex:

- *En reflekterande bassäng/fontän som man kan svalka fötterna i (kan ev fungera som skridsko-bana vintertid)*
- *Omgivande parkbänkar och träd som ger skugga.*
- *Bygg ut det belysta motionsspåret söderut till en 5 km lång slinga vilket tillför kuperad terräng att motionera i till skillnad från det befintliga el-ljusspåret som är flackt.*

- *Åskådarläktare på den västra sidan av fotbollsplanen.*
- *Planer för andra friluftaktiviteter tillgängligt för alla åldrar.*

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet är ett strategiskt dokument med syfte är att skapa en helhet av befintliga stråk och befintlig bebyggelse med nya stråk och ny bebyggelse. För att skapa en helhet av befintliga och nyttillkomna invånare i Södra Ryd har identiteten identifierats som en sammanlänkande faktor. För att stärka identiteten i området och skapa en efterfrågan av nya bostäder och funktioner föreslår planprogrammet att en satsning bör ske vad gäller allmänna platser och stråk. De allmänna platser som finns i Södra Ryd är mycket väl använda. Detta gör att vi ser ett behov av att skapa fler mötesplatser med fler funktioner för att ytterligare förstärka stadsdelens allmänna platser.

Planprogrammet är inte utformat att beskriva i detalj vad som ska uppföras. Bilaga 1 Programförslag - Delområden redovisar exempel på vad som skulle kunna ingå i aktivitetsstråket för att stärka identiteten i stadsdelen.

Södra Ryds torg har renoverats och givit centrum en mötesplats för fler målgrupper, exempelvis finns numera plats för barn att leka.

Planprogrammet möjliggör ingen byggrätt. Men bassäng/fontän/isbana, parkbänkar som skuggas av träd eller åskådarläktare till fotbollsplanen är exempel på funktioner som skulle vara möjliga att uppföra inom aktivitetsstråket. Planprogrammet reglerar inte detaljutformning men uppmuntar multifunktioner som dessutom är positiva i klimatanpassningssynpunkt inom exempelvis aktivitetsstråket.

Motionsspåret kommer att justeras i samband med exploateringen. Se även bemötande under rubrik Natur ovan.

Planprogrammets aktivitetszoner syftar till att till skapa mötesplatser för alla. Det är värdefullt om barn, ungdomar, vuxna och äldre kan hitta saker att göra på samma plats.

Boende för äldre

Nedan följer en sammanfattning av de 5 yttranden som berör frågan.

Det saknas ett äldreboende här i Södra Ryd, gärna med funktioner som gagnar äldre som exempelvis vårdcentral.

Vart ska den åldrande befolkningen bo? Finns det några planer för äldreboenden?

För den äldre befolkningen ska ett bra boende och behovet av omsorg i en ickekommersiell miljö också få plats i Södra Ryd.

Som äldre invånare i stadsdelen ser jag ett behov av ett äldreboende. När vi flyttade hit som unga familjer med småbarn fanns det nästan inga äldre här, men nu är vi själva i den ålder då det börjar bli aktuellt att flytta ifrån våra hus/lägenheter. Vad jag erfarit av de jag pratat med om saken vill man bo kvar i Södra Ryd, där man trivs.

Vad gäller äldreboendet så vore det som sagt bra med mer konkreta utsagor, men då området vid hundrastplatsen, vad jag förstod, skulle vikas åt någon form av vårdbyggnad vill jag påpeka att det alltid är lämpligt att ha äldreboende och vårdcentral i nära anslutning.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd har inte kategoriserat de ytor som avses för bostäder till att innefatta någon specifik målgrupp. På sikt ska det finnas seniorbostäder och trygghetsbostäder väl fördelat i Skövde kommun så att möjlighet finns för äldre att bo kvar i sitt närområde.

I planbeskrivningens kapitel Programförslag - Fokusområden - E. Service, näringsliv och kultur - Social omsorg går att läsa om exempelvis boende för äldre.

Under framtagandet av detaljplaner ska frågan om behovet av bostäder för äldre utredas vidare.

Ny exploatering i norr

Nedan följer en sammanfattning av de 3 yttranden som berör frågan.

Jag anser det direkt olämpligt att bygga bostäder norr om Södra Ryd och väster om Östra Skogsrovägen (över Station Skövde norra). Ju närmare järnvägen desto sämre. De främsta skälen är den fina naturen som finns i området som många Rydsbor nyttjar. En natur med massor av promenadstigar och bär och svampmarker.

Vi hoppas istället att kommunen väljer andra stadsdelar att utveckla och investera i eller att exploatera andra områden där bebyggelse saknas (t ex mellan Södra Ryd och Stöpen eller på östra sidan av järnvägen) för att utöka staden.

Ni sa att det skulle bli nära naturen och det kan jag inte förstå när ni ska bygga bostäder i norra Ryd på stor del av vår fina skogspromenad som vi nu har tillgång till. Och "förtäta" på det ena grönområdet efter det andra. Vad har ni tänkt för bostäder? Höghus? 100-500 bostäder blir en hel del.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd är Skövde kommuns visionsdokument som redovisar hur strukturen skulle kunna utformas och marken användas för att möjliggöra en fungerande ny exploatering. Det är först i detaljplanearbetet som gränser dras och byggrätter fastställs.

Planprogrammet har uppdaterats under kapitel Genomförande och konsekvenser - Kommande detaljplaner med förtydliganden kring att kommande detaljplanering ska utforma en kvartersstruktur med närhet till natur.

Vi instämmer i att närhet till inklädd gröna ytor är en kvalité som ska bibehållas även vid fortsatt exploatering av Södra Ryd.

Se även bemötande under rubrik *Natur* ovan.

Se även bild 11 som illustrerar sammanhängande grönytor.

Det är självklart tillåtet att anse att stadsdelen inte behöver förändras. Kommunens åsikt är dock att stadsdelen behöver komplettera befintlig struktur

för att kunna förverkliga den målbild som Skövde kommuns översiktsplan 2025 redovisar.

Bedömningen om hur många bostäder som kan möjliggöras inom planprogramområdet är baserad på liknande bebyggelse som finns inom Södra Ryd idag. Allt är beroende på vilken typ av markanvändning som anses lämplig i detaljplaneskedet.

Förtätning

Nedan följer en sammanfattning av de 25 yttranden som berör frågan.

Varför måste det byggas på varenda liten grönyta?

Var försiktig med allt för stor förtätning på kommunal mark.

Låt de grön områdena vara i fred mellan husen. Bygg inte mer hus där.

När vi flyttade hit för 15 år sedan så föll vi för lummigheten och grönskan och möjligheten till motion i skogen från hemmet. Den relativt täta exploateringen som är i radhusområdena och andra bebyggelse typer kompenseras nu av grönytorna. Att förtäta ytterligare skulle skapa gettokänsla. Jag har alltid tyckt att Södra Ryds starka sida är alla skogsdungar och grönområden, denna förtätning skulle ta bort dess själ.

Jag accepterar inte och stödjer inte dom grönområden/småskogar som finns i Södra Ryd ska rivas för byggnader. Låt allt gröna vara en del av det som är styrkan med Södra Ryd och en del av känslan att "bo centralt, mitt i skogen".

Varför ta bort alla små grönområden? Inga fina skogar att cykla och leka i. Förstör inte de fina som finns! Bevara så mycket natur ni kan. Bygg på höjden inne i stan istället för att förstöra de fina stadsdelar som finns.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd är Skövde kommuns visionsdokument som redovisar hur strukturen skulle kunna utformas och marken användas för att möjliggöra en fungerande ny exploatering. De rosa ytor som redovisas i planbeskrivningens figur 12 är inte byggnader, utan ytan är det område som ska utredas vidare för att se vad marken är lämpligt att använda till. De rosa ytor som finns i figur 12 är illustrerade med en hypotetisk ej fastlagd struktur för att visa att vägarna går att binda samman. Det är först i detaljplanearbetet som gränser dras och byggrätter fastställs.

Planprogrammets illustrationer har uppdaterats efter samrådet. Exempelvis har planprogrammets föreslagna exploateringsytor längs Västra Skogsrovägen justerats till förmån för naturvärden.

Se även bemötande under rubrik *Natur* ovan.

Se även bild 11 som illustrerar sammanhängande grönytor.

De platser som lämpar sig för nybyggnation bör bebyggas med max tre våningar.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet reglerar inte hur många våningar som får byggas. Det är i detaljplaneskedet som byggrätten regleras med hänsyn till platsens förutsättningar.

Att bygga mellan Östra Skogsrovägen och kvarteret Ollonborren är ingen bra idé. Överlägg gärna med kv. Ollonborren om man vill utnyttja området som idag är fotbollsplan, pulkabacke och volleybollplan, ett stort och fint område för fritidsaktiviteter.

Bemötande och kommentarer:

Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen.

Planprogrammet möjliggör ingen byggrätt. För att möjliggöra ny exploatering inom området öster om Ollonborren behöver detaljplaner upprättas.

Enligt Boverkets hemsida: "Planläggning med detaljplan syftar till att mark och vattenområden används till de ändamål området är mest lämpat för. Lämpligheten bedöms med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. När kommunen tar fram en detaljplan görs det enligt en väl definierad process med syfte att säkra insyn för berörda, få fram ett bra beslutsunderlag som möjligt och att förankra förslaget."

Att man ska förtäta och bygga bort de små grönområden som ligger nära oss på Insektsvägen är vansinnigt då man vinner så lite mark och förlorar så mycket av känslan av att bo naturnära.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammets illustrationer har uppdaterats efter samrådet. Exempelvis har planprogrammets föreslagna exploateringsytor längs Västra Skogsrovägen justerats till förmån för naturvärden.

Jag tycker att det fina med Södra Ryd är alla små obyggda parkområden inne i området och närheten till skogen. Skogsområdet norr och öster om den gamla televerksbyggnaden bör inte hellre bebyggas då denna park starkt bidrar till det vi uppskattar med Södra Ryd, Skog.

Figur 21 Delområde 3 med planerad bebyggelse på marken mellan grupphusbebyggelse Insektsvägen och Västra Skogsrovägen verkar vara ett dåligt förslag för dem som har hus mot detta område. Det samma kan gälla Bokmalsvägen.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd är Skövde kommuns visionsdokument som redovisar hur strukturen skulle kunna utformas och marken användas för att möjliggöra en fungerande ny exploatering. De rosa ytor som redovisas i planbeskrivningens figur 12 är inte byggnader, utan ytan är det område som ska utredas vidare för att se vad marken är lämpligt att använda till. Det är först i detaljplanearbetet som gränser dras och byggrätter fastställs.

Vi instämmer i att närhet till inkilade gröna ytor är en kvalitet som ska bibehållas även vid fortsatt exploatering av Södra Ryd.

Se även bemötande under rubrik *Natur* ovan.

Se även bild 11 som illustrerar sammanhängande grönytor.

Tycker att det inte ska byggas nya bostäder mitt i Ryd, att området expanderar spelar inte någon roll men inte byggas tätare. Det är ett gemytligt område

med god mix av hus och grönområde, fantastiskt för barnen att vistas i!

Vi säger NEJ tack till en förtätad byggnation och att inte exploatera i Södra Ryd. Vi vill behålla våra fina gröns- och skogsområde för rekreation som det är idag. Låt Södra Ryd vara en SKÖN GRÖN OAS för oss boende i Skövde.

Bemötande och kommentarer:

Det är självklart tillåtet att anse att stadsdelen inte behöver förändras. Kommunens åsikt är dock att stadsdelen behöver komplettera befintlig struktur för att kunna förverkliga den målbild som Skövde kommuns översiktsplan 2025 redovisar.

Att bebygga ytan mellan Stubbvägen och Östra Skogsrovägen känns olämpligt då marken är sur vid en normalsommar. Även nivåskillnaden kan bli ett problem mot befintliga tomter. Närheten till järnvägen med högt buller och vibrationer. Vi vill ha kvar den gröna ytan mellan Stubbvägen och Östra Skogsrovägen.

Byggnation (om det menas bostäder) i område 3, mellan Östra Skogsrovägen samt Hyggesvägen och järnvägen torde vara är helt befängd, utifrån ett buller och vibrationsperspektiv.

Bemötande och kommentarer:

Vid arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet kommer hänsyn tas till närheten till Västra stambanan. Utbredningen av de exploateringsytorna som är placerade i närheten av Västra stambanan måste utredas vidare vid arbetet med att ta fram detaljplaner. Utredningar om buller och vibrationer kommer att tas fram i samband med detaljplanearbetet för nya detaljplaner inom planprogramområdet. Detta för att bedömma om platsen är lämplig för bostäder.

Det protesteras högt mot att området mellan Spånvägen och Timmervägen ska bebyggas med bostäder, där skyddsrummen finns. Ta inte bort detta grönområde.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet möjliggör ingen byggrätt. För att möjliggöra ny exploatering inom området behöver detaljplaner upprättas.

Ett förslag till detaljplan för Hälsans park mm var på samråd 18 april - 19 maj 2019. Ett reviderat förslag till detaljplan går ut för granskning hösten 2019. Under granskningsperioden finns möjlighet att komma in med synpunkter på förslag till detaljplan för Hälsans park mm.

Det framgick inte hur kommunen i framtiden tänkt sig byggnationen utmed järnvägen. Är det tänkt att flytta hela Östra Skogsrovägen närmare bostadsområdena för att få plats med kontorsbyggnader och annat?

Bemötande och kommentarer:

Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen.

Vi har som boende på Sågargränd under många år sökt kommunens stöd för att kunna höja tillgängligheten på skogspartiet utanför våra hus (som nu anges som förtättningskvarter). Stora delar av skogspartiet är vattensjukt och viss undervegetation skulle behöva tas bort för att främja lek och promenad. Dock har vi under dessa år vid flertalet tillfällen fått besked av kommunens biolog att detta skogsparti, utifrån sina vattensjuka mark, utgör en särskild skyddsvärd skog/biotop som inte får påverkas. Vi har fått till svar att skogen inte får påverkas negativt. I planprogrammet framkommer en, milt sagt, annan bild av värdet att bevara detta skogsparti. Anses inte biologens uppfattning om skogspartiets skyddsvärdhet längre vara relevant?

Bemötande och kommentarer:

Enligt kommunekologen har ytan sannolikt höga naturvärden.

Ytan är kvar och kommer att utredas vidare i detaljplanarbetet.

Med detaljplan får kommunen reglera användningen av mark- och vattenområden. Vid kommande detaljplanering kommer platsens förutsättningar att utredas i förhållande till planerad förändring. Vilket sker enligt plan- och bygglagen.

Förtätning längs Västra Skogsrovägen

Nedan följer en sammanfattning av de 4 yttranden som berör frågan.

Den första etappen av Planprogrammet omfattar bland annat utveckling av Västra Skogsrovägen. Här föreslås bl a byggnader (samlingslokaler och religiösa byggnader, verksamhetslokaler). Dessa byggnader är främst lokaliserade till Västra Skogsrovägens nordvästra delar (angränsade till Barkvägen, Insektsvägen, Bokmalsvägen, Stenelidsvägen). Det framkommer i planens inledning att flera bygglovansökningar inkommit avseende "samlingslokaler och religiösa lokaler". I nämnda område anser jag att det inte finns anledning att förlägga några som helst byggnader. De grönområden på båda sidor av Västra Skogsrovägen som föreslås bli exploaterade för sådana ändamål bör inte bebyggas överhuvudtaget. Sådana skulle ge negativa effekter för befintlig bebyggelse och inkräkta på naturområdet i negativ bemärkelse.

Det sägs i Planprogrammet att "Väster om gatan (Västra Skogsrovägen) kan högre byggnadshöjder tillåtas, vilket skapar en variation och kommunicerar Södra Ryd utåt". Detta bedömer jag som helt befängt. Högre byggnader där (hur höga sägs inte) kommer rimligen att innesluta och skärma av redan befintlig byggnation.

Utvecklingsområde 4, hindrar tillgång till skogs- och bärmarker. Många Rydsbor nyttjar dessa marker till rekreation och motionsaktiviteter. Jag motsätter mig kraftigt de föreslagna biltrafikskopplingarna i området.

Motsätter mig område 5 som tillsammans med område 4 tar bort det idag sammanhängande natur- och skogsområdet söder Västra Skogsrovägen - Rydskullen (väster Västra Skogsrovägen) upp till trafikljuset norr om TEMA.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd är Skövde kommuns visionsdokument som redovisar hur strukturen skulle kunna utformas och marken användas för att möjliggöra en fungerande ny exploatering. De rosa ytor som redovisas i planbeskrivningens figur 12 är inte byggnader, utan ytan är det område som ska utredas vidare för att se vad marken är lämpligt att använda till. Det är först i detaljplanarbetet som gränser dras och byggrätter fastställs.

Västra Skogsrovägen kommer att fortsätta att vara genomförtsled till Södra Ryd. Förslaget om att skapa en stadsdelsgata av Västra Skogsrovägen har tagits bort. De kvarstående ytorna för ny exploatering ska i så stor utsträckning som möjligt använda befintliga in- och utfarter.

Samrådsförslagets exploatering väster om Västra Skogsrovägen är borttagen till förmån för naturvärden.

Se även bemötande under rubrik *Natur* ovan.

Centrum

Nedan följer en sammanfattning av de 4 yttranden som berör frågan.

Vad avses med att centrum skall spegla Södra Ryds identitet och att all områdesutveckling skall utgå från Södra Ryds identitet och kvalitet?

Bemötande och kommentarer:

Inom Centrum/Timmervägen föreslås en större exploatering. Planprogrammet föreslår att bebyggelsen ska spegla Södra Ryds mångfald och identitet. Vilket bland annat innebär att platsen bör utformas i dialog med medborgare för att centrum ska kunna erbjuda något för alla såsom exempelvis invånare, besökare eller verksamhetsutövare.

Exempelvis är arbetet med att utforma torget baserat på dialog med medborgare för att fånga upp de faktorer som skapar mervärde.

I planprogrammet står att "All områdesutveckling ska utgå från Södra Ryds identitet och kvaliteter i syfte att skapa social och ekologisk hållbarhet".

Samma sak gäller även här. För att lyckas med en förädling av en plats såsom torget i Södra Ryd som ska vara till för alla och där ingen ska behöva känna sig exkluderad behövs medborgardialog. Utan inflytande från medborgare som har kunskap om hur platser används, när den används och vilka som använder den blir det svårare att skapa en hållbar förändring.

Det är av stor vikt att all områdesutveckling i Södra Ryd tar fäste i platsidentitet och deltagande. Det krävs strategier för att ändra platsers status. Det behövs ett flertal samverkande faktorer och aktörer och det gäller att tänka långsiktigt, lokalisera problemen och arbeta i dialog, relationsbyggande och med delaktighet. I Södra Ryd är det viktigt att utveckla platsidentiteten och kommunicera den utåt för att stadsdelen ska bli en del av stadens helhet.

Södra Ryd är en stadsdel med stor potential att uppnå en hög social hållbarhet. Planprogrammet ger vägledning och åtgärdsförslag som bidrar till social hållbarhet. Planprogrammet ska ses som ett komplement och samarbetsprojekt till pågående

dialogprojekt och områdesutvecklingsprojekt i Södra Ryd.

Förtätning (utan att ge avkall på rimliga grönytor) i form av fler bostäder och service är positivt, även om jag ifrågasätter att ta bort parkeringsplatser vid Ryds centrum. Torgytan används för boendeparkering. Kräv ökat antal garage- och p-platser till de nybyggda husen.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet föreslår att en del befintlig markparkering tas i anspråk för exploatering. Hur parkeringssituationen avses lösas i framtiden bör utredas i en parkeringsutredning.

För att bedömma hur många parkeringsplatser som ny exploatering behöver använder Skövde kommun dokumentet Riktlinjer för att beräkna parkeringsbehov inom Skövde kommun.

Ni skriver om att utveckla mötesplatser och centrum. Jag tänker tillbaka till 80-talet när centrum var mycket segregerat. Jag tyckte ett tag att detta förändrades. Tack vare bl.a. Räddningsskolans aktiviteter mm. Men nu verkar det som om vi är på väg tillbaka till en ökad segregation. Detta känns lite så med tanke på utseende på torget samt alla dessa män som står där. Jag hör en del äldre folk som inte vågar gå upp till Ryds centrum idag och det gäller även flickor.

Bemötande och kommentarer:

I arbetet med att renovera torget i Södra Ryds centrum hölls medborgardialog för att samla in synpunkter kring hur torget skulle utvecklas på ett inkluderande sätt. Torgets utformning är anpassat för att vara en mötesplats för alla utefter inkomna synpunkter under medborgardilog. Exempelvis finns både enskilda och gemensamma sittplatser och bord, lekmöjligheter för barn, grönska i form av träd och planteringar och flexibla ytor för evenemang och torgförsäljning.

Tillgänglighet är A och O för att någon kommersiell verksamhet ska utvecklas i centrum. Jag skulle också så väldigt gärna se en saluhall/mångkulturell restaurang i centrum, gärna med Hälsans hus i våningarna över. Att ta exempelvis vändplatsen för bussarna (eftersom de inte behöver vända vid torget enligt den nya planen) och bygga dels en kommersiell yta där mångkulturens mat skulle stå i centrum och men även hälsan genom nya lokaler för vårdcentral och familjecentral (och kanske äldreboende?) skulle vara önskvärt. En flervåningsbyggnad bredvid torget skulle göra att centrum blev än mer en mötesplats än vad det är nu.

Bemötande och kommentarer:

I planprogrammets bilaga 1 Programförslag - Delområden - 1 Förtätningsson Centrum/Timmervägen - Bebyggelse och funktioner går att läsa om verksamheter och funktioner som föreslås i Södra Ryds centrum och hur deras funktion bidrar med en uppfyllelse av önskat läge.

Kommunstyrelsen beslutade (2018-06-04 § 138/18) att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att upprätta detaljplan för Hälsans park mm för att möjliggöra för Hälsans hus och bostäder mellan Timmervägen och Spånvägen. Ett förslag till detaljplan för Hälsans park mm var på samråd 18 april - 19 maj 2019. Ett reviderat förslag till detaljplan går ut för granskning hösten 2019. Under granskningsperioden finns möjlighet att komma in med synpunkter på förslag till detaljplan för Hälsans park mm.

Service

Nedan följer en sammanfattning av de 8 yttranden som berör frågan.

Att utveckla vår stadsdel är tankar/planer som känns bra på kort och lång sikt. Då är det lite märkligt att högstadieskolan avvecklas och att man drar in våra trygghetsvårdar. Ett gott råd är att man marknadsför Rydsskolan som en resurs i vår kommun.

Ni vill göra Ryd till ett attraktivt område. Börja med att vi får behålla högstadiet på Rydskolan och öppna upp Fjärilskolan.

Ni har lagt ned Fjärilsskolan och nu stänger ni ned högstadiet för andra gången. Hur tänker ni? Ni ska utvecklat och bygga i norra Ryd, vad ska dessa gå i skolan någonstans?

Under slutet av november 2018 har det tagits politiska beslut om nedläggning av högstadiet på Rydskolan. Om beslutet fastställs är de långsiktiga effekterna av detta beslut svåra att överblicka, men det betyder med stor sannolikhet att andan av utveckling som finns i Planprogrammet, med syfte att bland annat öka attraktionskraften för nyttillkomna och tidigare bosatta i området, känns mindre trolig. Den fria etableringen av skolor utgör rent generellt ett betydande hinder för planeringsarbetet i en kommun. Detta faktum har inte alls fått plats i förslaget till Planprogram vilket är en betydelsefull svaghet.

Det dras in på högstadiet i Rydskolan och trygghetsvårdar och serviceassistenter. Det talas om ombyggnation av entrén till Rydskolan, igen? Kostnad? Därtill Fjärilskolan, kostnad? Skapar oro.

Bemötande och kommentarer:

2017 projektanställde Skövde kommun fyra trygghetsvårdar i 18 månader. Efter att projektet avslutades ska resultatet utvärderas.

Stadsdelen Södra Ryd har ett upptagningsområde som skulle kunna fylla Rydskolan med elever. Utifrån utfallet av det fria skolvalet för årskurs 7-9 så har kommunen ett överskott av elevplatser. Söktrycket för Rydskolan har dessutom varit lågt. Detta trots att det finns ett demografiskt underlag inom stadsdelen.

Skövde kommun arbetar ständigt med att se över nuvarande och framtida lokalbehov och resursplanering för att effektivisera kommunens resurser. Bland annat ska vi ha skolplatser till alla elever som vill gå i kommunal skola, men samtidigt inte stå med ett överskott av elevplatser som bidrar till dyra utgifter för kommunen.

Det tidigare planerade återtagande av Fjärilskolan utgick från att det fanns årskurs 7-9 på Rydskolan. Som det ser ut i dagsläget finns inga planer på att varken öppna Fjärilskolan eller högstadiet i Rydskolan.

Kommande detaljplaner kommer att utreda behovet av både skola och förskola inom planområdet.

Om det ska byggas en ny vårdcentral så bygg den vid Spånvägen skogsområdet bakom Skövdebostädernas garage.

Det behövs ett apotek i stadsdelen, helst i anslutning till vårdcentral. I centrala staden ligger det tätt med apotek, men i Södra Ryd med flera tusen invånare finns inte ett enda.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet möjliggör ingen byggrätt. För att möjliggöra ny exploatering inom området behöver detaljplaner upprättas.

Ett förslag till detaljplan för att möjliggöra för vård (vilket innefattar apotek mm) och bostäder mellan Timmervägen och Spånvägen var på samråd 18 april - 19 maj 2019. Ett reviderat förslag till detaljplan går ut för granskning hösten 2019. Under granskningsperioden finns möjlighet att komma in med synpunkter på förslag till detaljplan för Hälsans park mm.

Det som behövs är olika typ av samhällsservice.

Som ett komplement till Karstorpssjön och Arenabadet bör det uppföras ett badhus/simbassäng i stadsdelen.

Bemötande och kommentarer:

I planprogrammets bilaga 1 Programförslag - Delområden går att läsa om verksamheter och funktioner som föreslås i Södra Ryds och hur deras funktion bidrar med en uppfyllelse av önskat läge.

Planprogrammet föreslår ingen specifik placering av funktionen simbassäng, men utrymme finns för att etablera detta inom stadsdelen. Yttrandet har skickats vidare till kultur och fritid för kännedom.

Social hållbarhet

Nedan följer en sammanfattning av de 5 yttranden som berör frågan.

I och med att skolorna i området har lagts ner eller hotats av nedläggning har vi sett många svenska familjer flytta från området. Vi har alltid värnat om stadsdelen och för oss har det alltid varit en självklarhet att våra egna barn ska gå i närområdet. Vi tror att förtätningen samt nedläggningen av högstadiet kommer att medföra att fler familjer tyvärr flyttar från området. Vi tror att dessa planer kommer bidra till en än mer segregerad stadsdel.

Vi är nog inte ensamma om att ha börjat fundera på att flytta härifrån med tanke på dessa planer och att politikerna hotar med att stänga Rydskolans högstadium igen. Många som då kommer att flytta härifrån är nog svenskar vilket kommer att spå på segregationen ytterligare.

Bemötande och kommentarer:

Inom stadsdelen Södra Ryd finns fem kommunala förskolor och en fristående förskola samt Rydskolan som har verksamhet från förskoleklass till årskurs 6. Vilket är en service som attraherar många barnfamiljer oavsett härkomst.

Många uppskattar att de är så lugnt. Att de inte är massa stök och för mycket liv och rörelse. Vi är många barnfamiljer som bor här och för oss är det viktigt att de känns som en trygg och säker plats. Jag blir lite orolig när jag läser att ni planerar att bygga mer samlingslokaler/byggnader vid Västra Skogsrovägen mm där människor kan samlas. Är rädd att de blir platser där de blir mer liv och kanske även blir mer stökigt. Jag hoppas inte att detta ska leda till att man bara flyttar den problematik som funnits runt bland annat Ryd centrum. Och att de på så sätt blir stökigare på fler platser runt om i Ryd.

Bemötande och kommentarer:

Västra Skogsrovägen kommer att fortsätta att vara genomförd till Södra Ryd. Förslaget om att skapa en stadsdelsgata av Västra Skogsrovägen har tagits bort. Samrådsförslagets exploatering väster om Västra Skogsrovägen är borttagen till förmån för naturvärden. Plats för samlingslokaler föreslås

fortfarande finnas kvar på Västra Skogsrovägens östra sida.

Planprogrammets intention är att skapa förutsättningar för en dynamisk men trygg stadsdel inte att flytta runt problematik.

Att förverkliga planprogrammet i dess nuvarande utformning är att göra om Södra Ryd till en helt annan stadsdel. Planerna tillintetgör det mest karaktäristiska och värdefulla för rydsborna vilket är tvärtemot vad kommunen säger sig värna om. Istället för att exploatera och bygga om hela Södra Ryd och angränsande skogsområden så utveckla hellre och förstärk fördelarna med bostadsområdets ursprungliga karaktär för att attrahera framtida bosättare.

De är viktigt att inte bara se till vad som inte fungerar utan också vad som fungerar och vad som är bra med Ryd som de ser ut idag. Så man inte bygger bort de som faktiskt är fördelaren med Ryd.

Bemötande och kommentarer:

Det är självklart tillåtet att anse att stadsdelen inte behöver förändras. Kommunens åsikt är dock att stadsdelen behöver komplettera befintlig struktur för att kunna förverkliga den målbild som Skövde kommuns översiktsplan 2025 redovisar.

Med detaljplan får kommunen reglera användningen av mark- och vattenområden. Vid kommande detaljplanering kommer platsens förutsättningar att utredas i förhållande till planerad förändring. Vilket sker enligt plan- och bygglagen.

Enligt Boverkets hemsida: "Planläggning med detaljplan syftar till att mark och vattenområden används till de ändamål området är mest lämpat för. Lämpligheten bedöms med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. När kommunen tar fram en detaljplan görs det enligt en väl definierad process med syfte att säkra insyn för berörda, få fram ett bra beslutsunderlag som möjligt och att förankra förslaget."

Södra Ryd är med sin mångfald Skövdes mest heterogena och välintegrerade stadsdel. Den socioekonomiska segregationen i centrum förändras inte av att området förtätas och vägnätet byggs ut. Att andelen boende med svenska som andra språk är högre i hyreshusen kring Södra Ryds centrum beror med stor sannolikhet på begränsade ekonomiska förutsättningar att kunna välja annat boende. Denna omständighet försvinner inte med att Södra Ryd och angränsande skogsområden exploateras enligt planförslaget. Integration är en långsiktig process för vilket språkförståelse, anställningsbarhet och egenförsörjning är avgörande faktorer.

Bemötande och kommentarer:

Kommunen anser att planprogrammet för Södra Ryd tar hänsyn till de strukturella problem som finns genom att föreslå nya funktioner såsom mötesplatser och aktivitetsstråk för att stärka områdets allmänna platser, att fokusera på strukturförändringar för trafik för att koppla samman området, att utveckla området med fler bostäder för att skapa möjlighet för fler att bosätta sig i stadsdelen, att skapa förutsättningar för nya verksamheter och skapa arbetstillfällen och service. Södra Ryd är en stor stadsdel som har en demografi som skiljer sig geografiskt över stadsdelen. Intentionen är inte att en gentrifiering ska ske av stadsdelen, utan precis som i övriga kommunen ska det finnas plats för alla.

Den socioekonomiska situationen i Södra Ryd beskrivs i några ordalag, bl a sysselsättningsgrad och liknande. Samtidigt betonas den mångkulturella aspekten men i ringa grad anges värdet av detta. Flerspråkigheten och länderkunskaper hos stadsdelens befolkning tas inte tillvara eller utvecklas i något avseende alls. Flerspråkighet och länderkunskap kan var en betydande konkurrensfördel för näringsliv och samhället i stort. Detta syns inte i förslaget. Stadsplanering är därvidlag en faktor för ett områdes socioekonomiska utveckling.

Bemötande och kommentarer:

Vi instämmer i att stadsdelens befolkning innehar kunskaper och flerspråkighet som bör tas till vara på.

Skövde kommuns arbete med områdesutveckling i Ryd utgår från ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet, vilket också är den avgörande utmaningen för att skapa attraktivitet över tid. Tre prioriterade områden har identifierats: Inkludering, barn och ungas möjligheter samt attraktiva och jämlika boende- och livsmiljöer.

Det är av stor vikt att all områdesutveckling i Södra Ryd tar fäste i platsidentitet och deltagande. Det krävs strategier för att ändra platsers status. Det behövs ett flertal samverkande faktorer och aktörer och det gäller att tänka långsiktigt, lokalisera problemen och arbeta i dialog, relationsbyggande och med delaktighet. I Södra Ryd är det viktigt att utveckla platsidentiteten och kommunicera den utåt för att stadsdelen ska bli en del av stadens helhet.

Det talas i generella termer om att Västra Skogsrovägen utgör en "barriär" mellan befintlig bebyggelse och kringliggande grönområden (norr och väster om Västra Skogsrovägen). Jag ser inte en sådan barriär. En barriär uppstår dock om föreslagna byggnader (samlingslokaler och religiösa lokaler), troligen också med utrymmeskrävande parkeringsplatser, uppförs. Det är desto mer aktuellt att tala om den verkliga barriär (geografisk) som avskiljer Södra Ryd från resten av staden i form av Törebodavägen och befintliga verksamheter vid och mellan Törebodavägen och Aspö/Kvarnsjön/Karstorpsområdet. Denna barriär måste beaktas och bli föremål för ett förändringsarbete.

Bemötande och kommentarer:

Västra Skogsrovägen kommer att fortsätta att vara genomförd till Södra Ryd. Förslaget om att skapa en stadsdelsgata av Västra Skogsrovägen har tagits bort. Samrådsförslagets exploatering väster om Västra Skogsrovägen är borttagen till förmån för naturvärden. Plats för samlingslokaler föreslås fortfarande finnas kvar på Västra Skogsrovägens östra sida.

Planprogrammet har förstärkts med en ny koppling för gång- och cykeltrafik i planområdets sydvästra del för att binda ihop stadsdelen med Västra Ryd och Karstorps friluftsområde.

Dialog

Nedan följer en sammanfattning av de 10 yttranden som berör frågan.

Under mötet sas det att det varit en enkät i omlopp där det framkommit önskemål om att göra de förändringar som planprogrammet föreslår. INGEN som var där hade hört talas om detta. Om ni vill ha ett opartiskt utlåtande se då till att utlysa en folkomröstning gällande dessa gator och förtätningar.

Bemötande och kommentarer:

Skövde kommun har inte tagit fram någon enkät i samband med planprogramarbetet.

Om 10 procent av de som har rätt att rösta i en kommun begär det måste kommunfullmäktige pröva om en folkomröstning ska hållas. Men om två tredjedelar av ledamöterna i fullmäktige sedan röstar nej till initiativet blir folkomröstningen inte av.

Ett planprogram är ett dokument som utreder och undersöker förutsättningar och presenterar visioner och mål för ett område. Planprogram görs ofta över ett lite större område och ger en struktur för bebyggelse, vägnät och grönytor.

Planprogrammet finns kvar som visionsdokument, men antas eller fastställs inte och är därmed ingen bindande handling. Det är kommunens gemensamma målbild. Efter att planprogrammet är godkänt är det vanligt att kommunen gör detaljplaner för olika delar av planprogramområdet.

Ett planprogram går inte att överklaga eftersom det inte är en juridiskt bindande handling. Vill du överklaga kommunens beslut är det först i detaljplaneskedet eller bygglovskedet som detta är möjligt. För att påverka planprogrammet kan du tycka till under samrådsskedet.

Jag har kommentarer på PLAN.2015.12 som jag utgår från tas med vid beslut om fastställande av plan.

Jag är mycket positiv till att kommunen vill höra synpunkter från sina invånare, det är mycket berömvärt! Jag hoppas också att kommunen tar till sig av sina invånares synpunkter.

Jag räknar med att få bekräftelse på att ni har tagit emot och faktiskt läst mitt brev. Om jag inte får det, visar det bara på att kommunen inte alls är intresserad av invånarnas åsikter.

Det är för trist att inte människorna som lever här har nåt att säga till om!

Planprogrammet borde ha gått ut till alla hushåll i Södra Ryd, informationen har kommit alldeles för sent, denna skulle gått ut mycket tidigare.

Många rydsbor har av olika skäl/omständigheter inte nåtts av informationen om planerna för området förrän plansamrådet annonserades. Det är önskvärt att fler invånare ges chansen att komma till tals i fokusgrupper än vad som varit fallet fram till färdigställandet av planprogrammet.

Bemötande och kommentarer:

Ett förslag till planprogram skickas ut på samråd till bland annat berörda myndigheter, föreningar och fastighetsägare, med möjlighet att komma med synpunkter. Syftet med samrådet är dels att förbättra beslutsunderlaget genom att samla in den kunskap och de synpunkter som finns och dels att ge de intressenter som berörs insyn i förslaget och möjlighet att påverka det. Resultatet av samrådet redovisas i en samrådsredogörelse.

Samråd har hållits mellan den 15 oktober - 9 december 2018. Inbjudan har skickats ut med e-post den 12 oktober enligt upprättad samrådsrets.

Inbjudan till samrådet infördes den 15 oktober i SLA där inbjudan till två öppna samrådsmöten annonserades. Samrådsmötet i Stadshuset hölls den 7 november och samrådsmötet i Rydsskolan hölls den 14 november. Affischer med information om samråd har även satts upp i Södra Ryds centrum och på alla kommunala byggnader i Södra Ryd samt hos Närhälsan och Folktandvården.

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, biblioteket i Södra Ryd samt på Skövde kommuns hemsida.

Alla yttranden som inkommer till kommunen diarieförs och genomläses innan de bearbetas i samrådsredogörelsen. På sidan 4 i samrådsredogörelsen beskrivs hur samrådet har bedrivits.

Skövde kommun har ingen rutin för att bekräfta att yttrandet har mottagits.

Det är märkligt hur man skriver i planförslaget, tror man verkligen att någon förstår texten i cirklarna? Text ring 2, inom 20 år: "Förtätning och gestaltning längs prioriterad stråk skapar interna kopplingar, tydliggör stadsdelen utåt och stärker befintliga målpunkter."?

Bemötande och kommentarer:

Texten och illustrationen som återges i yttrandet är från kortversionen av planprogrammet. Läs gärna hela planprogram för Södra Ryd för att få en helhetsbild av förslaget.

Vi hade en folkomröstning om trafik i Ryd för inte alls länge sen! Hur kan ni komma med detta förslag efter det!?

Bemötande och kommentarer:

Folkomröstningen berörde biltrafik på Fredriksbergsvägen/Timmervägen och ägde rum i Skövde kommun söndagen den 23 april 2006. Valsedlarna var försedda med texten "Ska en förbindelse för motortrafik öppnas mellan Timmervägen och Fredriksbergsvägen?" med svarsalternativ ja, nej eller blankt.

Folkomröstningar i kommuner är alltid rådgivande och inte beslutande. Om 10 procent av de som har rätt att rösta i en kommun begär det måste kommunfullmäktige pröva om en folkomröstning ska hållas. Men om två tredjedelar av ledamöterna i fullmäktige sedan röstar nej till initiativet blir folkomröstningen inte av.

Kommunfullmäktige kan själva besluta att fråga de boende i kommunen vad de tycker i en viktig fråga genom en folkomröstning. Fullmäktige kan begränsa folkomröstningen till en viss del av kommunen. Rösträtt har då alla som har rösträtt vid kommunala val i det område där folkomröstningen ska hållas.

Har man frågat de boende här ute? Vilka har man frågat? Hur många har man frågat? Vilka frågor har man ställt? Har man frågat även folk som inte bor här?

Alltför lite hänsyn tas till hur vi som bor i Södra Ryd värderar området och hur vi kan tänka oss se en utveckling av Södra Ryd. Top-down-approach gäller här. Det vill säga ett förslag till lösning påförs uppifrån till dem som är berörda. Det kommer att skapa problem i förankringen av de förändringar som förslås. För att nå framgång i ett förändringsprojekt av den här karaktären, ska man enligt systemanalytiska metoder ha en lämplig mix, utifrån förutsättningarna, av bottom-up och top-down. Så har inte skett här. Det skapar oro och upprördhet. Det riskerar att de boende känner sig maktlösa och känner stark negativism till förslaget, som jag själv gör.

Bemötande och kommentarer:

Det finns många olika sätt att utföra medborgardialog och att förankra förslag till nya planer hos allmänheten. Då många undersökningar har utförts i Södra Ryd sen tidigare beslutade vi att ta vara på den information vi fått genom åren och utgå från det resultatet till att börja med. För att stämna av om dessa tidigare dialogers resultat fortfarande var aktuella valde vi att pröva dessa i en workshop i samband med planprogrammets framtagande. Workshopen genomfördes efter att ett första utkast till ett önskat läge för Södra Ryd hade tagits fram, baserat på resultatet från tidigare medborgardialoger. Slutsatsen av workshopen visade att tidigare utförda dialogers resultat fortfarande var aktuell för stadsdelen. Därför valde vi att sammanställa tidigare utförda dialoger och nya dialoger i planprogrammet och låta samrådet bli det sista skedet där allmänheten fick tycka till.

I planprogrammets planbeskrivning under kapitel Inledning - Vision och mål - Medborgardialog i Södra Ryd står det vilka medborgardialoger som har legat till grund för arbetet med planprogrammet för Södra Ryd.

Samrådsmötet den 14 november i Rydskolan fick man inte någon riktig uppfattning om vad som skulle göras. Tyckte därför att mötet innehöll lite

information om vad som kommer att ske. Dåligt att det inte var några politiker med på mötet.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet för Södra Ryd är ett omfattande dokument med ett ännu mer omfattande underlag som grund. Dokumentet är till för att visa hur vi kan utveckla Södra Ryd som helhet på ett bra sätt. Samrådsmöten är ett sätt för kommunen att förklara vad förslaget innebär. Om förslaget ändå känns svårt att få grepp om finns det alltid personer på kommunen som kan hjälpa till att beskriva planprogrammet mer ingående.

Politiker var inbjudna att delta vid samrådsmötena men kunde tyvärr inte medverka vid någon av de två tillfällena.

Det känns som att det redan är bestämt.

Bemötande och kommentarer:

Det är alltid svårt att presentera ett förslag till en förändring på ett sätt som inte upplevs som fastställt. Gränsen mellan hur tydligt saker ska presenteras och fortfarande vara möjliga att förstå är komplex.

Synpunkter som kommer in under samrådsperioden har möjlighet att påverka förslaget. Många justeringar har utförts efter att planprogrammet var ute för samråd. Det visar hur viktigt det är att engagera sig under samrådsperioden för att kunna påverka en förändring.

Presentationen av planprogrammet på Rydskolan 14 november var dåligt förberett. Enbart skrivbordsarbete. Ville/kunde inte heller svara på de enkla frågor som kom upp och verkligen berörde oss Rydsbor. Dåligt skött från kommunens sida, då det inte var någon med ansvar med på informationen som kunde svara på frågorna.

Bemötande och kommentarer:

Vi beklagar att samrådsmötet inte var till belåtenhet. Ambitionen med samrådsmötet var att informera och förklara omfattningen av det förslag till

planprogram för Södra Ryd som arbetats fram av Skövde kommun.

Flera mötesdeltagare kom personligen fram till oss efter mötet och tackade för genomgången, trots att de inte delade vår uppfattning om att Södra Ryd behöver en kompletterande strukturförändring.

Politiker var inbjudna att delta vid samrådsmötena men kunde tyvärr inte medverka vid någon av de två tillfällena. Planchef närvarade vid samrådsmötet i Stadshuset den 7 november men kunde tyvärr inte närvara vid samrådsmötet den 14 november.

Kartan som vi fick på mötet var inte enkel att tyda men det var väl meningen. Hade de trott att vi bara skulle klappa i händerna och jubla?

Bemötande och kommentarer:

Illustrationen som återges i yttrandet är från kortversionen av planprogrammet. Läs gärna hela planprogram för Södra Ryd för att få en helhetsbild av förslaget.

Planbeskrivningen är utformad för A3 format. Planprogrammet för Södra Ryd är ett omfattande dokument med ett ännu mer omfattande underlag som grund. Dokumentet är till för att visa hur vi kan utveckla Södra Ryd som helhet på ett bra sätt. Samrådsmöten är ett sätt för kommunen att förklara vad förslaget innebär. Om förslaget ändå känns svårt att få grepp om finns det alltid personer på kommunen som kan hjälpa till att beskriva planprogrammet mer ingående.

Information enbart på svenska når inte alla. Till viss del når information på engelska fler.

Bemötande och kommentarer:

Vid framtagande av en ny plan behöver en strategi för kommunikation ske. I samband med att planprogram för Södra Ryd skulle på samråd utredas alternativen om hur vi bäst når ut till alla. Beslutet blev en kortversion på svenska och arabiska samt att de affischer med information om samråd som sattes upp i Södra Ryds centrum och på alla kommunala byggnader i Södra Ryd samt hos Närhälsan

och Folktandvården också var skrivna på svenska och arabiska för att nå ut till så många som möjligt. Det fanns även en arabisktalande tolk närvarande vid samrådsmötet den 14 november.

Tycka till! Alla har inte dator eller mobil.

Bemötande och kommentarer:

Inbjudan till samrådet infördes den 15 oktober i SLA där inbjudan till två öppna samrådsmöten annonserades. Affischer med information om samråd sattes upp i Södra Ryds centrum och på alla kommunala byggnader i Södra Ryd samt hos Närhälsan och Folktandvården.

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, biblioteket i Södra Ryd samt på Skövde kommuns hemsida.

Delmålet att "Värna om Södra Rydsbon" borde resulterat i att boende i området hade fått vara med i processen. Föreliggande förslag ger ett skrämmande intryck av skrivbordsprodukt dessutom författat av personer med ringa eller ingen lokalkännedom. Svepande formuleringar med tveksamt faktastöd är vanliga. Den sk Workshop som hölls i Södra Ryd den 5 april 2017 tillför inget av värde. Noteras kan att ytterst få eller ingen med egna erfarenheter av att bo i Södra Ryd deltog, däremot flera personer som inte ens bor eller har bott i Skövde.

Bemötande och kommentarer:

Det är fler än en medborgardialog som ligger till grund för planprogram för Södra Ryd. I planprogrammets planbeskrivning under kapitel Inledning - Vision och mål - Medborgardialog i Södra Ryd står det vilka medborgardialoger som har legat till grund för arbetet med planprogrammet.

I det inledande stycket på kommunens hemsida som berättar om planprogrammet står det att läsa: "... för att nå målet krävs en god samverkan med organisationer och medborgare i Ryd men också i andra delar av Skövde." Tyvärr har processen fram till idag inte präglats av god samverkan. Tidigt 2017 genomfördes ett möte med organisationer aktiva i Södra

Ryd (mötet präglades av "politik" enligt deltagare) och därefter har ingen samverkan skett med Södra Ryds föreningar. De föreningar som på ett påtagligt sätt berörs av detta planprogram är flertalet av samfälligheterna. För flera av samfälligheterna påverkas medlemmar i föreningar mycket påtagligt då nya vägar och bostäder föreslås i direkt anslutning till deras hem. Planprogrammet har inte skickats ut till berörda föreningar och fastighetsägare.

På sidan 8 i planprogrammet finns följande text som tyvärr inte realiserats ännu:

"Ett planprogram skickas ut på samråd till bland annat berörda myndigheter, föreningar och fastighetsägare, med möjlighet att komma med synpunkter. Syftet med samrådet är dels att förbättra beslutsunderlaget genom att samla in den kunskap och de synpunkter som finns och dels att ge de intressenter som berörs insyn i förslaget och möjlighet att påverka det. Resultatet av samrådet redovisas i en samrådsredogörelse."

Bemötande och kommentarer:

Inbjudan har skickats ut med e-post den 12 oktober enligt upprättad samrådsrets.

Inbjudan till samrådet infördes den 15 oktober i SLA där inbjudan till två öppna samrådsmöten annonserades.

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, biblioteket i Södra Ryd samt på Skövde kommuns hemsida.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas i matrisen på sidan 5-6 i samrådsredogörelsen.

Planprogrammet sträcker sig över lång tid vilket gör den korta "svarstiden" mitten oktober till början av december obegripligt kort.

Bemötande och kommentarer:

Samråd har hållits mellan den 15 oktober - 9 december 2018, vilket är 8 veckor.

Övrigt

Nedan följer en sammanfattning av de 13 yttranden som berör frågan.

Jag tror att värdet på mitt radhus kommer att sjunka med tanke på all framtida trafik och buller i området (bor nära planerade Station Skövde norra).

Bemötande och kommentarer:

Vad som påverkar värdet på enskilda fastigheter är beroende på många olika faktorer.

Stationsläge Skövde Norra med tillhörande kopplingar för gång-, cykel-, buss- och biltrafik kommer att utredas vidare i samband med Stadsskogens exploatering. I planprogrammet har hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markerats som utredningsområde med tillhörande förklaring. Stationsläget är inte bestämt utan kommer att utredas inom den markerade ytan vid fortsatt exploatering öster om järnvägen.

Den konsult som varit inblandad hur mycket styrning hade han?

Bemötande och kommentarer:

Handlingen är framtagen av sektor samhällsbyggnadsplanenhet i samarbete med konsultföretagen Metria AB och Billingham & Flygare AB.

Kommunikation och utbyte av information har kontinuerligt skett med kommunens övriga berörda sektorer och enheter.

Planen innehåller inte någon begravningsplats i stadsdelen, med plats för alla religioner.

Om planerna på en begravningsplats i anslutning till Ryds kyrkoruin förverkligas finns anledning att den sedan många år anvisade platsen för en moskébyggnad omprövas och ges en annan placering än nuvarande för att eventuella framtida bönutrop inte skall inkräkta på upplevelsen av begravningsplatsen som ett fridfull område.

Bemötande och kommentarer:

Översiktsplan 2025 redovisar ett område väster om Västra Skogsrovägen och söder om Timmervägen som område får begravningsplats/kyrka. Detta område är placerat i direkt anslutning till planområdet. Hur detta område kommer att utformas ingår inte i planprogram för Södra Ryd.

Planprogrammet har förstärkts med en ny koppling för gång- och cykeltrafik i planområdets sydvästra del. Kopplingen föreslås för att bind ihop stadsdelen med Karstorps friluftsområde och markanvändningen begravningsplats/kyrka.

Förslaget lägger för lite vikt vid sambandet mellan Södra Ryd och Karstorpsområdet/sjön. Framtida Planprogram och Detaljplaner måste vara mer ambitiösa när det gäller vården och utvecklingen av sjön och dess närområde med promenad-/motions/upplevelsestråk. En sådan upprustning/utveckling skall vara av högsta prioritet.

Bemötande och kommentarer:

Planprogrammet har förstärkts med en ny koppling för gång- och cykeltrafik i planområdets sydvästra del. Kopplingen föreslås för att bind ihop stadsdelen med Karstorps friluftsområde.

Vad är/blir det för samarbete mellan Skövde kommun och Balder?

Bemötande och kommentarer:

Områdesutvecklingen i Ryd samverkar med bland annat föreningar och verksamheter i Södra Ryd, där Balder är en av aktörerna.

Jag har funderat mycket hur man ska kunna ändra Södra Ryds dåliga rykte och hur mångkulturen här kan få uppfattas som positivt i en tid då det finns starka strömningar av rasism. Många nysvenska kvinnor har också ofta stor kunskap och erfarenhet av matlagning och behov av sysselsättning och integration. Att kommunen då bidrar med lokaler med reducerad hyra för sociala företag skulle kunna bli det som kan göra Södra Ryd mer till en attraktiv stadsdel än det är idag.

Bemötande och kommentarer:

I planprogrammets bilaga 1 Programförslag - Delområden går att läsa om verksamheter och funktioner som föreslås i Södra Ryds och hur deras funktion bidrar med en uppfyllelse av önskat läge.

Synpunkten skickas vidare till Områdesutveckling Ryd för kännedom.

Positiva röster

Nedan följer några citat från de inkomna yttrandena. Majoriteten av alla som har yttrat sig gällande planprogrammet har framfört hur bra de trivs i Södra Ryd.

I flera avseenden är Planprogrammet av positiv karaktär.

Lärarna i Fjärilsskolan och Södra Ryds skola upplevde vi och barnen som erfarna och duktiga. Vi bor som sagt fortfarande i Södra Ryd och trivs bra. En av de mycket viktiga skälen till att vi inte vill flytta är närheten till naturen.

Jag var på samrådsmötet i Ryd 14 nov och har lite åsikter om vissa delar. Det mesta som presenterades lät mycket bra.

Jag gillar att kommunen vill utveckla Lilla Sommarland samt dungen och gräsplätten väster om byggnadens förskola samt även vid s-labyrinten och klätternätet. Jag tror det kommer bli bra.

Vi tycker att det är bra för Södra Ryd med utveckling och framtida planer. Området har inte utvecklats sedan 1973 då vi flyttade till Ryd. Vi har bott här i 45 år och trivts väldigt bra.

Planen innehåller också positiva förslag där jag vill framhålla planeringen att bygga fler bostäder.

Jag tycker planprogrammet är ett ambitiöst och väl utfört arbete som tar upp flera av de svårigheter som Södra Ryd brottas med.

När det gäller att utveckla stadsdelen ser jag positivt på om man kunde skapa fler arbetsplatser samt aktivitetslokaler.

Vi har tagit del av planprogrammet och tycker att det finns mycket positivt i detta, bland annat utvecklingen av busstrafiken, planen för ett Hälsans hus och en ny, bättre hantering av dagvattnet.

En stor satsning har gjorts för att bygga ett jättefint torg och jag skulle verkligen önska att Ryds centrum blev än mer en positiv mötesplats för både de som bor här och andra Skövdebor.

Övriga synpunkter som ej behandlas i planprogrammet

Planprogram för Södra Ryd reglerar inte detaljutformning. Därför har inkomna synpunkter med detaljkarraktär samlats under en och samma rubrik. Dessa synpunkter påverkar inte förslag till planprogram för Södra Ryd.

Bra att man i planen satsar på grönområden och välkomnande entréer till Ryd. Börja gärna med att iordningställa infarten från Spånvägen till Ollonboren med exempelvis ett litet fint parkområde.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd reglerar inte detaljutformning av befintlig markanvändning. Synpunkten skickas vidare till Sektor samhällsbyggnadsenhet Gata för kännedom.

Plåthusen i Ryd Centrum det är en social misär ta bort plåt ersätt med tegel. Underhåll under all kritik.

Balder har vissa idéer till utveckling och upprustning av sina bostäder. Lägenheterna rustas upp efter hand och blir dyrare att hyra. Att byta lägenhetsdörr t ex innebär en kostnad i all evighet på månadshyran.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd reglerar inte detaljutformning av befintlig bebyggelse. Synpunkten skickas vidare till fastighetsägaren Balder för kännedom.

Biltrafiken idag ett gissel med ofta höga farter och fortsatt körande in på gång o cykelväg. Parkering på gräsytor bakom Fjärilens bostadsområde är idag mer regel än undantag.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd reglerar inte detaljutformning av befintlig markanvändning. Synpunkten skickas vidare till Sektor samhällsbyggnadsenhet Gata för kännedom.

Idag har vi en bussgata där det åker många andra fordon varje dag. Trots vi inte bor precis intill den utan passerar den dagligen vid våra hund- och motionsrundor jag har sett upptill 15 fordon bara på en dag. Det är kommunens bilar, postnord, transportbilar och annat folk som genar. Skall det bli så även på de nya tänkta bussgatorna.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd reglerar inte detaljutförande av befintlig markanvändning. Däremot innehåller planprogrammet förslag på hur bussgatorna kan utformas.

Synpunkten skickas vidare till Sektor samhällsbyggnads enhet Gata för kännedom gällande befintlig bussgata.

Mellan Timmervägen och Barkvägen ex Cykel och Gångbana. Denna yta används för biltrafik varje dag. Ingen notis tages om gående och cyklister. Trafik upp och förbi Parkstugan Bygdegård (kör in i onödan till Balders bostäder) sker dagligen utan notis om lekande barn. Nattparkering sker. Skyltning motorfordon förbjuden hjälper ej.

Mellan Barkvägen och Rydskolan finns även där gång och cykelbana där är samma problem. Biltrafik dagligen. Montera galvat stängsel och bom med nyckel så endast cykel, handikapp, moped och gående kommer fram. Detta fungerar bra i Balders bostadsområde och även i Skövdebostäders.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd reglerar inte detaljutförande av befintlig markanvändning. Synpunkten skickas vidare till Sektor samhällsbyggnads enhet Gata för kännedom.

Parkering Barkvägen vid fotbollsplanen, rengör dagvattenbrunnar; asfaltera och linjemåla. Större parkeringsrutor målas upp, i dag finns inga linjer synliga.

Södra Ryd Centrum Parkering och affärscentra med gångstråk är mörkrets plats, belysning är undermålig de lampor som finns är trasiga. Parkering har

ej belysning närmast Centrum. Ansvar är tappat detta skapar otrygghet.

Parkeringen vid Södra Ryds centrum är mörk. Man tog bort belysning på parkering närmast Centrat vid affär och kiosk. Detta skedde när man asfalterade om. Underhåll på befintlig undermålig. Satsa på ny stolpbelysning mast med 3-4 lampor. Montera även påkörningsskydd så bilar ej kör ned mast.

Glöm inte att påpeka för Holmgrens bilfirma att det inte är allmän väg som ska användas lasta och lossa fordon. Kräv av dem att bygga en last yta. Busstrafik hindras vid denna firma på grund av lastning och lossning på allmän väg.

Det skulle vara intressant om boende i området skulle jag vilja genomföra ett flerårigt Street Art-projekt tillsammans med barn och ungdom, där man successivt utför konstnärliga gestaltningar av gång- och cykeltunnlarna som finns i området.

Bemötande och kommentarer:

Planprogram för Södra Ryd reglerar inte detaljutförande av befintlig markanvändning. Synpunkten skickas vidare till Sektor samhällsbyggnads enhet Gata för kännedom.

MINNESANTECKNINGAR FRÅN ÖPPET SAMRÅDSMÖTE

BAKGRUND

Sektor samhällsbyggnad inbjöd per annons i SLA in sakägare, remissinstanser och allmänhet till två öppna samrådsmöten. Samrådsmötet i Stadshuset hölls den 7 november kl 18:00 och samrådsmötet i Rydsskolan hölls den 14 november kl 18:00.

7/11 - 2018 | STADSHUSET

NÄRVARANDE

Vid mötet deltog ungefär 15 personer.

Från sektor samhällsbyggnad närvarade Unnar Kristmannsson (planchef), Linda Kjerfve (projektledare för planprogram Södra Ryd), Bodil Lorentzon (anteckningar) och Maria Bolin (samhällskommunikatör) och från sektor medborgare och samhällsutveckling deltog Ingela Backman (vikarierande områdesutvecklare Ryd) och Tarek Al Alwani (medborgarservice).

MINNESANTECKNINGAR

Frågorna besvarades vid mötestillfället.

Biltrafik

Ska det bli en ny avfart från 26:an?

Buller

Bullerökning utmed järnvägen har skett på grund av skogsavverkning (efter Gudrun?). Bullersituationen kan förvärras ytterligare med en ny väg i anslutning till järnvägen.

Trafiksystemet utvecklas snabbt, och detta behöver vi ta hänsyn till vid långsiktig planering. Exempelvis kan ny teknik innebära att bullernivåerna blir lägre.

Gång- och cykeltrafik

Finns det fysiskt utrymme att separera gång- och cykelvägarna? Det finns risker med att inte separera, t.ex. kan fotgängare bli påkörda av cyklister! Enligt lag ska gångbanan ligga till väster om cykelbanan, och det kan ta tid innan folk har vant sig vid detta!

Det vi älskar med Ryd är att trafiken är separerad! Bilfritt är tryggt!

Kan kommunen "ta" en miljon från Billingen-satsningen för att satsa på gångvägar i och runt Ryd!?

Kollektivtrafik

Behövs det verkligen fler bussgator?

Använd i första hand östra och västra Skogsrovägen för buss!

Kollektivtrafik är en otroligt viktig fråga! Bussar ska inte behöva gå tomma!

Busshållplatsen på Timmervägen togs bort. Varför? Det är dålig stil!

En stor fördel med Ryd är att det är sammanhållet och utan busstrafik (läs: att bussarna inte kör genom området)! Är den föreslagna bussgatan i nord-sydlig riktning verkligen nödvändig?

Natur

Det känns motsägelsefullt att hävda att man värnar om naturen när nya bostadsområden planeras in i skogspartier.

Var rädd om de grönområden som finns runt befintlig bebyggelse!

Service

Vad händer med Fjärilsskolan på sikt?

En annan placering av vårdcentralen behöver diskuteras!

Social hållbarhet

Hur tar planförslaget hänsyn till socioekonomiska faktorer? Hur förbättras situationen för särskilda grupper?

Man kan påverka den socioekonomiska situationen genom planering! Till exempel genom omsorg om bollplaner.

Vad vill ungdomen ha (läs: hur vill unga att Ryd ska utvecklas)?

Övrigt

Vad menar ni med att Rydsbor inte har förtroende för kommunen?

Vilken befolkningensmängd räknar vi med framöver?

Belysningen på 26:an, mellan Aspö och Coop-rondellen, är dålig så här års!

En begravningsplats är inplanerad i närheten av Ryd. Blir den en del av skogskyrkogården? Den borde lyftas fram mer!

Ryd är ett väldigt trivsamt område. Förändring måste ske med varsam hand!

Hur blir man en del av en fokusgrupp? Hur blir man delaktig i framtida dialoger?

14/11 - 2018 I RYDSSKOLAN

NÄRVARANDE

Vid mötet deltog ungefär 80 personer.

Från sektor samhällsbyggnad närvarade Linda Kjerfve (projektledare för planprogram Södra Ryd) och Eva Hellström (anteckningar) och från sektor medborgare och samhällsutveckling deltog Ingela Backman (vikarierande områdesutvecklare Ryd) och Tarek Al Alwani (medborgarservice).

MINNESANTECKNINGAR

Frågorna besvarades vid mötestillfället.

Centrum

Dålig belysning på parkeringen och torget.

P-platser tar slut/svårt att få vid besök till affär osv.

Dåligt städad av fastighetsägare, de tar inget ansvar. Kommunens ansvar att se till att det blir gjort?

Finns ingen skylt som talar om att det är Ryds centrum.

Pengarna för renovering av torget i centrum kunde lagts på ngt bättre.

Förtätning

Vi vill inte ha förtätning. Vi som bor här ser helheten. Ta hand om det som finns. Vi vill ha det som det är. Förtätningen i Hentorp är den flyttad till Ryd?

Gång- och cykeltrafik

Bilar kör på cykelvägar idag i Ryd, går inte att cykla trafiksäkert.

Kollektivtrafik

Bussgatan kommer precis utanför mitt hus, ingen hänsyn har tagits till oss.

Folkomröstningen som gjordes för ett antal år sedan där 85% svarade nej till bussgata är väl tydligt nog.

Planen med bussar – Länkar till dagens bussförbindelser med underlag, har detta beaktats.

Direktbuss från Ryd till Skövde centrum önskades.

Busshållplats åter på Timmervägen önskades.

Hur är tanken med buss i grönområdet, buss och cykel i mitten, biltrafik utanför..

Ordf för Ollonborren eller Tordyveln sa att dessa båda samfälligheter bestämt sagt nej till bussgata.

Natur

Många var väldigt negativa till att överhuvudtaget något av grönområdena skulle tas i anspråk. Nedan en del kommentarer. Många sa samma sak.

Behålla alla grönytor. Det ska vara grönområden ej förtätas. Skogen norr om Ryd måste vara kvar.

Service

Vårdcentralen vart tar den vägen.

Hur många gånger ska Rydskolan byggas om?

Social hållbarhet

Vi har redan idag många mötesplatser, behövs inte fler.

Planprogrammet är inte förankrat med oss som bor här.

Trafik

Ej mer bussar och biltrafik i området.

Stadsdelsgata – hastighet på trafiken?

Bekymmer med att blanda trafik och barn, de behöver ytor.

Ökad bebyggelse utmed Västra Skogsrovägen, hur blir trafiken med fler bostäder? Upplevs besvärligt med den trafik som är idag.

Varför koppla ihop Södra och Norra Ryd. Helheten är den baserad på att södra och norra slås samman?

Övrigt

Ökad trafik, färre grönområden - har det gjorts en konsekvensutredning?

Varför är järnvägsstationen placerad där den är, lägg den längre norrut.

Räddningsskolan - vad händer med den?

Vad händer med Parkstugan och bangolfen?

Befintlig verksamhet på Barkvägen, får den vara kvar, har hänsyn tagits till detta?

Äldreboende har ni glömd detta? Vad görs för de äldre? Vi vill bo kvar.

Noder vad är det? Vad betyder förtätning?

Varmt i Ryd, Ryd ligger i en gryta. Jättebesvärligt med värmen i Ryd, skiljer flera grader mot andra ställen i Skövde.

Ryd behöver inte styras upp så mycket.

Både bra och mindre bra i planprogrammet, kommer att skicka in synpunkter.

Finns en vilja från kommunen!

Förläng samrådtiden.

MINNESANTECKNINGAR FRÅN ÖPPET HUS PÅ RYDSKOLAN, 17/11 - 2018 PÅ FLAMMANS FRITIDSGÅRD

BAKGRUND

Skövde kommun bjöd in till öppet hus på Rydskolan lördagen den 17 november kl 11:00.

Fokus var att visa upp Rydskolans verksamhet. På Flammans fritidsgård fanns representanter från Sektor samhällsbyggnad som svarade på frågor rörande planprogrammet för Södra Ryd som var ute för samråd.

NÄRVARANDE

Under dagen deltog många personer i blandade åldrar.

Från sektor samhällsbyggnad närvarade Linda Kjerfve (projektledare för planprogram Södra Ryd) och Evalena Öman (stadsträdgårdsmästare).

MINNESANTECKNINGAR

Frågorna besvarades vid mötestillfället.

Spånvägen hus 21 behövs belysning! Det är mörkt.

Otydligt i området mellan Timmervägen och Spånvägen vems mark som är vems. Måste styras upp! Så alla vet om det är Skövde bostäders eller kommunens mark och vems ansvar det är.

Förtätning? Förtydliga vad vi menar! Att exempelvis grönområden ska vara kvar. Olika funktioner i begreppet förtätning.

Busstrafik i grönstråk. Vill inte ha! För att det blir bullrigt och otryckt för barnen att gå och cykla där.

Fräscha upp lekplatser, sittplatser för fika, mer grönt kring fotbollsplanen.

MINNESANTECKNINGAR FRÅN NYFIKEN PÅ RYD, 9/4 - 2019 I RYDSKOLAN

BAKGRUND

Skövde kommun bjöd in till öppet hus på Rydskolan tisdagen den 9 april kl 17:00. En presentation med information gällande olika aktuella händelser rörande Södra Ryd presenterades under kvällen. Efter presentationen fanns tillfälle att träffa och ställa frågor till representanter från kommunen, föreningar, vård och bostadsbolag bland annat.

NÄRVARANDE

Under kvällen deltog ungefär 60 personer.

Från sektor samhällsbyggnad närvarade Unnar Kristmannsson (planchef) och Linda Kjerfve (projektledare för planprogram Södra Ryd).

MINNESANTECKNINGAR

Frågorna besvarades vid mötestillfället.

Äldreboende? Var finns det med i planen för Södra Ryd?

Hur kommer justeringarna att kommuniceras med oss som tyckt till?

Orolig för närskogens framtid mellan Stockvägen och Mjölmossevägen. Bussgatan från stationen kommer påverka gång- och cykelbanan och barnen.

Behöver vi verkligen bostäder i skogen norr om Ryd när Stadsskogen byggs? Räcker inte det med bostäder i Stadsskogen?

Värna om Södra Rydsbon. Vad betyder det? Identiteten för Rydsbon är naturnära boende.

Blivit mycket mer buller sen Norra Ryd byggdes och skogen försvann där.

Hur ser planerna ut för Norra Ryd?

Kommer det vara möjligt att gå mellan Södra Ryd till Stöpen genom skogen efter att Norra Ryd är klart? Eller kommer Norra Ryd i mellan?

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Med anledning av under samrådet inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i planprogrammet:

PLANBESKRIVNING

- *Exploateringsytor för bostäder inom 150 meter från farligt godsled uppdateras till utredningsområden som måste ta hänsyn till risken med närhet till farligt gods.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Konsekvenser - Konsekvenser hälsa och säkerhet uppdateras med tydligare beskrivning av vilka risker som ska utredas vid fortsatt arbete.*
- *Exploateringen i sandbarrskogen tas bort ur planprogrammet.*
- *Strandskyddet illustreras i Figur 12 i planbeskrivningen.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner kompletteras med text om att exploatering kräver artskyddsdispens om det berör fridlysta arter.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner - Dagvattenstråk förtydligas med att dagvattenfrågan ska studeras vidare inför arbetet med att ta fram nya detaljplaner inom planprogramområdet.*
- *Kapitel Programförslag - Fokusområden - D. Bebyggelse uppdateras med en beskrivning av ljudmiljön i området.*
- *Kapitel Programförslag - Fokusområden - D. Bebyggelse uppdateras med tydligare beskrivning av vilka områden som avses för bostäder.*
- *Kapitel Programförslag - Fokusområden - B. Struktur och kommunikation förtydligas med att trafiksäkerheten omfattar alla trafikslag.*
- *Figur 12 justeras inom skyddszon för nyckelbiotop.*
- *Planbeskrivningens kapitel Genomförande och konsekvenser - Konsekvensers text om motionsspår har justerats.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner kompletteras med text om att nya detaljplaner inte ska detaljplanelägga sandbarrskogen och området där nyckelbiotoperna finns.*
- *Kapitel Programförslag - Visionsbild uppdateras med ett förtydligande kring hur exploateringsytorna ska tolkas.*
- *Samrådsförslagets idé om att skapa en stadsdelsgata av Västra Skogsrovägen exkluderas ur planprogrammet.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner kompletteras med text om behovet av att anmäla om vattenverksamhet till Länsstyrelsen.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner kompletteras med att hänsyn ska tas till befintliga kulturmiljövärden. Samt att arkeologisk utredning kan bli aktuell inom programområdet i samband med detaljplannearbetet.*
- *Kapitel Inledning - Vision och mål kompletteras med rubrik Miljömål vilket berör hur miljömålen behandlas i planprogrammet.*
- *Figur 2 kompletteras med programområdesgränsen inritade över delkartan för översiktsplanen.*
- *En ny koppling för gång- och cykeltrafik i planområdets sydvästra del.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Konsekvenser - Miljökonsekvenser uppdateras med vilka konsekvenser ur klimatförändringsperspektiv som en förtätning inom befintlig bebyggelse kan leda till.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser uppdateras med att vid byggnation närmare än 150 meter från farligt godsled ska en riskbedömning göras.*
- *Att hela stationsområdet med tillhörande kopplingar och angränsande verksamheter markeras som utredningsområde med förklaring.*
- *Fem exploateringsytor längs Västra Skogsrovägen plockas bort till förmån för naturvärden.*

- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner kompletteras med text om att nya placeringar av skolskogar ska säkerställas vid fortsatt planläggning.*
- *Kapitel Programförslag - Fokusområden - B. Struktur och kommunikation - Gång- och cykeltrafik förtydligas med att tunnlarnas utformning, inte deras funktion, kan ses som ett problematiskt inslag.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser uppdateras med en illustration som visar vilka ytor som berörs av bebyggelsefri zon och riskbedömning.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Genomförande - Kommande detaljplaner förtydligas med skrivelser kring att huvudsakligen ta hänsyn till bostadsområdets rätvinkliga planläggning, grönytornas betydelse samt den befintliga bebyggelsens skala och proportioner.*
- *Referenser kopplade till Kollektivtrafikplanen, Cykelstrategin och Cykelplanen för Skövde under kapitel Vision och mål - Politiska styrdokumen och mål.*
- *Den nya kopplingen mellan Fredriksbergsvägen och Timmervägen revideras till enbart bussgata.*
- *Kapitel Händelseförlopp justeras för att ge en tydligare bild av vad som är rimligt att ske inom en greppbar framtid.*
- *Text under kapitel Inledning - Programområdet - Dåtidens ideal speglar dagens struktur gällande SCAFT justeras.*
- *Skrivelsen i kapitel Analys - Metodbeskrivning - Förutsättningar Nuläge justeras till " Fem kyrkor finns inom området" för att tydliggöra vad texten syftar till.*
- *Figur 12 justeras för att tydligare visa hur Norra Ryds industriområde växer fram norr om Södra Ryd.*
- *Kapitel Genomförande och konsekvenser - Kommande detaljplaner justeras med att kommande detaljplanering ska utformas med en kvartersstruktur med närhet till natur.*

BILAGA 1 PROGRAMFÖRSLAG - DELOMRÅDEN

- *Bilaga 1 kompletteras med inspirationsbilder från Karlstads kommun där bussgata finns i parkmiljö tillsammans med gång- och cykeltrafik.*
- *Figur 6 i Bilaga 1 justeras för att stämma överens med beskrivande text.*

BILAGA 2 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

- *Bilaga 2 kompletteras med rubrik Farligt gods under kapitel Miljöstörningar och risker.*
- *Bilaga 2 kompletteras med rubrik Risk vid klimatförändring under kapitel Miljöstörningar och risker.*
- *Markförhållanden - Markföreningar kompletteras med information om potentiellt förorenade områden och miljöfarliga verksamheter inom programområdet.*
- *Infrastruktur - Teknisk försörjning kompletteras med information om de två stora pumpstationerna och de två större ledningsstråken inom planprogramområdet.*
- *Park och natur - Grönstruktur kompletteras med text om skolskogarna i Södra Ryd.*
- *Infrastruktur - Kollektivtrafik - Buss uppdateras med dagsaktuell linjedragning.*

Andra större förändringar av planprogrammet som inte varit resultatet av samrådet föreslås vara att:

PLANBESKRIVNING

- *Planområdesgräns i figur 4 uppdateras.*
- *Figur 12 uppdateras med befintliga hållplatslägen och befintlig bussgata.*
- *Kapitel Programförslag - C. Stråk och mötesplatser utvecklas under rubrik Gröna samband.*
- *Kapitel Programförslag - D. Bebyggelse utvecklas under rubrik Ny bebyggelsestruktur och Bostäder - innehåll, storlek och form.*
- *Kapitel Programförslag - E. Service, näringsliv och kultur utvecklas under rubrik Verksamheter - innehåll, storlek och form.*
- *Kapitel Händelseförlopp utvecklas med ny layout samt rubrik Inom en snar framtid (2019-framåt) och På lång sikt (2025-framåt).*

Därutöver har förtydliganden och redaktionella justeringar som uppdagats under samrådet inarbetats i planprogrammet.

Synpunkter som framförts bedöms ha tillmötesgått i den omfattning som kan hanteras i planprogrammet.

De synpunkter, som framförts under planarbetet, har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats. Sektor samhällsbyggnad bedömer att planprogramförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Skövde 2019-10-02

SKÖVDE KOMMUN

Sektor samhällsbyggnad

Unnar Kristmannsson

Linda Kjerfve

Planchef

Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se